

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

БЕОГРАД, АВГУСТ 2000. ГОДИНЕ
ГОДИНА XI, БРОЈ 773

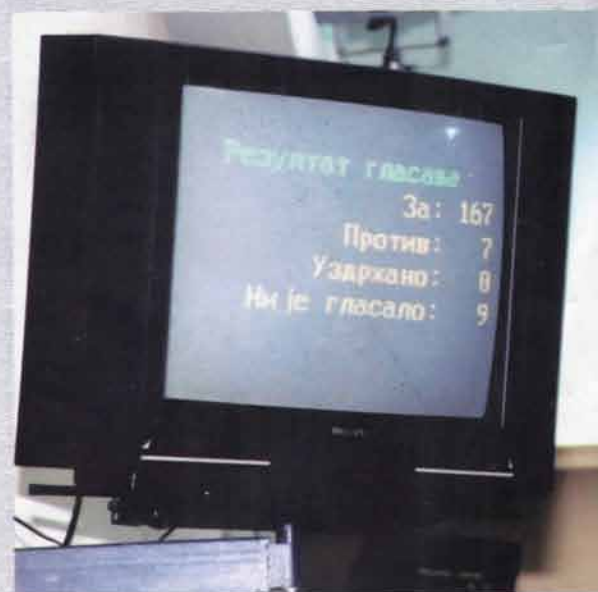
**САВЕЗНА СКУПШТИНА
УСВОЈИЛА АМАНДМАНЕ
НА УСТАВ СР ЈУГОСЛАВИЈЕ**

**СКУПШТИНА СРБИЈЕ
УСВОЈИЛА ЗАКОНЕ
О ИСПЛАТИ ДЕЧИЈИХ ДОДАТАКА
И СТАРЕ ДЕВИЗНЕ ШТЕДЊЕ**

**ЗАСЕДАЊЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ 12. И 13. ЈУЛА**

ВЕЛИКА СРБИЈА

ЗЕМУН
ТРГ ПОБЕДЕ 3

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Оснивач и издавач
др Војислав Шешел

Главни и одговорни уредник
Синиша Аксентијевић

Заменик главног
и одговорног уредника
Душан Весић

Помоћник главног
и одговорног уредника
Јасна Олујић Радовановић

Редакција

Жана Живаљевић,
Огњен Михајловић, Весна Арсић,
Коста Димитријевић, Дејан Аћуос,
Ивана Бурић, Јадранка Шешел,
Драгана Глушац, Наташа Жикић,
Весна Зобеница, Добрица Гајић,
Весна Марић, Момир Марковић,
Дејан Лукић, Злата Радовановић

Техничко уређење,
компјутерски прелом,
дизајн и израда колора
Северин Поповић

Фоторепортери
Крсто Голубовић
и Марко Поплашен

Лектор
Зорица Илић

Секретар редакције
Љиљана Михајловић

Председник Издавачког савета

Др Ђорђе Николић

Заменик председника

Издавачког савета

Др Бранко Надовеза

Издавачки савет

др Војислав Шешел,

Томислав Николић,

др Никола Поплашен,

Маја Гојковић,

мр Небојша Величковић,

Александар Вучић,

Драган Тодоровић,

Мирко Благојевић, Ратко Гонди,

Момир Војводић, Стево Драгишић,

Драгољуб Стаменковић,

Гордана Поп-Лазић, Лука Митровић,

др Бранислав Блажић

Карикатуре:

Синиша Аксентијевић

Штампа

"Етикета", 20. октобра 2,

11307 Бољач

Редакција прима пошту на адресу

"Велика Србија",

Трг победе 3, 11080 Земун

Рукописи се не враћају

Новине "Велика Србија" уписане
су у Регистар средстава јавног информисања
Министарства за информације под бројем 1104. од 5. јуна 1991.
године.

У овом броју "Велике Србије" објављујемо говоре са заједничке седнице оба већа Савезне скупштине, као и са првог ванредног заседања Народне скупштине Републике Србије. Оба већа Савезне скупштине, Веће грађана и Веће република, прогласили су амандмане на Устав Савезне Републике Југославије. Ти амандмани представљају неопходну ревизију Устава. Главне измене су унете у начин избора посланика у Веће република - грађани ће непосредно бирати своје представнике у Горњи дом парламента. Нарочито је битна и измена којом се укида канцеларски систем у начину конституисања и функционисања Савезне владе.

Српска радикална странка ће наставити да се залаже за унитаризам, за једну владу, једног председника, једну заставу и један устав.

Током дводневног ванредног заседања Народне скупштине Републике Србије, републички посланици су великом већином гласова прихватили следеће законе:

1. Закон о продаји одређених непокретности у државној својини ради измирења обавеза Републике Србије по основу девизне штедне грађана и Зајма за привредни развој,

2. Закон о првој емисији дугорочних обвезница Републике Србије и

3. Закон о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса.

Иницијативу за доношење ових закона покренула је Српска радикална странка, а осим ових донет је и:

Закон о изменама и допунама Закона о акцизама и порезу на промет,

На заседању Народне скупштине Републике Србије посебно интересовање је изазвала полемика др Војислава Шешела са Драганом Веселиновом, у којој је вођа српских радикала одржао час историје, географије, генетике, патриотизма и морала овом познатом аутономашу и јогуртофобу, коме је едукација ове врсте апсолутно неопходна.

Уместо да утврђује градиво, Веселинов се утешио на себи својствен начин, љуто и жестоко у бифеу Народне скупштине, као и много пута до сада.

Осим ових општих појмова, др Војислав Шешел је некима од присутних, који још не знају смисао бављења политиком и окупљања у политичке странке, објаснио основе политичког деловања.

Квази-опозиција је по свом старом "добром" обичају била против владиних предлога закона, а да није изнет ниједан једини основан и озбиљан аргумент. Њихова политичка необразованост је поново дошла до изражаја у својој пуној снази.

Ивана Ђурић

ДА СЕ ЧУЈЕ ГЛАС НАРОДА

Веће грађана и Веће република Савезне скупштине, на свечаној седници, одржаној 6. јула, прогласили су амандмане на Устав Савезне Републике Југославије

Спонтаним аплаузом потврђене су одлуке претходних одвојених седница оба већа, која су дво-трећинским већинама усвојила ове документе од изузетног, кључног, значаја за ефикасније функционисање савезне државе

Ови уставни амандмани неће променити односе у заједничкој држави, што неки самозвани демократи из петоклонашког корпуса, злонамерно тврде. Напротив, уставне промене су у интересу грађана обе федералне јединице, који ће посланике Већа република и председника Савезне републике бирати тајним гласањем, на непосредним изборима

Дакле, 6. јула, направљен је корак од "седам миља" ка демократизацији уставно-правног система Савезне Републике Југославије

Објављујемо делове стенограмских бележака одвојених седница оба већа и заједничке седнице, одржаних 6. јула 2000. године

ВЕЋЕ РЕПУБЛИКА

(Прва седница трећег ванредног заседања)

Интерес грађана Србије и Црне Горе

Горица Гајевић: Поштовани председнице савезни посланици, поштовани чланови Владе, данас Савезна скупштина врши своју прву, највишу надлежност – одлучује о Уставу Савезне Републике Југославије.

Овог пута то одлучивање не значи доношење новог устава, већ његову промену на Уставом прописани начин, од нас, овлашћених народних представника у оба дома савезног парламента.

Предложеним променама обезбеђује се демократизација институција савезне државе и снажна афирмација народне воље у њиховом избору, конституисању и функционисању. Значи, предложене промене су демократске, у складу са праксом начина избора горњег дома федералних парламената у свету. Положај република чланица се не мења, а надлежност савезних органа остаје иста.

Устав Савезне Републике Југославије донет је 1992. године и њега у целини прожима начело једнакости грађана и република чланица савезне државе. У њему је фаворизовано начело ефикасности државног механизма и његових саставних делова, понекад и на уштрб начела демократичности. Уставотворци су, 1992. године, изражавајући вољу грађана својих република, обезбедили континуитет заједничке државе, утврдивши притом равноправност република чланица и равноправност грађана као неприкосновене уставне принципе, принципе које предложене промене снажно потврђују и афирмишу.

Устав Савезне Републике Југославије, упркос свим искушењима кроз које је наша земља пролазила, одолео је и потврдио исправ-

ност концепције начела на којима је заснована. То што је функционисање појединих његових институција било опструирано и отежано, то је зато што је део политичких снага уместо Југославије као заједничке државе, преферирао заједницу самосталних држава Србије и Црне Горе, а не зато што су те институције у Уставу биле погрешно постављене.

Предложеним променама приступамо извршавајући и изражавајући вољу огромне већине грађана и политичких снага у земљи, које су за Југославију као заједничку државу, државу Србије и Црне Горе.

Време је показало да су сви елементи федералног уређења у савезном Уставу добро постављени и сигурно заштићени, јер се без изричите сагласности републике чланице не могу променити. Предложене промене значе само усавршавање постојећег Устава и имају за циљ да обезбеде даљу демократизацију политичких институција предвиђених у њему, а нипошто нису на линији ревизије концепције федерације.

С обзиром на то да је у питању усавршавање Уставом предвиђених институција а не увођење нових, с обзиром да се суштина федералног уређења не дира, погодан правни облик да се Устав у том смислу промени јесу уставни амандмани. Оцењујемо да су се стекли услови да се изврши промена Устава на овакав начин.

Чињенице да су предлагачи амандмана и промена Устава пет парламентарних странака, више од две трећине посланика у оба дома савезног парламента, најбоље изражавају расположење народа и главних политичких снага у земљи. Предложене промене обезбеђују да се на непосредан начин бирају посланици у Већу република Савезне скупштине, да се на непосредан начин врши избор пред-

Горица Гајевић:
значајан демократски корак

седника Републике и да се промени начин избора Савезне владе, тако да доследно буде у складу са парламентарним системом.

Уставне промене које се предлажу иду у три праца – елиминисање сваког облика посредовања између грађана и његових представничких институција приликом конституисања федералног парламента, тј. оне обезбеђују остварење највишег облика демократије, да бирачко право непосредно остварују грађани. На овај начин остварује се улога Већа република, која је утврђена овим уставом, а која се састоји у представљању републике чланице а не у представљању републичке скупштине, што је супротно уставној улози овог већа.

Овај значајан демократски искорак, непосредан избор уместо досадашњег посредног,

предвиђен је и за функцију председника Републике, чиме се жели постићи највећа демократска легитимност ове функције, уз задржавање његових постојећих уставних овлашћења.

Чвршће се везује Савезна влада за Савезну скупштину и конципира као доследан колективни орган, што значи напуштање канцелар принципа, као мање демократског и мање сагласног парламентаризму као систему организације власти.

Све три предложене интервенције су на линији јачања демократске основе најважнијих федералних органа, пре свега законодавних и извршних.

Увођење непосредних избора могућност да сви грађани, јакле и они који нису страначки одређени и организовани, предлажу и бирају највише државне органе, несумњиво је јачање начела суверености, јер је непосредна истина да је непосредан избор демократскији од посредног.

С друге стране, конципирање Савезне владе као колективума и чврстим везивањем мандата члана Савезне владе за Савезну скупштину, а не за вољу председника Владе, неспорно је демократскије решење од сада постојећег.

Предложеним интервенцијама у савезном Уставу ништа се не дира у садашњу расподелу надлежности између савезних органа. После ове интервенције, сваки савезни орган имаће исто онолико надлежности колико је имао и пре ње, само што ће сва три органа њоме обухваћена, Веће република, председник Републике и Савезна влада, бити конституисани на демократској основи, демократскијој него што су то били пре ње. Зато је сам јавног политичког опструирања и опонирања, тешко, готово немогуће, пронаћи разлоге за критиковање предложених уставних промена и зато предложене промене имају пуну подршку Социјалистичке партије Србије.

Ове промене омогућавају аутентично изражавање народне воље – народ одлучује о свему. Свесни да је демократска вредност уставних промена неспорна, да ће усвајањем тих промена савезни Устав бити знатно побољшан, а што је изворно значење израза "амандман", предлажемо савезним посланицима да предложене промене усвојимо.

После промене Устава приступићемо доношењу нових закона, ићи на изборе за савезне органе, који ће овога пута повећати њихову демократску снагу. Те промене Устава у интересу су стабилности и јачања наше земље, у интересу су народа и грађана Србије и Црне Горе, у интересу развоја и просперитета Југославије као савремене демократске државе.

Промене у функцији развоја парламентаризма

Данило Вуксановић: Поштовани председниче, поштовани савезни посланици, уважени чланови владе, социјалистичка народна партија Црне Горе подржава Предлог за промену Устава Савезне Републике Југославије.

Предложеним променама треба да се обезбеди квалитетније остваривање уставно-правног система земље, отклоне тешкоће у његовом функционисању, као резултат вишегодишњег искуства у примјени Устава, али и да се допринесе афирмацији најзначајнијих институција државе, стварањем уставно-правних претпоставки за њихов избор и дјеловање које би било у складу са најбољим искуствима и традицијом демократских земаља Европе, са развијеним парламентарним системима.

Предложене промене су веома значајне. У функцији су развоја парламентаризма и

демократизације друштвених односа у нашој земљи, при чему се не доводе у питање принципи на којима се темељи Устав Савезне Републике Југославије из 1992. године, а који обезбеђују пуну равноправност република Црне Горе и Србије, као чланица југословенске федерације, као и равноправност њених грађана.

Савезна Република Југославија је настала у процесу разбијања Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и грађанског рата на њеним просторима, а као израз слободно изражене воље грађана Србије и Црне Горе да живе у заједничкој држави. Историјски и други разлози за овакву одлуку добро су познати, а прилици и услови функционисања југословенске федерације уграђени су у Устав Савезне Републике Југославије из 1992. године. Не упуштајући се овом приликом у вриједност свих уставних решења, мишљења смо да су овим историјским чином створене претпоставке за просперитетан развој југословенске федерације као модерне европске државе. Међутим, креатори новог светског поретка и инспиратори противуставне дезинтеграције СФРЈ овај процес очигледно не сматрају завршеним. Ради остваривања својих глобалних политичких циљева, снажно су мотивисани да југословенски простор ставе под своју политичку, економску и војну контролу, боље рећи, у колонијални коложај, с очигледном тенденцијом територијалног разбијања не само југословенске федерације, већ и њених чланица.

Војна агресија на нашу земљу, којом је погажено међународно право и која је изазвала осуду читавог слободољубивог свијета, а која се другим средствима наставља и до данас, потврда су ових оцјена.

Агресор на Савезну Републику Југославију успио је да у Црној Гори конституише марionетски режим који већ три године организовано ради на даљој дезинтеграцији Савезне Републике Југославије. Разбијање и непоштовање уставно-правног система земље, организован и континуиран напад на савезне институције, како у земљи тако и ван земље, и опструкција у дјеловању ових органа, као и потпуно противуствано преузимање функција из надлежности федерације, те дјеловање у међународној заједници на штету Југославије, основни су метод поступања црногорског режима у овом периоду.

Због тога, на свима нама је велика одговорност и обавеза да као највећи законодавни орган земље схватимо значај тренутка у којем одлучујемо о предложеним уставним рјешењима и опасностима које пријете југословенској федерацији. Тако чин да се Вјеће република, као равноправни дом Савезне скупштине, бира непосредним путем, а председник Савезне Републике Југославије бира на исти начин, обезбеђује да грађани сами и непосредно, као носиоци суверености, одлуче о судбини заједничке државе. То је демократско решење. Уз то, оваква рјешена су позната и умногим другим земљама у свијету.

Чврсто вјерујући да ће грађани Црне Горе и Србије знати шта је њихов интерес, сматрамо да предложене промене Устава Савезне Републике Југославије допринесе јачању и афирмацији југословенске државе. Стога ће и Социјалистичка народна партија Црне Горе подржати предлог за њихово усвајање.

За стабилну и јаку савезну државу

Томислав Николић: Даме и господо савезни посланици, посланици Српске радикалне странке учествовали су у припремама, сазивању и у изради пре-

длога за промене Устава Савезне Републике Југославије.

Устав Савезне Републике Југославије донет је у време када се распадала, на најгрубљи могући начин, седесијом, Социјалистичка Федеративна Република Југославија, али није у правој мери одразило расположење грађана Србије и Црне Горе.

Устав Савезне Републике Југославије није рачунао с тим да време може да донесе и промену ситуације, промену власти у две републике чланице. Устав себе није обезбедио довољно jakim механизима, односно државу коју треба да штити као највиши правни акт. Савезна Република Југославија је у дефанзиви пред деструкцијом, разбијањем савезне државе. Био је последњи час да извршимо промену Устава Савезне Републике Југославије. Створена је довољна већина, двотрећинска већина у оба

Томислав Николић: промене нису октрисане

већа, то је једини услов који Устав поставља за своју промену. Ми бисмо волели да су променама Устава обухваћена још нека спорна питања у овој земљи, али знамо у коликој је опасности и колико је угрожено даље функционисање федерације, знамо колико мало времена је још остало да заједничку државу као жељу грађана Србије и Црне Горе, спасимо и сачувамо. Зато смо спремни да нас да и на овој и на следећој седници гласамо за промену Устава.

Ми желимо стабилну и јаку савезну државу, савезну државу која ће обављати своје функције на целој територији. То ће ова држава бити после нових савезних избора. Уколико не извршимо да нас промене савезног Устава, нових савезних избора за посланике из Црне Горе за Веће република не би било. Топлико је осигурована власт у Црној Гори да не поштује одлуку савезног уставног суда, не жели да промени свој изборни закон о избору посланика у Веће република. Ту се види мањкавост Устава да се дозволи републици чланица да не поштује одлуку Савезног уставног суда и да се понаша мимо тих одлука.

Нас посебно радује што је идеја Српске радикалне стране о директном избору посланика у Веће република прихваћена од свих посланика. То је био једини начин да Савезна изборна комисија обави изборе и за Веће грађана и за Веће република. Ми смо били и до сада против тога да једино још у Савезној Републици Југославији постоји канцеларски систем. Сматрамо да чланови владе морају да имају одговорност пред Савезном скупштином, да њихов избор или престанак мандата зависи од Савезне скупштине а не од председника Владе. То су промене које прихватамо као неминовне.

Мислимо да избор председника Савезне Републике Југославије треба препустити грађанима Савезне Републике Југославије. Постоје примедбе да се тиме фаворизује већа федерална јединица, и то опет није тачно. Већа федерална јединица је увек фаворизирана, увек има и више посланика и има више грађана, али се равноправност обезбеђује на други начин. Овај избор председника Републике, директан избор, утицаће на још чвршћу везу политичких странака из Црне Горе са политичким странкама из Србије и на њихову још бољу сарадњу. Ми не смемо да се бавимо политиком у два федерална јединицама тако што ћемо гледати ко ће коме да подвали, ко ће кога да превари, чија ће идеја, иако је супротстављена интересима грађана, проћи. Ми морамо да сарађујемо, и власт и опозиција, свесни тога да живимо у једној држави која никада не сме да престане да постоји.

Др Милован Бојић: промена се плаше они који се плаше изборне воље народа.

Због тога ће посланици Српске радикалне странке данас у оба већа, а у Већу република после стављања на гласање, гласати за промену Устава и схватити овај дан као један свечани дан промене савезног Устава. Ове промене су најбоље, нису октроисане и обављају се на Уставом предвиђени начин. Увек су у српском народу биле схватане као свечани дан и ми га тако данас и схватамо.

Глас народа – легитимитет институцијама СР Југославије

Др Милован Бојић: Поштовано председништво, даме и господо посланици Већа република Савезне скупштине, Југословенска левица прихвата изнете предлоге за промену Устава Савезне Републике Југославије и цени их неопходним процесом за даље јачање и развој Савезне Републике Југославије.

Југословенска левица, као једина парламентарна политичка странка која делује на целој територији Савезне Републике Југославије, никада Југославији није сматрала за дневно-политичку потребу. Она је увек била сама скупштина њеног постојања и трајања.

Ми у Југословенској левици сматрамо да се оваквих предлога уставних промена плаше само они који се плаше народа, плаше се његове изборне воље. Сматрамо да се Југославија на размеђи векова у последњој деценији, која је можда најтежа у њеном трајању и њеној новијој историји, налази пред веома важним изазовима.

Територија на којој ће се установити и васпоставити економски односи, економске интеграције и низ варијанти које се данас галамом и халабуком нуде испод овог нашег немалог неба, прилика су да кроз ојачане институције, представничка тела ових грађана буду проверена пред њиховом изборном вољом.

Неки су говорили како се у народу Савезне Републике Југославије крије велика потенцијална моћ, велики количник намети који ће знати одредити пут којим ће се развијати Савезна Република Југославија. Други су већ постали НАТО изасланици, стабилизатори кроз разноразне пактове. Данас свако од њих, пред изборном вољом грађана ове земље, може бити проверен и једино ће глас народа одлучити како ће то бити. Управо ће глас народа дати легитимитет, легалитет, снажност, потенцијал свим институцијама Савезне Републике Југославије и одредити пут којим ће ићи.

ВЕЋЕ ГРАЂАНА (Прва седница другог ванредног заседања)

Академик проф. др Милутин Стојковић: Поштовани председнице Већа, уважени савезни посланици, Савезна скупштина Савезне Републике Југославије данас одлучује о променама највишег акта наше земље – о променама Устава Савезне Републике Југославије.

Промене предлажу савезни посланици пет парламентарних странака, као израз високог јединства и сагласности у ошени да су се стекли услови и да постоје потребе да се изврше предложене промене.

Предложене уставне промене, које данас разматрамо, по својој природи су јединствене и имају јединствени циљ. Тај циљ је проширење демократије, а нарочито непосредне демократије, која је највиши облик демократије и омогућава грађанима наше земље да искажу и афирмишу своју политичку вољу. Ову тврдњу је лако доказати, јер се она види из саме чињенице да два највиша државна органа, која се по садашњем Уставу бирају посредно, треба да се бирају непосредно од грађана, што предлажемо у датим изменама. Ради се о избору председника Републике и посланика за Веће република Савезне скупштине.

Председника Републике сада бира Савезна скупштина, а посланике Већа република, иако је могло и другачије, јер је то Устав Савезне Републике Југославије – препуштао републикама да одреде, бирају републичке скупштине.

Променом начина избора посланика у Веће република обезбеђује се уставна улога овог већа, која је утврђена Уставом, а која се састоји у представљању републике из које су брани ови савезни посланици. Сада се обезбеђује, овим изменама Устава, да савезне посланике непосредно бирају сами грађани. На тај начин оба већа Савезне скупштине добијају исту легитимност и услов да доследно и успешно остварују Уставом утврђену улогу. То значи да предложене промене Устава имају за циљ да остваре далеко виши степен демократије, који се остварује на непосредан начин од стране грађана.

Међутим, ови предлози и у другом смислу имају велики значај, не само у техничком смислу непосредне демократије. У избору највиших органа федералне власти учествоваће и сви они грађани који нису партијски организовани и опредељени, а то је већина грађана, односно бирача који до сада у овим изборима нису учествовали. Због тога је Предлог за промену Устава у овом делу неспоран, оправдан и потребан, и он представља усавршавање садашњег уставног механизма избора за највише федералне институције.

Ове уставне промене грађани ће сигурно прихватити и подржати. С друге стране, баш због овакве суштине предложених промена, не видим зашто и ко би могао овај предлог уставних промена оспорити, јер је Предлог поштен и искрен у својим намерама.

Чисто смо уверени да ће ове промене подржати сви у нашој земљи који су за демократију и који су за заједничку државу.

Трећа предложена промена односи се на избор Савезне владе, тако да Савезна скупштина бира и разрешава све чланове Владе, а не само њеног председника, који после тога одређује њен састав. И ова уставна промена значи виши степен демократије, јер ће о саставу Владе одлучивати савезни посланици непосредно, а не посредно преко председника Владе и његовог програма рада.

Поред тога, чланови владе ће због тога постати непосредно одговорни Савезној скупштини, чиме ће Скупштина, као неоспорно демократски легитимисан орган, добити ефикасно средство утицаја на рад и резултате рада Савезне владе.

Овим уставним променама, које данас усвајамо, ми савезни посланици, као представници грађана, афирмишемо своју улогу стварајући уставне претпоставке да се народ пита и одлучује. Основна суштина ових предлога уставних промена је даља демократизација избора федералних институција у нашој земљи.

Посебно је битно истаћи, када се данас одлучује о уставним променама, да се предложеним променама мења досадашњи начин избора федералних органа, а да се предложеним уставним променама не мењају овлашћена федералних органа. Њихова овлашћена остају нетакнута, иста онаква каква су дефинисана Уставом Савезне Републике Југославије. Оваквим начином избора федералних органа та овлашћена добијају легитимности и непосредности. На овај начин се даље афирмише принцип равноправности грађана и република чланица.

Предложене уставне промене су зато у интересу садашњости наше савезне државе, у интересу су грађана Србије и Црне Горе, у интересу су даљег развоја демократије, и у интересу су будућности наше заједничке државе – Савезне Републике Југославије. Зато је Социјалистичка партија Србије учествовала у овом предлогу уставних промена, заједно са другим странкама у Савезној скупштини, и посланичка група Социјалистичке партије Србије у Већу грађана гласаће за предложене уставне промене.

Сазрели услови за суштинске промене

Др Војислав Шешељ: Даме и господа, савезни посланици, одмах по усвајању Устава Савезне Републике Југославије, 1992. године, појавило се много предлога за измене његовог садржаја, много примедби на његов садржај. И, мислим, с њуним правом могу да кажем да је Српска радикална странка предначила у тим примедбама.

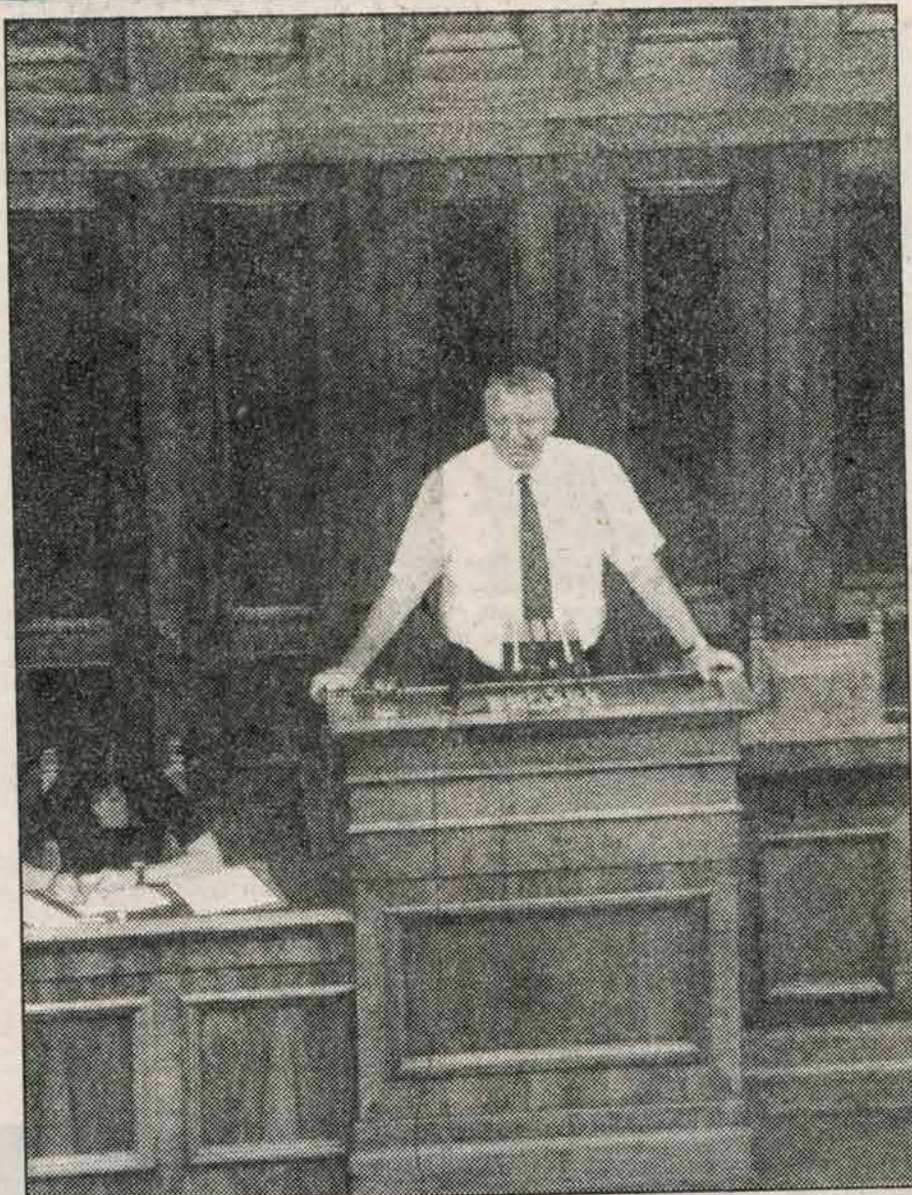
Ми смо већ пре више година сматрали да се Устав мора ревидирати у правцу јачања надлежности савезне државе и у правцу елиминисања свих конфедеративних елемената из ње. Наравно, не може једна партија појединачно да претендује на толику политичку моћ да приволи највише парламентарно тело државе да прихвати њене предлоге, али су данас сазрели услови да се приступи променама, које нису само козметичке, него суштинске природе и по ком питању су свих пет коалиционих партнера из Владе народног јединства постигли споразум, постигли сагласност, а рачунају да у Савезној скупштини имају убедљиву квалификовану већину која може да изгласа те уставне промене.

Оно око чега се нисмо усагласили остало је за неке даље ревизије, за неке даље разговоре, за неке даље расправе.

Оно око чега смо се усагласили представља данас и правну, и политичку нужду, може се слободно тако рећи, представља унапређење, квалитетно унапређење постојећег уставног текста и основ за решавање неких политичких проблема до којих је дошло зато што је Устав извесна политичка и правна питања регулисао на начин који није могао да опстане у узбурканој политичкој пракси.

Три су суштинске измене Устава Савезне Републике Југославије које предлагемо Парламенту на усвајање.

Главна измена односи се на начин избора посланика у Веће република Савезне скупштине. По духу Устава избор посланика у Горњи дом парламента морао би да се врши непосредно, морали би грађани непосредно да врше тај избор. Тако се то ради у скоро свим модерним федерацијама, изузеци постоје само у неким индијским државама, федералним јединицама и у неким швајцарским кантонима, да се посебно бирају парламентарци у Горњи дом парламента. Све друге федерације познају принцип непосредног избора, попут Сједињених Америчких Држава, Савезне Републике Немачке итд. Избором парламентарара-

Др Војислав Шешељ: постојећи уставни текст је квалитетно унапређен

на у дводомно парламентарно тело реализују се два основна принципа којима се руководе модерне федерације. Избором у Доњи дом парламента, по принципу: један човек, један глас, реализује се основни демократски принцип, уз извесну корекцију, с обзиром да је једна федерална јединица много већа од друге, мањој федералној јединици се извесном корекцијом омогућава већи број посланика и у Доњем дому, него што би то могла да има по броју својих гласача, односно грађана.

У Горњем дому се реализује принцип равноправности федералних јединица и без обзира колико федерална јединица има ја становника, гласача, колику територију, колики економски потенцијал, она је изједначена са осталим федералним јединицама по броју представника у Горњем дому парламента. Можемо, примера ради, да посматрамо случај Устава Сједињених Америчких Држава у коме се за Доњи дом парламента, заправо Представнички дом Конгреса, избори врше непосредно по принципу пропорционалности, на основу тога

колико која држава чланица има грађана бирача. За Горњи дом – Сенат свих 50 федералних јединица бирају непосредно по два сенатора. Значи, не делегира их парламент федералне јединице, него грађани на изборима непосредно бирају. То је случај у свим модерним федерацијама и то је један од разлога зашто тај принцип треба и код нас да применимо.

Други разлог је практичне политичке природе јер је дошло до кризе у функционисању садашње уставне одребе – да се избор посланика у Веће република препушта федералним јединицама да га оне регулишу, а ми знамо да се и једна и друга федерална јединица нису држале Устава Савезне Републике Југославије при регулисању. Прво је било проблема у Србији као федералној јединици. У прошлом мандату Српска радикална странка је била жртва тог проблема. У овом мандату избори су вршени пропорционално, дакле, држали смо се једног парламентарног принципа, мада Закон то није сам по себи гарантовао.

У Црној Гори у овом мандату дошло је до кршења духа Савезног устава, тако што је власт монополисала за себе апсолутно право да буде заступљена у Савезном парламенту пуном квотом, а да опозиција нема ниједног посланика. Заправо, у Савезном парламенту у том случају није заступљена Црна Гора као федерална јединица, него власт из Црне Горе, актуелна власт из Црне Горе.

Друго питање које се другачије регулише је питање избора председника Савезне Републике Југославије.

Ми можемо водити сада расправу шта је демократскије, бирати председника у Парламенту или га бирати на директним изборима.

Ја бих у неким мирнијим временима, у некој другој ситуацији, био много склонији изборима у Парламенту, али, у нашој ситуацији, кад је потребно решавати многе политичке проблеме, сигурно је много бољи принцип избора непосредним гласањем грађана. Да се једноставно у једној политичкој атмосфери, чак предизборној грозници, на подручју целе Савезне Републике Југославије постави питање избора председника Републике, како би се грађани и једне и друге федералне јединице непосредно изјашњавали. Значи, кандидат може да буде из обе федералне јединице и нема никаквог проблема што је једна федерална јединица мања по броју становника од друге, јер они који би се евентуално кандидовали из те мање федералне јединице убеђени су да имају велику популарност у већој федералној јединици, а могуће су и разне међупартијске коалиције, тако да то у принципу никога не угрожава.

Оно што је овде битно, солуција опозива председника Савезне Републике Југославије, прелуштена је вољи парламента, као што је то у већини федералних држава савременог света случај, с тим што је потребан нешто виши ниво квалификоване већине, то је двотрећинска већина, што је сасвим у реду, јер и та функција мора бити стабилна. Надлежности председника Савезне Републике Југославије се ни за длаку не мењају.

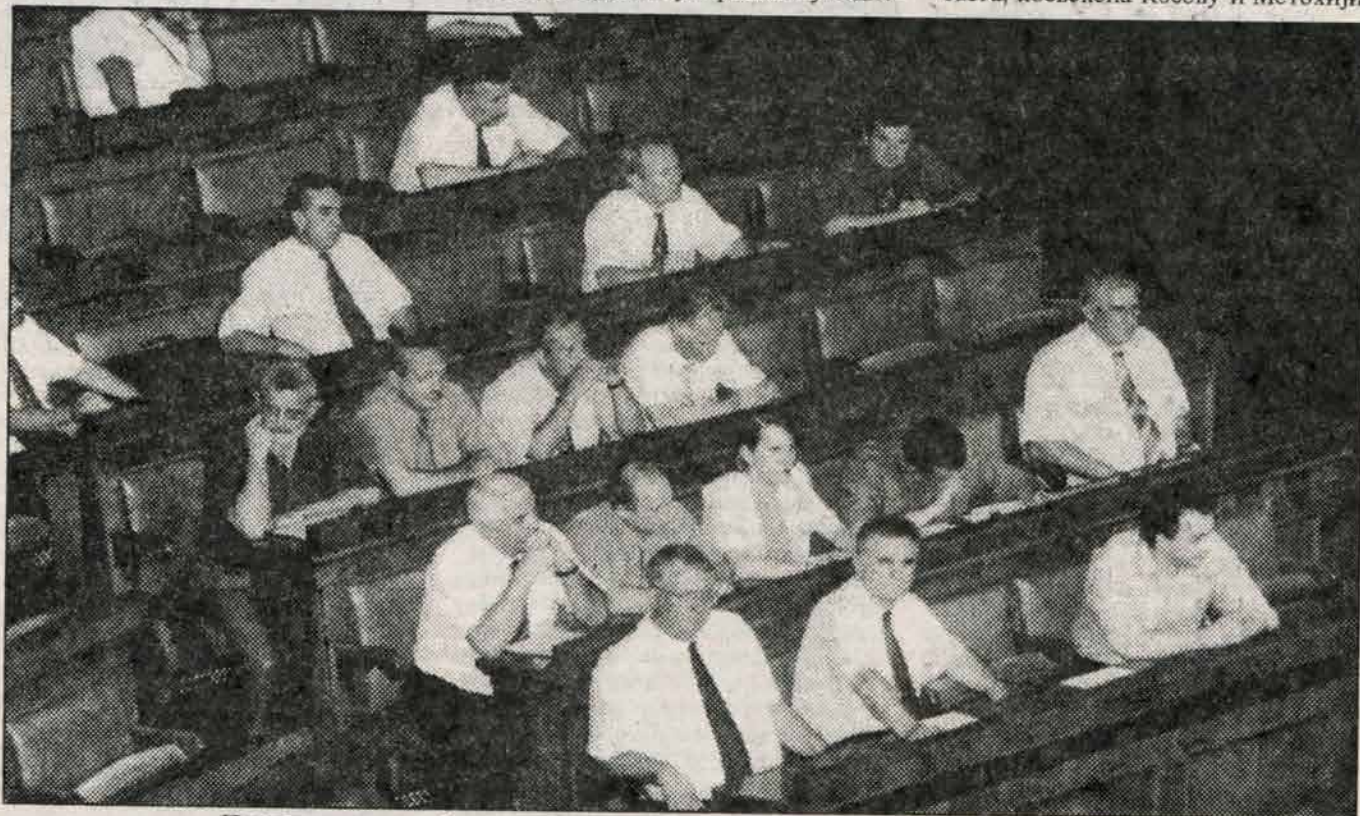
И трећа измена, која је веома важна и веома добра, укида се канцеларски систем. Тај канцеларски систем су почеле да напуштају и државе које су га инаугуруале, систем у коме је председник владе, заправо, главни шеф и неспорни шеф извршне власти, а сви његови министри су обични чиновници. Влада није колективно тело и у канцеларском систему нема потребе да влада држи седнице и нема потребе да гласа о било чему, јер све је у рукама канцелара, односно председника владе. Он може, ако му се нешто не свиђа, или ако постоји опасност да његов предлог не буде изгласан, непосредно предгласање да промени све министре за које претпоставља да неће гласати за оно што он предлаже. Значи, једноставно, једног смени, другог именује, једног разреши, другог именује и влада функционише онако како он то жели. Овим изменама ми Владу претварамо у колективно тело, у колективни орган извршне власти, у коме је председник Владе први међу једнакима. И председник Владе и министри одговарају парламенту. До сада је само председник Владе одговарао парламенту. Министри нити су ишли на потврду у парламент, нити су парламенту подно-

сили рачуне. Рачуне су подносили само председнику Владе. Овај принцип који сада уводимо уобичајен је принцип у свим савременим демократијама света. Зато је крајње време да се и код нас направи та корекција.

Убеђен сам да су ови предлози за уставне промене дубоко оправдани, суштински важни и да ће бити изгласани у Савезној скупштини, а остаје нам да водимо разговоре у блиској будућности и о неким другим уставним променама. Била је иницијатива Српске радикалне странке и овога пута да се мењају химна и застава Савезне Републике Југославије. Ми, српски радикали, сматрамо да је бесмислено да савезна држава има заставу плаво-бело-црвене боје, кад обе федералне јединице имају идентичну заставу црвено-плаво-беле боје. Две федералне јединице имају исту заставу, а Савезна држава другачију.

Сматрамо да химна "Хеј Словени" није примерена суштини наше државе и жељама нашег народа и наших грађана, да би морала да се мења. Нама, српским радикалима, неподношљиво је да имамо химну коју грађани не поштују, што се види на фудбалским утакмицама, што се види у јавности, химна која је идентична пољској химни, химна која може да пева о великој Словенији, "Хеј Словени". Нигде се не спомињу ни српски народ ни Савезна Република Југославија.

Ми смо се залагали да наша нова химна буде свечана песма "Онамо, онамо, за брда она", чији је аутор краљ Никола I Петровић Његош. Та песма је јака, снажна, борбена, патриотска и веома је актуелна у садашњој ситуацији, јер је, пре свега, посвећена Косову и Метохији.

Посланичка група Српске радикалне странке: подршка уставним амандманима

Ми се надамо да ће после ових избора сазнати услови и за промену химне и за промену заставе Савезне Републике Југославије. Кад је реч о државним симболима, потпуно смо задовољни грбом Савезне Републике Југославије.

Квалитетније остваривање уставно-правног система

Зоран Кнежевић: Поштовани савезни посланици, поштовани председниче, Социјалистичка народна партија Црне Горе подржава Приједлог за промену Устава Савезне Републике Југославије. Предложеним променама треба да се обезбједи квалитетније остваривање уставно-правног система земље, отклоне тешкоће у његовом функционисању, као резултат вишегодишњег искуства у примени Устава, али и да се допринесе афирмацији најзначајнијих институција државе стварањем уставно-правних претпоставки за њихов избор и дјеловање, који би био у складу са најбољим искуствима и традицијом демократских земаља Европе са развијеним парламентарним системима.

Предложене промене су веома значајне. У функцији су развоја парламентаризма и демократизације друштвених односа у нашој земљи, при чему се не доводе у питање принципи на којима се темељи Устав Савезне Републике Југославије из 1992. године, а који обезбеђују пуну равноправност република Црне Горе и Србије, као чланица југословенске федерације, као и равноправност њихових грађана.

Поштовани савезни посланици, Савезна Република Југославија настала је у процесу разбијања Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и грађанског рата на њеним просторима, а као израз слободно изражене воље грађана Србије и Црне Горе, да живе у заједничкој држави.

Историјски и други разлози за овакву одлуку добро су познати, а принципи и услови функционисања југословенске федерације уграђени су у Устав Савезне Републике Југославије из 1992. године. Не упуштајући се овом приликом у вриједност свих уставних решења, мишљења сам да су овим историјским чином створене претпоставке за просперитетан развој југословенске федерације као модерне европске државе. Ово је била и оцена свих држањско-политичких структура Србије и Црне Горе, али и Савезне Републике Југославије, које и данас на политичкој сцени земље имају доминантну улогу. Међутим, креатори новог свјетског поретка и инспиратори противуставне дезинтеграције Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, овај процес очигледно не сматрају завршеним. Ради остваривања својих глобалних политичких циљева снажно су мотивисани да југословенски простор ставе под своју политичку, економску и војну контролу, боље рећи, у колонијални положај, са очигледном тенденцијом територијалног разбијања не само југословенске федерације, већ и њених чланица.

Војна агресија на нашу земљу, којом је погађено међународно право и која је изазвала осуду читавог слободољубивог свијета, а која се другим средствима наставља и данас, потврда су ових оцјена. Херојском одбраном и побједом у рату и херојском обновом у миру задивили смо читав свијет, што је агресору мотив више да истрајава у својим злочиначким намјерама.

У остваривању ових циљева агресор је прибегаво опробаним формама свог дјеловања, конституисањем марионетских режима у државама и регионима који су предмет његовог интересовања, при чему је посебно имао

у виду карактер југословенске федерације као сложене државе.

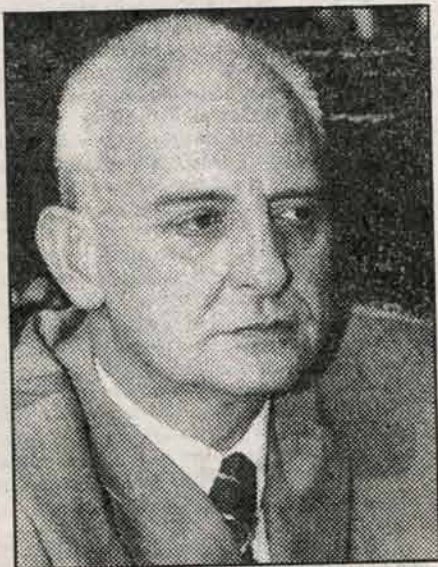
Поштовани посланици, агресор на Савезну Републику Југославију успио је да у Црној Гори конституише режим који већ скоро четири године организовано ради на даљој дезинтеграцији Савезне Републике Југославије. Разбијање и непоштовање уставно-правног система земље, организовани и континуирани напад на савезне институције, како у земљи, тако и ван земље, и опструкција у дјеловању ових органа, као и потпуно противуставно преузимање функција из надлежности федерације, те дјеловање у међународној заједници на штету Југославије, основни су метод поступања црногорског режима у овом периоду. Није тренутак за ширу елаборацију укрупног дјеловања црногорског режима, који је нанео огромну штету Црној Гори и Југославији, али је веома важно указати на чудесан анахронизам, да велика већина грађана Црне Горе воли Југославију и жели заједнички живот са Србијом, а актуелни режим у Црној Гори, у сарадњи са агресором, и уз његову помоћ, офанзивно ради на њеној дезинтеграцији.

Због тога, на свима нама је велика одговорност и обавеза да као највећи законодавни орган земље схватимо значај тренутка у којем одлучујемо о предложеним уставним решењима и опасностима које пријете југословенској федерацији. Чврсто вјерујући да предложене промене Устава Савезне Републике Југославије представљају интерес и Србије и Црне Горе и да доприносе јачању и афирмацији југословенске државе, Социјалистичка народна партија Црне Горе подржава предлог за њихово усвајање.

Делови "Жабљачког устава" пали на испиту времена

Живко Шоколовачки: Поштовани председниче Већа, поштовани савезни посланици, поштовани чланови Савезне владе, посланичка група Југословенске левице, једине југословенске партије у овом парламенту, животно је заинтересована за Савезну Републику Југославију, њено јачање и даљу демократизацију односа у њој. Најзад, Југословенска левица, као партија лево политичке оријентације и по природи свог бића демократски опредељена, само тако види и разуме и свет и односе у њему, па, наравно, и односе у Савезној Републици Југославији, јединој нам отаџбини.

Поштовани посланици, после осам година од доношења Устава Савезне Републике Југославије, тзв. Жабљачког устава, одређена решења нису положила испит времена и постала су кочица остваривања уставне улоге савезне државе, као и кочица демократизације односа у савезној држави. Нека досадашња решења не обезбеђују да у Савезној Републици Југославији, да тако кажемо, нико не буде "равноправнији". Било чије инсистирање на равноправности не може бити на уштрб било чије стварне равноправности сваког човека и свих људи, сваког народа и обе републике, и зато је Југословенска левица у свом програму материјалне и духовне обнове друштва и свеобухватних реформи оценила да је потребно извршити и доградњу политичког система Савезне Републике Југославије, баш у циљу њеног јачања, демократизације односа у њој и стварног, потпуног остваривања уставне улоге савезне државе. И, управо ове предложене промене Устава иду у том правцу да и савезни посланици и председник Републике добију подршку што већег броја бирача, грађана, и тиме и пун и најдемократскији легитимитет у остваривању своје функције на коју су изабрани. А, да се променом начина избора и престанка мандата

Живко Шоколовачки: примедбе на тзв. "Жабљачки устав"

чланова Савезне владе ојачају улога и утицај Савезне скупштине, као и одговорност Савезне владе према Савезној скупштини, која је иначе бира.

Из разлога које сам изнео, посланичка група Југословенске левице је међу иницијаторима за ове промене Устава Савезне Републике Југославије, и наша посланичка група ће гласати за ове измене.

Да српски народ о својој судбини одлучује целовито

Новак Радуловић: Поштовано председништво, поштовани представници Савезне владе, уважени посланици, Српска народна странка се увијек залагала за успостављање јединственог политичког простора на читавој територији Савезне Републике Југославије. Наш је врхунски национални и страначки интерес да српски народ о својој судбини одлучује цјеловито, да гласа заједно и истовремено да све политичке снаге у овој земљи могу слободно да сарађују, без обзира на републичке границе.

Предложеним уставним променама излази се у сусрет том принципу, а елиминису се, очигледно, конфедерални уставни елементи, чијом је злоупотребом и дошло до озбиљног угрожавања рада Савезног парламента и свих функција савезне државе.

Досадашње рјешење да састав Вијећа република диктирају републичке скупштине директно је дерогирало Савезни парламент. Каква је то Скупштина коју бира друго и то ниже представничко тијело? И то су сепаратистичке снаге искоришћавале да блокирају функционисање савезних органа.

Ми смо стално истицали да Савезни парламент и Савезна влада не треба да буду међурејублички и међупартијски договорни органи, јер то у сваком моменту може да доведе до блокаде. Ако нема договора, онда грађане нико ништа не пита.

Предложена уставна рјешења, и теоријски и практично, примјерена су чињеници да је Савезна Република Југославија савезна држава, а не савез држава, и да је непосредно изражена воља грађана неприкосновена.

Нико не може оспорити демократски карактер предложених измјена, јер се на овај начин свим грађанима Савезне Републике Југославије омогућава да непосредно бирају највише органе власти, независно од републичких и партијских олигархија. Против тога се могу изјашњавати само сепаратисти и оне

снаге које до власти желе да дођу мимо воље грађана наше заједничке државе.

Подножавајући предложене промјене, Српска народна странка се залаже за демократско превазилажење и других конфедералних елемената Устава Савезне Републике Југославије, са јасним и патриотским циљем да братска заједница Црне Горе и Србије хармонично функционише. Зато ћемо и гласати за ове промјене, и то је став Клуба посланика Српске народне странке.

Задовољство ми је да је истакнем да се Српска народна странка перманентно, од свог оснивања, залагала да свесрпска народна пјесма и химна "Онамо, намо" буде химна Савезне Републике Југославије, те се надамо да ће се ускоро стећи услови да се о томе овдје позитивно изјаснимо и да "Онамо, намо" буде химна наше отаџбине.

Титов "демократа" у потрази за длаком у јајету

Др Драгољуб Мићуновић: Господо, народни посланици, господине председниче, захваљујем вам се што нас у овим толиким данима заплјускујете тако великом законодавном активношћу једног већа и парламента које се у редовном заседању пола године није састало, а сада имамо сваки други дан хитну седницу од увече за ујутру да се јавимо. Но, вероватно је нека велика преца.

Пре него што пређем на своје примедбе, на целу ову иницијативу, хтео бих да нешто кажем као неко ко је овде ипак дуго, да, иако сам четири године био у Уставној комисији, она се никада није саставила, да кака је донешен тзв. Жабљачки устав, народ Србије се није на референдуму изјашњавао, нбме, сматрало се, непотребним, нити је ико консултовао други део народа које представља опозиција о том акту.

Чиница је да је Српска радикална странка дуго времена инсистирала на једном дружијем, више унитарном уставу, мање конфедералном. И, видим да сте на те идеје најзад сви овде дошли. Међутим, на тим првим изборима по том уставу, излазили су само социјалисти и Српска радикална странка, остале странке у томе нису учествовале. Скоро деценију ниједан труп није смео да падне на тај устав, јер би уважени Ратко Марковић скакао да докаже да боље, мудрије, праведије, демократскије устава у свету нема. Сада, одједном, за једну ноћ, он је превазиђен, он је готово недемократски, није савремен, није у складу са демократским традицијама, а ја сам овде пријатно изненађен да се толико хвалила демократија, демократска начела и демократска искуства других земља итд. То је један велики преокрет, с обзиром на нешто што смо имали у једном другом предлогу једног закона, донетог исто тако у великој журби, пре извесног времена.

Ово што ја данас говорим није упућено толико садашњости, имате двотрећинску већину и ви ћете то урадити, оно је на неки начин упућено будућности. И, желим да још једанпут овде кажем нешто што ће се показати за који дан да је вредно да се о њему размисли.

Да ли ви збиља верујете да ћете самим тим што донесете и изгласате устав решити сва питања уставна, све сукобе између федералних јединица које постоје у овој републици?

Откуд толика вера да сама та јурисдикција у једној земљи која није толико правна, не држи се толико ни до закона, ни до Устава, самим једним оваквим актом решава сва питања? То ћете видети сутра, преко сутра у одговору који ће доћи од црногорске владе и видећете како ће даље ствар тећи. Имаћете само затечену ситуацију да кажете – ево, Црногорци неуставно поступају, а како ћете их натерати да уставно поступају, хоћемо ли то питање ре-

шавају на начин конфронтација опасних или не? И, зашто смо журили у ту конфронтацију?

Тукиљ помине један говор који је Перикле одржао Атињанима у тренутку највеће опасности по њих. Он је рекао: "Ви имате нешто што други немају, и ту је наша снага и величина". Ви имате Устав и имате море, оваквом брзином изгубићемо и Устав и море, а видећете да је Перикле и пре две хиљаде и четири стотине – три стотине педесет година био у праву. Ова журба може да изазове само велике невоље у које ћемо упасти, а брзина је добра само за хватање бува.

Сада, да се вратим на оно битно питање ових промена које се сада траже. Ја разумем да постоје политичке тешкоће, постоје и политички проблеми, како у држави, тако и неки лични, али не можемо ми решавати било који политички проблем, било да је он општи, лични, мењањем Устава и то преко ноћи, да о томе ни реч нису могли да кажу, наводно се данас састала, пре петнаест минута, Уставна комисија, ни стручњаци, ни парламент, ни народ, било ко о томе. Такво понашање са Уставом јесте опасно. Наравно, неки кажу да никад овако није било, а било је. Ја се сећам кад је Тито мало припит дошао и рекао, на телевизији сам га гледао, "Ево, био је синоћ ту Бакарић и Кардељ, па смо нешто решили, да мало тај устав променимо, да мало неко председиштво уведемо и то ћемо ми сутра објавити". Менала је та СФРЈ те уставе толико пута, али та често промена устава говори о нестабилности и земље и друштва. Постоје земље које то не мењају ни по 200 година, па не пропадају због тога.

Не можемо ми да решavamo политичка питања уставом, као највећим актом који мора да подражава консензус највећег броја грађана. Ко их је шта питао? Па, грађане, уопште, скоро их и не занима Устав, нити их ко о томе пита. Устав је, чак и кад није написано, нешто што лежи у масама и у народу. Кажете – само превазиђен и идемо даље.

Оно што се овде говори у прилог овој промени јесте, сигурно, једна жеља и амбиција да се увде ред у федерацији. Али, да ли је то касно и да ли је то сад баш прави тренутак да се на тај начин ово питање отвори и шта ћемо онда радити ако се оно отвори на начин врло драматичан, а мислим да је сваком јасно да ће он бити драматичан? Да ли ми у овом тренутку збиља сматрамо да је тај проблем најважнији, да отворимо нову конфронтацију, да отворимо нове проблеме у федераци-

ји и да одемо још једанпут у нека посрнућа која неће бити нимало лака за многе од нас.

Ако желимо спас ове државе, он мора да лежи у демократији, али истинској, не онаквој какву сте нам пре неки дан са оним законом који је повучен понудили. Мора да постоји разлог да људи воле у једној држави да се осећају једнаки. Ми смо неједнаки овде као посланици, нама сте као последњим лоповима одузели мобилне телефоне, а овде зврпе телефони. Како је томогуће да на једној ситуацији где се демонстрира некаква жеља за једнакошћу итд. ви то једноставно демонстрирате – не, ми имамо снагу, ми можемо чак и то да имамо, мобилне телефоне, зашта сам се ја иначе залагао да се не уносе у Скупштину, толико пута. Е, ако неко хоће да игнорише потребу да буду људи једнаки, да републике буду једнаке и да постоји слобода и право људи да кажу своје мишљење, да се саслушамо и да поверујемо да је дијалог компромис и разговор једина стратегија демократије, да ће нас све друго увести, као што нас је уводило до сада, у велике, велике тешкоће.

Ја знам да ово што сада овде говорим нема за многе пријемчивости, али се надам да ће бити још седница, биће неке за недељу дана или за десет дана, па ћете видети како је ово био један потпуно непотребан исхитрен чин, пре него што смо пробаили многе друге методе да решavamo, проблем и у овој републици и у федерацији, на начин који је, на неки начин, примерен нормалним развијеним демократским народима.

Ја ћу, сигурно, гласати против ових промена, са пуном свешћу да чиним нешто да заштитим, колико је могуће, наш политички живот од нових конфронтација и од нових сукоба.

Ви га изгласајте, урадите како хоћете, ја рекох и спасих своју душу, а ви радите како хоћете.

Уставни амандмани нису унитаристички

Др Војислав Шешел: Даме и господо, савезни посланик Драгољуб Мићуновић је поменуо Српску радикалну странку у једном контексту који није неповољан за нас, српске радикале, јер говори о нашем залагању за унитаризам, али је непримерено у овој расправи мојим речима, јер у случају ових уставних амандмана, ми се не залажемо за унитаризам. Ови уставни амандмани нису унитаристички по свом карактеру и то би требало да зна господин Мићуновић, који је професор политичке социологије.

Сва три уставна амандмана су примерена федералном уређењу државе по својој суштини и ништа унитаристичко, нажалост, у њима нема. Ми бисмо желели да има, али нисмо могли да постигнемо консензус. Иначе, да је наша унитаристичка концепција у целости прихваћена, ми би онда имали један устав, један парламент, једну владу, једног председника, једну заставу итд. Надамо се једног дана да ће сазрети уследи и то да се прихвати, наравно, двотрећинском већином у Савезној скупштини, док се то не прихвати, ми учествујемо коректно у дотеривању садашњег уставног текста који нашу државу гради као модерну федерацију.

Друго, што се тиче усвајања овог устава, у политичкој и правној теорији водила се дуга расправа шта је устав по својој суштини, да ли правни или политички акт. Превагнуло је гледиште да

Др Драгољуб Мићуновић:
прича без суштинских примедби

је устав политички акт јер нема неког другог прописа који унапред прописује како ће се устав донети.

Када се донесе, прокламује од тог тренутка он је и највиши правни акт и сви други правни акти морају бити у сагласности с њим. На тај је начин донешен Устав 1992. године. Ми смо изражавали сумњу у његову легитимност. Желели смо да се иде на Уставотворну скупштину и та примедба је остала. Није прихваћена, али је Устав накнадно стекао легитимност. Како? На два начина, што су га прихватиле и Скупштина Црне Горе и Скупштина Србије. Је ли истина? Ви сте, господине Мићуновићу, тада били посланик Народне скупштине Србије, да ли сте гласали за или против, то мене не интересује. Ви сте имали прилику да се изјасните. Ја сам и тад говорио, гласао сам за прихватање, а и тада сам поминао, колико ме сећање служи, да би било примереније да се ишло на Уставотворну скупштину.

И други начин накнадног стицања легитимитета Устава је чињеница да су све озбиљне политичке партије пристале да по одредбама тог устава изађу на изборе 1992. године, не све на мајске изборе, али су све изашле на децембарске изборе. Једном изађете на изборе, признали сте, готово. Не можете вићи на изборе, а не признајете Устав. Што онда идете на изборе, јесте ли двојлика личност? Шта то значи?

Оно што је суштинско, то је питање односа актуелног режима у Црној Гори према Савезној држави. У политици се неки проблеми могу решавати и разговорима, али није обавезно да се решавају договором, а некада се и не могу решити договором. И политичка и правна теорија инсистирају на институционализацији, управо да би се решавали проблеми на институционалан начин. Постоје неке институције које су детаљне и легитимне. Њихове се одлуке морају поштовати и проводити. Не може неко рећи, не признајем, и понантати се као да не постоји то што он вербално не признаје. Ја могу да критикујем институције Савезне државе, пре свега Савезну владу, што на време нису интервенисали кад је дошло до нелегалне и нелегитимне суспензије неких надлежности Савезне државе на територији Црне Горе. Требао је то на време да се уради. Ситуација би вероватно данас била другачија. Сад је то узело маха, сепаратизам као пракса владe Црне Горе, као пракса њене владајуће партије итд. Та питања могу само на институционалан начин да се решавају. Нема другог начина.

Ви, господине Мићуновићу, ничим нисте оспорили ниједну од ових уставних измена, суштински. Убеђен сам да ниједан озбиљан човек, ниједан озбиљан правник то не може да оспори. Промене су квалитетне, суштинске, логичне, примерене, за државу корисне, у овом тренутку можда оптималне.

Савезне изборе, по овим уставним амандманима, треба да спроведе Савез-

Др Војислав Штарељ:
промене корисне за државу

на држава. Не спроводе власти федералних јединица савезне изборе, него Савезна држава и Савезна изборна комисија. Уосталом, кад сте већ почели фразема да оспоравате оно што данас радимо, могли сте дати неке своје идеје, контра идеје и за једно, и за друго, и за треће питање. Чак и по питању химне могли сте своју идеју да дате, примерено вашој прошлости, могли сте да предложите да нам "Би-ха, њиха, четири ноге" буде званична химна. Ми, радикали, смо за "Онамо, њамо".

"Стручно вештачење графолога" Јоже

Ласло Јоже: Поштовано председништво, поштовано Веће, дозволите ми најпре неколико формалних напомена.

Обраћам се господину председнику Већа и протестујем због оваквог начина сазивања ове седнице Већа, због оваквог начина приступа капиталној уставотворној делатности овог дома. Мислим да је ту присутна и једна врста омаловажавања савезних посланика који нису унутар владајуће коалиције. Мислим да је заиста непримерено добити путем телефона позив 20 сати прије почетка седнице и непримерено је недостављати материјал оним посланицима који се не налазе у Београду и који на тај начин имају прилику да се заиста упознају са капиталним материјалом, односно са материјалом који би по својој природи требао бити капиталан сат и по времена прије почетка седнице. То је једна ствар.

Друго, посланик Мићуновић је говорио о раду, односно о досадашњем нераду Комисије за уставна питања. Та Комисија је данас у 10 сати имала своју седницу. Ви имате пред собом извештај те Комисије.

Хтео бих да напоменем да сам ја, као члан те Комисије, издвојио своје мишљење и гласао против усвајања оваквог извештаја. То, нажалост, није назначено. Ту опет осећам извесну врсту омаловажавања не само једног посланика, него и супротног мишљења. То је

недозвољиво у парламентарној демократији. Због тога ћу уложити писмени протест председнику Комисије за уставна питања.

На самој Комисији се чула једна упадљива, наиме, од председника те Комисије, јер смо били упознати са чињеницом да је један од задатака те Комисије да установи да ли је предлог за промену Устава, односно ова иницијатива, која сада лежи пред нама, формално исправна. Упадљива се односила на то да, заиста, па ето видимо ту је све потписано и ништа није фалсификовано. Ја и верујем да ово није фалсификовано. Међутим, имајући у виду да у рукама држим како иницијативу снабдевену фотокопијама потписа, тако и захтев за одржавање ванредног заседања, скромно бих хтео напоменути да се ради о идентичним фотокопијама. Ако мало погледате, видећете да је распоред потписа исти, величина слова иста, димензија иста, позиција свих потписа иста.

Панонски барон Минхаузен

Председник Миломир Минић: Прво, морам да интервенишем јер сте прешли границу докле говорите истину. Значи, сада не говорите већ истину.

Прво, колеге посланици, ми смо Пословником о раду нашег Већа на основу Устава регулисали право посланика у нашем парламенту да имају право на иницијативу да заказују ванредно седницу.

У периоду ванредног заседања Већа грађана имају право да утврђују дневни ред и да одређују време и када су посланици у доволном броју проценени да треба да траже седницу, тражили су је, у складу са нашим Пословником и заказали смо је у односу на то право.

Није било никаквог потцењивања колега посланика, што каже савезни посланик Ласло Јожа. То је једно.

Друго, колега Јожа хоће овде да нам потури лагане. Једноставно није тачно. Упућујем вас на администрацију Савезне скупштине да се уверите да је посебно поднет захтев за каживање седнице, са оригиналним потписима по Пословнику, да је посебно поднет захтев са потписима посланика за предлог, да је, исто тако, потписано оригинално са наредне седнице која до краја испраћа предвиђену уставну процедуру за промену Устава и процедуру за каживање и одржавање наших седница.

Зауставио сам вас да не би упали у оптугебе које једноставно нису тачне.

Ласло Јоже: Ја сам управо хтео престати са формалним примедбама и хтео сам прећи на суштину.

Председник Миломир Минић: Да, али немојте да лажете кад говорите о формалним примедбама, посланиче Јожа, у овом дому.

Ласло Јоже: Мислим да се ова примедба заиста први пут чује у овом дому.

Председник Миломир Минић: Слагали сте да је реч о фалсификату.

Ласло Јоже: Не, ја сам рекао да се слажем да није фалсификат.

Председник Миломир Минић: Не, то сте после рекли.

Уставне промене из аутономашке перспективе

Ласло Јоже: То сам прво рекао. Што се тиче саме иницијативе, не слажем се са уволном констатацијом да су се стекли уџлови и да постоји потреба да се изврше промене Устава СР Југославије. Сматрам да образложење које је дато не представља право образ-

ложење. Право obrazloženje smo zapravo čuli u toku današnje diskusije. Radi se o političkim potrebama, radi se o nesustaslju između državnih vrhova republika članica koje se na ovaj način ne rešava, nego se ustavno zaobilazi.

Mislim da je to veliki problem za budućnost ove zemlje. Bez obzira, na to što naša poslanička grupa nema tu odlučujuću snagu da bi na bilo kakav način mogla uticati na to, želim da iznesem ubeženje da je traženje konsenzualnih rešenja uvek bolje od traženja konfrontativnih rešenja. Tu upućujem na onaj period kada su određeni poslanici, odnosno kada je određena poslanička grupa iz Crne Gore inicijirala razgovore i pregovore na temu budućnosti dvočlane federacije. Smatram da su određene šanse propuštene. Naravno da je došlo do stravičnih komplikacija. I, zbog intervencije koju smo svi tražično doživeli, možda nije bilo dovoljno vremena za traženje konsenzualnog izlaska iz nastale krize. Ali, isto tako, smatram da predloženi način ne predstavlja vaļani politički način, a ni vaļani pravni način.

Što se tiče samih napomena u obrazloženju ovog predloga, mislim da su ovi argumenti takvi da ne mogu izdržati izvesnu probu pravne kritike. Ne smatram da sadašnji sistem dovoli da predstavlja republičkih skupština. Naime, ukoliko bi ova teza bila tačna, onda bi bilo tačno i to da republike članice nemaју сопствени суверенитет, односно да скупштинске републике чланница немају свој легитимитет за заступање интереса својих грађана у већу републику.

Što se tiče drugog predloga, односно прописивања непосредног начина избора председника Републике, ово је класичан пример да су значајне ствари увек такве да се могу сакрити у начелима, а које се можда на први поглед и не виде. Ради се о томе да отварање овог питања отвара и једна велика врата и могућност темељне реконструкције положаја Савезне Републике Југославије и то без обзира на личност о којој се ради и о којој може да се ради у блиској будућности. На овај начин се отвара увођење председничког система уместо парламентарног система. Mislim да се, у великој мери, утврђава и принцип поделе власти у овој земљи.

Smatram da nije osnovni problem način izbora, već sve ono što iz toga leži, a чије детаље ћемо упознати тек онда када будемо дошли до текста конкретних амандмана на Устав.

Ne са великом вољом, али ипак морам признати да је трећи предлог за промену умесан. Наиме, mislim да смо до сада заиста имали канцеларски систем који је био до крајности у рукама председника Савезне владе. То је заиста непожељно. У упоредноправној пракси мало тога има. Због тога, mislim да је тај део ових предлога солидна основа за разматрање, за расправу.

Без обзира на све то, mislim да укупност ових предлога је ипак неприхватљива за мој појам и сагласно томе ћемо и гласати.

У тексту уставних амандмана, нема ничије фотографије

Др Војислав Шешељ: Даме и господо савезни посланици, посланик Ласло Јожеф изрекао је за овом говорницом сувише крупну даж да би се она могла прећутати. Изрекао је даж да су оба иницијална акта за ову седницу: Предлог за уставне промене и Предлог за заказивање ванредног заседања Савезне скупштине у складу са Пословником поткрепљени идентичним потписима. То није истина. Полазим од свог потпи-

са који је различит на једном и другом акту. Нисам могао да пронађем ниједан идентичан потпис. Жив човек, кажу, није у стању два пута да се на потпуно идентичан начин потпише. То је могуће само оним печатима са факсимилом. Овде ниједан потпис није идентичан.

Зашто се тиме служите? Откуд толики морални пад?

Да нападате овај предлог за уставне промене аргументовано па да водимо расправу. Али, чему подметање? Чему подметања око процедуре? Процедура је у складу са Уставом и Пословником? Што не кажете било који члан Устава и Пословника који је поврећен. Поминиње јавне расправе. Где је у Уставу предвиђена јавна расправа? Јесмо ли прошли пут, када смо усвајали уставни амандман који сте ви тражили, водили јавну расправу? Нисмо. То смо овде провели за један дан. Да ли је тако било 1992. године? Ви из опозиционих странака сте то тражили. Ви сте тражили ту промену. Ви сте тражили ванредне изборе до којих није могло доћи у децембру 1992. године без промене Устава. На исти начин смо то провели.

Зашто у два одвојена случаја различита процедура? С ким да расправљамо? Најбоље правнике у земљи смо ангажовали да нам помогну да формулишемо ове амандмане. Као доказ да су заиста најбољи, наводим чињеницу да нисте у стању да их ни опенелите, ниједну суштинску примедбу.

Što прејудицирате ко ће бити изабран за председника Савезне Републике Југославије? То је суштинска тачка. Сада вам је прилика да кандидујете Милана Панића, да кандидујете Мајкла Ђорђевића, да кандидујете оног хохштацлера из Париза, скоро сам му име заборао, Бориса Вукобрата, кандидујете Драгољуба Мићуновића, Ђинђића, Вука Драшковића. Можете имати само више гласова да вам допринесе и Мило Ђукановић. Кандидујете Мила Ђукановића. Šто се бојите тог изјашњавања?

То вам је боље. Ако имате већину добијате, а ако немате губите. То вам је боље него неким мешетарењем овде у Скупштини, неким договорима посланичких група да изгубите сваку шансу. Не зна се унапред ко ће бити изабран. Није ничија фотографија објављена у тексту уставних амандмана. Тај амандман важи за све кандидате, па да видимо ко ће бити изабран.

Српска народна странка у клин, Станић у плочу

Новица Станић: Господине председниче, даме и господо савезни посланици, пошто немам право да говорим у име Српске народне странке, а нијесам сепаратиста, већ Србин из Црне Горе, вјерник Српске православне цркве и до краја одређен за једничку државу Србије и Црне Горе, покушаћу да кажем нешто о овој материји која је данас на дневном реду.

Mislim да се о овом значајном питању може говорити у три слоја.

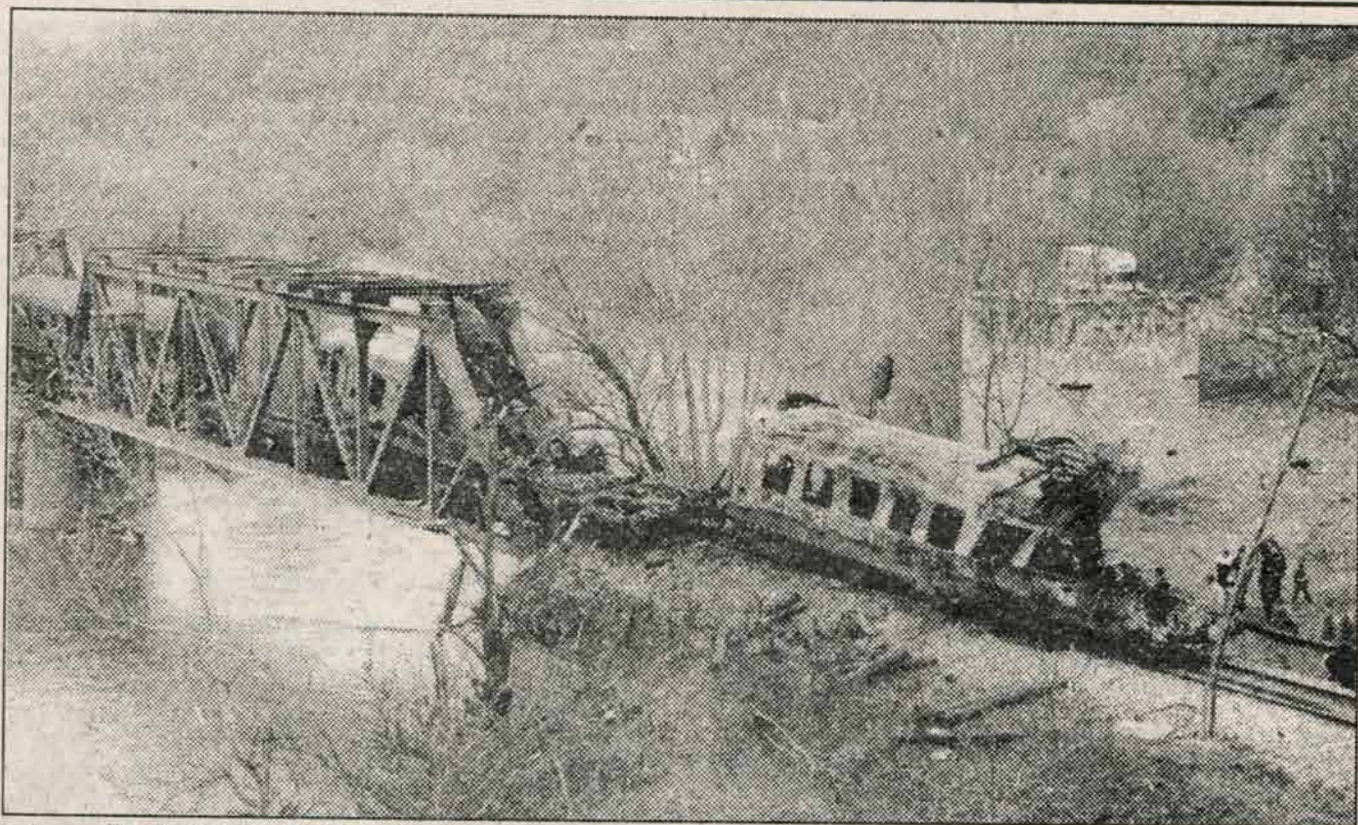
Први слој, рекао бих да је формалне природе, други формално-суштинске и трећи је суштинске природе.

Кад се ради о овом првом слоју, морам да и ја изразим протест што се сједница заказивала, додуше, то се има право по Пословнику, али mislim да је проблем исувише озбиљан, да се материјал подиже у 9 сати, као што сам ја синоћ урадио, у Посланичком клубу Српске народне странке, да смо имали прије тога пролећно засијадање, које је трајало од 1. фебруара до 31. маја и да се нијесмо састали. Дакле, сва та процедура на читање и на брзу руку, mislim да није примјерена питању, односно материји која је данас на дневном реду. Дакле, то је тај први формални слој.

Други је формално-суштински. Да бисмо нешто рекли о овом проблему, морамо да одговоримо на три питања: ко подноси ове промене, односно ко их образлаже, за кога и зашто то ради? Ја вам тврдим да су исти људи, који су 1992. године на Жаблаку рекли да је то најбољи, најдемократскији, најлегитимнији, не знам шта све Устад данас нас убијећују да то не ваља. Зашто то раде? Раде то због тога, због одређене групе људи. Зашто

Консензус није могућ: по нашем Уставу одлучује двотрећинска већина

Бомбардовање један од облика америчке демократије: уништен путнички воз у Грделичкој клисури

Калимеро у Савезној скупштини

Средоје Михајлов: Ја сам рекао да сте то могли дозволити, нисам рекао да сте морали или да је то неуставно. Ја сам само рекао какав је ту ред.

И, господине Шешел, још да вам нешто кажем, стварно, ми се тамо држимо реда. Зна се код нас уредан, за ког домаћина кажу да се зна реда, ко има васпитану децу, ко поштује компилук, ко поштује рођаке, ко поштује веру. За тог се каже да зна реда. Ви сте овде доста ствари унередили и покушавате у Скупштини да направите спрдњу.

Молим вас, ја сам покушао да вас мало упристојим, да вам кажем да се држите реда и да унеређујете оно што се чини овде, а ви стално терате по свом.

Ја сам, господе, сматрао, из Коалиције Војводина, да због тога не можемо прихватити ове промене. Ми се слажемо и залагали смо се за промене Устава, сматрамо да треба да буде промена политичког система, да се овај Устав потпуно другачије дефинише, али не овако за 20 сати, без јавне дискусије. Због тога нисмо за то.

Ми не кажемо да га ви нећете изгласати, али не можемо се сложити са начином, са брзином, са методама с којима радите, са речником који овде употребљавате.

Можда бих још нешто рекао, али стварно, изгледа нема смисла!

Др Војислав Шешел: Како се зове овај посланик?

Председник Миломир Мишић: Средоје Михајлов.

Нису прекршени ни Устав ни Пословник

Др Војислав Шешел: Средоје Михајлов! Извините, молим вас, али нисам запамтио име.

Што рече Средоје Михајлов, њему сметају неки изрази који су овде употребљени.

Ниједан адекватан израз Пословником није забрањен и није овде недозвољен.

Кад се каже да је Ласло Јожа изрекао лаж, па се документује та лаж, онда то није увреда, то је чињеница и то је оптужба. Ово је јавна политичка оптужба да је Ласло Јожа слагао са ове говорнице и сво доказа. Нема тога ко ме може упозорити онда да кршим пословник. Ласло Јожа је требало да се изјасни о овим доказима. Можда сам ја слагао, можда није то тачно овде што је напратно, што је позивање на ред, а те ваше фразе овде ништа не значе – јавне расправе. Какве јавне расправе? Нама је народ на изборима поверио посланичке мандате а и Устав нам је дао надлежност. Дајте, нађите, је ли у нечем прекршен тај Устав, је ли у нечему прекршен Пословник. У заказивању ванредног заседања, можда је прекршен? Није. Све је у складу са Пословником. Је ли начин на који предлажемо да се изврше уставне промене противустава? Није. Немате ниједног доказа.

Немојте као Калимеро овде да кмечите – е, нисмо знали, није нас нико консултовао. Па, што би вас неко консултовао? Позвани сте на седницу, седница је заказана у складу са Пословником и Уставом, имате могућности да расправљате, а сада вам је мука, немате довољно гласова на седници. Е, сад кад ви представљате мањину, сад тражите консензус, а да сте већина, онда вам не би пало на памет. Па, не може то тако.

Овде се одлучује у складу са Уставом и Пословником, па може се неком

свиђати и не свиђати. Кад неко изнесе лаж, лаж му се на лицу места документује.

Зашто се сада Ласло Јожа не изјасни о лажи у којој је ухваћен, лепо да се изјасни. Можда је обневидео, можда му се случајно десило, можда је нега неко слагао, па му рекао, а није проверавао итд. Можда би се онда смирио и Перинић, не би овако претио да експлодира.

Увек сам говорио да су устава САД демократски

Средоје Михајлов: Господе, ја нисам рекао да то баш није у складу са Уставом и да ви можда на то немате право, али сам рекао да ми је јако драго да је и сам господин Шешел видео оно што сам говорио увек, то касније по неколико година, а то је да су ти амерички устава демократски. Сада их и он хвали, али добро, није битно.

Оно што је битно, хтео сам да кажем да овај парламент личи на све модерне парламенте света, значи да и поглавица тамо када би хтео да промени нешто, да ли индијански или онај приначки, је сазвао неки савет, па их је упознао, па се са њима договорио. Сматрао сам да то не треба да буде за један дан, за једну ноћ, него да то буде јавно и транспарентно, да то буде примерено, онако како то нама доликује и како се залажемо.

Нисам рекао да ћемо ми вас прегласати, јер очигледно је да не можемо, али смо зато ту да вам кажемо оно што нам се не свиђа. Ето, то нам се не свиђа. Не свиђа нам се ни начин, као што је господин Мићуновић рекао, не желимо на такав начин да стављамо Црну Гору пред евршен чин или било који други конститутивни део наше земље. Желимо да све буде јавно, да се види, да се о томе прича, и онда да донесемо одлуку. Наравно, да би ви после тога имали исти број гласова као и данас.

Пендрек демократија Мила Ђукановића

Драгиша Пешкић: Поштовани председниче, колеге посланици, ја сам посланик из Црне Горе. Мене су, као и моје колеге из Црне Горе, бирали грађани Црне Горе и, самим тим, дали ми мандат да заступаим и штитим интересе грађана Црне Горе, дакле, самим тим, и у извешају о смислу и Црне Горе као федералне јединице Савезне Републике Југославије. Да сам којим случајем у овим прелопозима уставних амандмана осетио, а не да сам се убиједио и видио да у односу на Црну Гору, на њену равноправност у федерацији постоји било шта што ће угрозити или пак умањити равноправност Црне Горе у Савезној Републици Југославији, ја се не бих ни у ком случају определио. То не би учинили ни моје колеге посланици из Социјалистичке народне партије Црне Горе.

Дакле, ми смо овде и због тога и прије свега да штитимо интересе грађана Црне Горе и Црну Гору. Сви они који кукумавчу да нису заштићени интереси Црне Горе у овом парламенту грдно се варају и нису у праву. Овдје представници Социјалистичке народне партије Црне Горе, као и највећи број представника Српске народне странке из Црне Горе штите интересе, заједно са вама, једне од чланица федералне нације заједничке државе. Ми ћемо то чинити и убудуће.

Овдје се, кроз дискусије одређеног броја посланика, малтене жали и кука за демократијом која је у Црној Гори и коју проводи режим Мила Ђукановића у Црној Гори. Сачувајте Боже такве демократије, такве демократије у тој нашој републици у којој је по глави становника највећи број полиције данас у Европи и у свијету! Нема демократије гдје је полицијски режим и гдје је такав режим који је издао прије свега интересе већинског народа у Црној Гори, а самим тим и интересе уопште Савезне Републике Југославије оног момента када је најтеже било Савезној Републици Југославији, Србији па и Црној Гори.

Данас у Црној Гори, то одговарам претходном дискутању, већински народ Црне Горе не подржава режим Мила Ђукановића нити политику Мила Ђукановића. Већински народ у Црној Гори, конститутивни народ Црне Горе, данас је мањина у Црној Гори, то одговорно тврдим. Ми смо ти који смо супротност политичког мишљења и одређења владајућег режима данас по свему ономе што се спроводи у Црној Гори у односу на нас испали мањина. То је невероватно, али је то истинито и то је могуће у Црној Гори све док је овакав однарођени режим и оваква однарођена власт у Црној Гори.

Из тога може се закључити да су интереси већинског народа Црне Горе данас и у овом дому адекватно и на прави начин заступљени и они се презентују и они се штите.

Према томе, поштовани председниче и чланови овог дома, посланици, кроз увођно излагање господина Кнежевића, јасно смо рекли да у томе свему видимо даљи допринос демократских равноправних, пре свега, односа двије чланице федерације и да као такав подржавамо овај предлог. Ми стојимо иза тога и гласаћемо за то.

Веће република је легално и легитимно

Др Војислав Шешел: Даме и господа, немам намеру да извлачим било какву дијагнозу, психијатријску, тренутног психичког стања посланика Љубише Вучића који се овде, као лекар, покушао да представи и уживи у ту улогу. Тада га нисте упозоравали. Многа

је битније његове тезе побити. Тезе које у јавности, уколико се не раскрицају, могу и опасне ефекте оставити као да ми имамо делегално и нелегитимно Веће република. Наше Веће република је и легално и легитимно.

Прво, избори у Србији су обављени по новом закону након што је Уставни суд ослојори претходни закон. Све посланичке групе које су хтеле да кандидују своје посланике за Веће република имају представнике у Већу република. У Већу република нема представника само оних странака које су бојкотовале изборе. Ваше партије знају добро шта значи бојкот по својим последицама. Бојкотовали сте прошле изборе и нема вас у републичкој скупштини. Шта сада? Нема вас. Мислите ли да нам је жао? Није нам жао. Мислите ли да нам недостајете? Не, уопште нам не недостајете. Бојкотијте и следеће изборе. То би за нас било најбоље. Захваљујући томе што су неке странке бојкотовале изборе за Веће република у републичкој Скупштини Србије, ми уместо шест имамо девет посланика. Ми смо им захвални. Бојкотијте и убудуће.

Из Црне Горе у Већу република су посланици изабрани још у прошлом мандату. Зашто? Зато што је оспорен пред Уставним судом избор посланика у новом мандату. Да ли наша земља треба да има Уставни суд? Треба да га има. Не можемо без Уставног суда. Да ли је тако? Да ли је имала право Социјалистичка народна партија да се жали Уставном суду, да поднесе уставну жалбу? Имала је. Да ли је била у праву? По Одлуци Уставног суда се види да је била у праву. Уместо да Народна скупштина Црне Горе у складу са Одлуком Уставног суда промени закон и обнови избор она се о то оглушила. Све док не промени Закон и не поступи у складу са Одлуком Уставног суда остају стари посланици.

Ослонцав црногорског режима: процентуално највећи број лицацаца у Европи

Има их сада седам, а могло их је бити 20. Већина неће да долази. Али, шта то значи? Они имају право да долазе. Али, нико их пушком не може натерати, као ни вас што не може натерати. Док се не изабере нови у складу са Одлуком Уставног суда њихов мандат је неспоран. Они су и легални и легитимни.

Кажете да треба све решити поштеним изборима. Управо и мењамо Устав да више не може власт, већинска партија или било ко други у једној или другој федералној јединици да било коме ускрати могућност избора за Веће република, јер директно бирају грађани.

Мало пре је неко говорио о промени карактера савезне државе, да ли је то био Перишић или неко други, није ни битно. Какав се карактер ту мења? Уопште се не мења карактер. Веће република је уведено да би се гарантовала равноправност две федералне јединице, с обзиром на то да је у Већу грађана примењен демократски принцип један човек – један глас. Федерализам сам по себи нити је демократски, нити је антидемократски. Федерализам је федерализам. У Већу грађана демократски принцип један човек – један глас је коригован делимично, а у Већу република из обе федералне јединице је исти број посланика.

Сам назив "посланици" асоцира на то да га народ шаље у парламент, а не нека друга скупштина. Најприродније је да га народ изабере. Шта сада бежите од тих избора? Нама, као странци, то не одговара. Нисмо ми сигурни да ћемо сада баш опет освојити девет посланика у Већу република, а ипак се за то залажемо. Дакле, пренебрегавамо један објективни страначки интерес да нас има девет, а можда ће нас бити осам, можда ће нас бити 11.

Али, да би нас било девет на тим изборима до краја ове године, треба да освојимо два милиона гласова. Је ли то баш реално? Иако сам оптимиста по природи, не мислим да је још тако зрела ситуација да освојимо два милиона гласова. Опрезнији људи би закључили – биће нас мање, а ипак се залажемо за тај амандман, и опет се вама пружа шанса да освојите мандате у Већу република. Свим странкама се пружа та шанса, и у Црној Гори и у Србији. А, желимо разговор о изборним условима, и почетком ове године смо позвали све странке, које имају посланике у Савезној скупштини, да разговарамо. Опозиционе странке су одбиле, и из Србије и из Црне Горе. Позваћемо вас опет.

Треба после усвајања ових уставних амандмана да донесемо нове изборне законе, да се усаглашавамо, да видимо шта раније није ваљало, шта сад треба мењати. Ако је икоме у интересу да избори буду до краја поштени, коректни, онда је то Српској радикалној странци.

Припремио: Синиша Аксентијевић

АМАНДМАНИ НА УСТАВ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Ови амандмани су саставни део Устава Савезне Републике Југославије и ступају на снагу даном њиховог проглашења.

АМАНДМАН II

1. Савезна скупштина:

1) бира и разрешава: председника и чланове Савезне владе, судије Савезног уставног суда, судије Савезног суда, савезног државног тужиоца, гувернера Народне банке Југославије и друге савезне функционере одређене савезним законом.

2) Овим амандманом замењује се члан 78. тачка 7. Устава Савезне Републике Југославије.

АМАНДМАН III

1. Веће република сачињавају по 20 савезних посланика из сваке републике чланице, изабраних на непосредним изборима.

Избор и престанак мандата савезних посланика у Већу грађана и Већу република Савезне скупштине уређује се савезним законом.

Савезни посланик одређује се и гласа по сопственом уверењу и не може бити опозван.

2. Овим амандманом замењује се члан 80. став 3, члан 81. став 2. и допуњује се члан 86. Устава Савезне Републике Југославије.

АМАНДМАН IV

1. Савезне законе о застави, грбу и химни доноси Савезна скупштина двотрећинском већином гласова свих савезних посланика у сваком од два већа.

2. Овим амандманом замењује се члан 90. став 2. Устава Савезне Републике Југославије.

АМАНДМАН V

1. Председник Републике бира се на непосредним изборима, тајним гласањем.

Мандат председника Републике траје четири године.

Исто лице може бити изабрано за председника Републике највише два пута.

Председник Републике и председник Савезне владе, по правилу, не могу бити из исте републике чланице.

Председник Републике ужива имунитет као и савезни посланик.

О имунитету председника Републике одлучује Савезна скупштина.

2. Овим амандманом замењује се члан 97. Устава Савезне Републике Југославије.

АМАНДМАН VI

1. Председнику Републике престаје мандат пре истека времена на које је биран у случају разрешења или оставке.

Даном подношења оставке или даном разрешења председнику Републике престаје мандат.

2. Овим амандманом замењују се одредбе члана 98. став 1. и 2. Устава Савезне Републике Југославије.

АМАНДМАН VII

1. Савезна скупштина може разрешити председника Републике кад Савезни уставни суд утврди да је повредио овај устав.

Поступак разрешења председника Републике може покренути најмање половина савезних посланика у оба већа Савезне скупштине.

О разрешењу председника Републике може се гласати најраније после 15 дана од дана кад Савезни уставни суд достави Савезној скупштини одлуку из става 1. овог амандмана.

Председник Републике је разрешен кад оба већа Савезне скупштине већином од две трећине савезних посланика прихвате предлог за разрешење.

Ако Савезна скупштина не прихвати предлог за разрешење председника Републике о томе се не може поново изјашњавати пре истека рока од шест месеци.

2. Овим амандманом допуњује се одељак V, тачка 2. Устава Савезне Републике Југославије.

АМАНДМАН VIII

1. Савезна влада је изабрана ако је за њен избор гласала већина свих савезних посланика у сваком од два већа, тајним гласањем.

Савезна влада за свој рад одговара Савезној скупштини.

Савезна скупштина може изгласати неповерење Савезној влади.

Председник Савезне владе може предложити разрешење појединих чланова Савезне владе.

О неповерењу Савезној влади може да се гласа најраније после три дана од дана подношења предлога.

Неповерење Савезној влади изгласано је кад је за то гласала већина од укупног броја савезних посланика у сваком од два већа.

Савезна влада и сваки њен члан могу Савезној скупштини поднети оставку.

АМАНДМАН IX

За спровођење Амандмана II до VIII на Устав Савезне Републике Југославије донеће се уставни закон.

УСТАВНИ ЗАКОН ЗА СПРОВОЂЕЊЕ АМАНДМАНА II-VIII НА УСТАВ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Члан 1.

У року од 60 дана од дана ступања на снагу уставних амандмана II-VIII на Устав Савезне Републике Југославије донеће се савезни закони о избору и престанку мандата посланика у Веће република Савезне скупштине и избору и разрешењу председника Републике.

Члан 2.

Оба већа Савезне скупштине настављају са радом до истека мандата савезним посланицима у Већу грађана Савезне скупштине, у складу са чланом 81. став 1. Устава Савезне Републике Југославије, када ће се одржати избори за савезне посланике у оба већа Савезне скупштине.

Председник Републике наставља са радом до истека мандата утврђеног у члану 97. став 1. Устава Савезне Републике Југославије, до када ће се одржати избори за председника Републике у складу са амандманом V на Устав Савезне Републике Југославије.

Савезна влада наставља са радом до избора Савезне владе у складу са Амандманом II и Амандманом VIII на Устав Савезне Републике Југославије.

Члан 3.

Одредбе става 3. тачке 1. Амандмана V на Устав Савезне Републике Југославије односе се само на лица која су изабрана за председника Републике у складу са овим амандманом.

Члан 4.

Овај закон ступа на снагу кад га прогласе оба већа Савезне скупштине.

ПРЕДЛОГ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
ЗА НОВУ ХИМНУ САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ОНАМО, 'НАМО...

Онамо, 'намо, за брда она,
Говоре да је разорен двор
Мојега цара; онамо, веле,
Био је негда јуначки збор.

Онамо, 'намо! да виђу Призрен!
Та то је моје – дома ћу доћ'!
Старина мила тамо ме зове,
Ту морам једном оружан поћ'.

Онамо, 'намо – са развалина
Дворова царских врагу ћу рећ':
"С огњишта милог бјежи ми, куго,
Зајам ти морам вратити већ!"

Онамо, 'намо, за брда она,
Казују да је зелени гај
Под ким се дижу Дечани свети;
Молитва у њих присваја рај.

Онамо, 'намо! за брда она,
Гдје небо плави савија свод,
На српска поља, на поља бојна,
Онамо, браћо, спремајмо ход!

Онамо, 'намо, за брда она,
Милошев, кажу, пребива гроб!...
Онамо!... Покој добићу души
Кад Србин више не буде роб.

Никола I Петровић Његош (1867)

Напомена: Српски радикали сматрају да шеста и седма строфа треба да буду изостављене да би свечана песма била ефектнија. Иначе, те изостављене строфе гласе:

Онамо, 'намо, за брда она.
Погажен коњ'ма кликује Југ:
"У помоћ, дјецо! у помоћ, синци!
Светиг' ме старца свет ви је дуг!"

Онамо, 'намо! – сабљи за стара
Његова ребра да тупим рез
По турским ребрим'; да б'једној раји
Њом истом с руку рас'јецам вез.

ДУГОВИМА ОДЗВОНИЛО

Током дводневног ванредног заседања, 12. и 13. јула, првог у овој години, посланици републичког парламента прихватили су владин "пакет" од шест предлога закона. Огромном већином гласова усвојили су:

1. Закон о продаји одређених непокретности у државној својини ради измирења обавеза Републике Србије по основу девизне штедње грађана и Зајма за привредни развој.
2. Закон о првој емисији дугорочних обвезница, којима ће се измирити закасниле лечији и матерински додаци;
3. Закон о изменама и допунама Закона о акцизама и порезу на промет. Овим законом усмеравање градске таксе од три одсто обављаће се према програму који ће доносити Влада Србије, да би се зауставио даљи колапс комуналне

инфраструктуре Београда, проузрокован доповлацима градске власти;

4. Закон о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса;

Посланици Народне скупштине разрешили су дужности један број носилаца правосудних функција и изабрали нове.

Народни посланици Српског покрета обнове нису присуствовали ни овом заседању парламента, који и без њих има кворум за ради доношење одлука. Али, љутња на власт и државу, и бојкот њених институција, не спречава их да уредно обидазе скупштинску благајну и узимају своје плате, паушалне долатке, дневнице и путне трошкове.

Сопственом кривицом у финансијски дуг

Стево Драгишић: Даме и господо, сви предлози закона, које је Влада народног јединства Републике Србије доставила Народној скупштини, увек су производ сагласности коалиционих партнера. Готово никад, али се дешава и то, не поставља се питање ко је иницијатор доношења појединих закона. Међутим, дешавало се до сада, у пракси садашње Владе народног јединства, да су се поједини закони везивали за једног од коалиционих партнера. То је био случај са Законом о информисању, Законом о универзитету, а недавно је Закон против тероризма ЈУЛ истакао као сопствени предлог, као иницијативу те партије за доношење тог закона.

Морам да истакнем, не без скромности, да је Српска радикална странка иницијатор доношења Закона о продаји одређених непокретности у државној својини ради измирења обавеза по основу такзване старе девизне штедње и зајма за привредни развој Републике Србије, затим Предлога закона о првој емисији дугорочних обвезница Републике Србије и Предлога закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса.

Овим законима се решавају питања која су већ дуже време на терету државе, без обзира на то која влада обавља функцију извршног органа у држави, посебно закона којим се предвиђа измирење обавеза по основу старе девизне штедње или по основу зајма за привредни развој Републике Србије.

Пре десетак година држава је, мора се рећи, сопственом кривицом стекла велики финансијски дуг према својим гра-

Стево Драгишић: закони су производ сагласности коалиционих партнера

ђанима по основу старе девизне штедње и зајма за привредни развој Републике Србије. Последница овог пропуста је да је наша држава могла једина држава у свету која нема штедњу грађана у банкама, а штедња грађана је један од основних извора кредитног потенцијала банака. Када банке немају кредитног потенцијала, онда је привредни развој на много нижем нивоу или га уопште нема.

Неповерење грађана је, свакако, изазвано кривицом државе, али и значајно "подгрејано" уверењем да држава неће моћи да врати дуг који је настао пре де-

сетак година. Измирење овог дуга је неопходно не само да би се држава раздужила, већ и да би вратила поверење грађана и обновила сопствени кредибилитет.

Доношењем Закона о измирењу обавеза по основу тзв. старе девизне штедње већ су предузети неки кораци у правцу враћања кредибилитета државе код сопствених грађана.

Тим законом је у Републици Србији утврђена обавеза од 3,6 милијарди немачких марака који треба се да врати у периоду од 2000. до 2011. године. Држава је од 1. јула почела да враћа тај дуг који је предвиђен за 2000. годину.

Међутим, овим законом се иде један корак даље. Законом који је данас предложена Влада Републике Србије предвиђен је додатни извор средстава којима ће се враћати део дуга који држава има према девизним штедилницама, а да се истовремено не увове нове фискалне обавезе.

Дакле, држава је решила да један ресурс који јој стоји на располагању, а то је пословни простор, стави у функцију враћања дуга који има према грађанима. Тај пословни простор сада обезбеђује један од извора прихода онима којима је тај пословни простор поверен на коришћење, односно на располагање. То су, углавном, јединице локалне самоуправе.

Међутим, како је тај пословни простор у власништву Републике Србије, а Република Србија има обавезе према својим грађанима, најпаметније је да Република Србија стави у промет тај пословни простор, један ресурс који јој стоји на располагању и продајом дела тог пословног простора реши проблем, део проблема у смислу обавеза према де-

визним штедишама, односно повериоцима по основу зајма за привредни развој Републике Србије.

Тиме се не конституишу нове фискалне обавезе, не уводе се нове таксе и нови порези, како би се прикупљала средства за враћање тог дуга из реалног извора, не штампа се, не дај Боже, новац, а на један сасвим безболан начин, најпаметнији начин, по нашем мишљењу, држава полако почиње да смањује дуг према својим грађанима.

Овај закон има доста сличности са законом који је недавно усвојен, са Законом о посебним условима промета одређених непокретности у својини Републике Србије. Предмет овог закона је све оно што је било предмет претходног закона. Дакле, пословни простор који не користе државни органи или органи јединица локалне самоуправе, већ пословни простор који се излаже у закуп.

Право откупа пословног простора по основу старе девизне штедње имају сви закупци или, боље речено, имају могућност откупа, што значи да они који не желе да откупе пословни простор или немају потраживања по основу старе девизне штедње или по основу улога за зајам за привредни развој Србије, или не могу да откупе од неког другог повериоца девизне обвезнице по основу старе девизне штедње, не морају да откупе свој пословни простор.

Дакле, закон не предвиђа обавезу откупа пословног простора, већ могућност.

Међутим, оно што ће, како претпостављамо, представљати додатни стимуланс за кориснике пословног простора, заправо закупце, јесте могућност да иако немају обвезнице старе девизне штедње, дакле нису повериоци државе, имају могућност да откупе девизне обвезнице од девизних штедиша који немају пословни простор и, на основу тога, тим обвезницама које би гласиле на доносиоца откупе свој пословни простор.

То ће претпостављати, сигурни смо, стимуланс за све кориснике пословног простора који можда под повољнијим условима могу да дођу до тих обвезница девизне штедње и реше проблем сопственог пословног простора, проблем који нису успели да реше на основу претходног Закона о посебним условима куповине пословног простора.

Овим законом се отварају широке могућности. Отвара се могућност сваком кориснику пословног простора који је способан и има могућности да откупи свој пословни простор на најједноставнији и најјефтинији начин.

Ја сам на почетку рекао да су грађани већ одавно изгубили поверење да ће доћи до девизне штедње коју су уложили у наше банке. Због тога што су изгубили поверење, они су спремни да те своје обвезнице продају неком другом, ко ће на овај начин успети да своје потраживање реализује преко куповине пословног простора.

Вишеструко се мотивишу сви корисници пословног простора и девизне

штедише да, коначно, своје штедне улоге реализују на један или други начин.

Држава је предвидела да, по основу овог закона, прикупи и нешто свежег новца. Предвиђено је да се 20% од утврђене цене пословног простора уплаћује у готовом новцу на посебан рачун Републике Србије. То ће бити додатни извор прихода који ће Република Србија, односно Влада Републике Србије, према програму који буде донела, потрошити на начин на који буде сматрала да је најпримеренији, и уложити у неке пројекте који су у овом моменту за државу најважнији.

Рок за подношење захтева је нешто дужи него по претходном закону. Износи шест месеци. Подноси се истом органу као и по претходном закону – Дирекцији за имовину Републике Србије, а 30 дана од закључења уговора о купопродаји је рок за измирење обавеза које настају потписивањем уговора.

Оно што треба посебно нагласити, о томе је било речи, овим законом нико неће бити оштећен. Неће бити оштећени ни девизне штедише, јер ће моћи своја девизна потраживања да наплате, можда, чак, у целости у року од шест месеци, односно седам месеци. Неће бити оштећени ни корисници пословног простора, јер се њима, како сам већ рекао, само пружа могућност откупа пословног простора, а не конституише им се обавеза.

Са друге стране, Република Србија, као дужник, смањује себи обавезе на један другачији начин, неким новим извором прихода, а откупом овог пословног простора прикупиће нешто средстава у оних 20% од утврђене цене коштирања пословног простора. Места спекулацијама нема.

Мислио сам да говорим о сва три закона одједном, па се касније нећу јављати за реч, кад буду на реду други и трећи закон.

Дакле, места спекулацијама нема када је у питању овај закон. Нико неће бити избачен из пословног простора, нико неће остати без радног места, већ се само уводи нови начин регулисања обавезе и пружа могућност да се наплати свој дуг и да се регулише проблем који многи корисници пословног простора имају, јер никада не знају када ће им јавно предузеће, које газдује пословним простором из јединице локалне самоуправе, можда откати коришћење пословног простора и уз високу провизију закључити уговор са неким другим корисником пословног простора, што је чест случај у граду Београду.

Тачка на пљачкашке намере СПО

Када смо већ код града Београда, за град Београд и за махинације града Београда, везан је Предлог закона о изменама и допунама Закона о акцизама и порезу на промет. Тај закон предвиђа да Влада Републике Србије доноси програм трошења средстава која се прикупе од посебне таксе од 3% на територији гра-

да Београда. Та такса се већ неколико година у Београду прикупља. Намена тих средстава је искључиво комуналне природе. Дакле, могу се трошити само за комуналну изградњу града Београда, према посебном програму који би требало да доноси Извршни одбор Скупштине града Београда, а да сагласност на тај програм даје Влада Републике Србије.

Међутим, прошле године, а посебно ове године, било је проблема у доношењу тог програма. Практично, ове године и не постоји програм за трошење тих средстава од таксе од 3%. Извршни одбор Скупштине града одбија да поступи по сугестијама Владе Републике Србије, већ покушава да по стеченим навикама, старим навикама, корупционашким и криминалним, троши средства од таксе од 3% онако како је замислио. Јавна је тајна да је новац од те таксе, преко разних комуналних предузећа, завршавао у приватним џеповима или је трошен за изградњу неких објеката који служе као страначки симболи владајуће партије у граду Београду.

Као припадник Српске радикалне странке, морам да изразим велико залажење што је Влада Републике Србије коначно решила да стави тачку на пљачкашке намере Српског покрета обнове у граду Београду. Истовремено, морам да изразим и жаљење што до тада није дошло много раније. Као одборник Скупштине града, био сам у прилици да се упознам са многим пропустима извршних органа Скупштине града, са многим махинацијама. Многе од тих афера, као одборник Скупштине града, покренуо сам и у Скупштини града и у јавним наступима, многи од одборника Српске радикалне странке су, такође, били упознати са тим. Откривањем тих афера спречене су и неке злоупотребе положаја функционера Скупштине града, као што је она чувена афера са куповином чешких тролејбуса, када је чак и одлењено криминалистичке полиције покренуло истрагу против функционера Скупштине града.

Ми смо, као одборничка група, поднели чак захтев за увођење принудне управе у граду Београду. Нажалост, до тога није дошло, али је дошло до делимичне реализације нашег захтева. Влада Републике Србије увела је привремене мере у Градско саобраћајно предузеће. Надамо се да ће тако енергично реаговати у сваком следећем случају злоупотребе у комуналним предузећима Скупштине града. Видимо и око злоупотребе коришћења средстава која су на располагању граду Београду, али сада, шта је, ту је.

Свесни смо да имамо корумпирану и криминалну власт на градском нивоу. Нисмо искористили прилику да се увезде принудна управа када је то требало урадити на време, да би се предупредиле многе махинације. Остало нам је сада само да *post-festum* делујемо и да оно што се данас може предупредити предупредимо, а ево, ја схватам и доношење овог закона као једну од тих мера, којом

се жели предупредити даље разарање комуналног система Скупштине града.

Свакако, треба нагласити да намена ових средстава и даље остаје иста као што је и била. Она су и даље средства од таксе од 3%, која се користе за комунално опремање града Београда. Она ће се и даље користити за ту намену, али је ово сада, одприлике, као ситуација кад ви имате неког коме сте поверили неку врсту посла, показало се да је он неспособан за тај посао, и да не би направио већу штету него што је већ учинио, ви му одређујете стараоца. Практично, сада недораслој градској власти Влада Републике Србије уводи стараоца, тако што ће сама доносити одлуке које су биле у надлежности и у обавези Извршног одбора Скупштине града.

функцију. Ту се мора поменути Јавно комунално предузеће "Београдски водовод и канализација", које је систематски било уништавано за претходних неколико година, а једини циљ тог уништавања је био да се што више обезвреди, како би француски партнер имао што мањи износ новца да уплати за куповину тог комуналног предузећа. На сву срећу, нису одобрени предлози за куповину Јавног комуналног предузећа "Београдски водовод и канализација". Оно је и даље остало у власништву града Београда. Огромна средства су потребна да се уложи у систем водоснабдевања у Београду, да би се он довео на колико толико задовољавајући ниво, да се не би дешавало да у летњем периоду, у време највећих врућина, пола Београда

закон је слична Закону о продаји непокретности у државној својини, ради измирења обавеза по основу старе девизне штедне. Дакле, постоји дуг државе према корисницима материнског и децијег додатка. Он износи негде око 4.200.000,00. Тај дуг мора да се исплати и то је, отприлике, 24 месечне исплате за кориснике тих социјалних додатака. Направљено је две године закашњења.

Сада се тражи најповољнији начин да се то закашњење анулира и да се крене у редовно исплаћивање тих обавеза. Нешто слично смо имали када је Влада Републике Србије решила начин на који ће исплаћивати заостале пензије. Дакле, држава сада емитује обвезнице којима ће моћи да се измирују обавезе по основу пореза на имовину, пореза

Осујетили пљачкашке работе СПО: Влада Републике Србије

Нажалост, тек после четири године дошло се до закључка да нам је градска власт била потпуно неспособна, потпуно недорасла обавезама које је требало да обавља, и Влада Републике Србије била је принуђена да сама обавља део послова који су у надлежности јединице локалне самоуправе, која има једину надлежност да се бави комуналним делатностима на својој територији. Нажалост, ни ту своју једину надлежност нису успели да обављају онако како треба.

Сматрам да ће доношењем овог закона коначно бити уведен ред, макар у тај део трошења новца који је на располагању Скупштини града, да ће се коначно направити један квалитетан програм, којим ће се најнужнији комунални системи опоравити, добити неку финансијску помоћ и следећих неколико месеци, колико толико боље обављати своју

нема воду за пиће. Град, који има два милиона становника, не може да обезбеди воду за своје грађане, то је брука.

Основни проблем је што су се увек приликом набавке материјала или делова, или одређивања опреме која ће се користити, узимала она опрема за коју су реализатори тог посла могли да обезбеде високе провизије, преко увозничких фирми. Сматрамо да је то јавно предузеће једно од комуналних предузећа које је од виталног интереса и за град и за грађане, и за индустрију у Београду и због тога би пажња Владе Републике Србије морала сада да буде посебно усмерена према том комуналном предузећу.

Што се тиче Закона о првој емисији дугорочних обвезница Републике Србије, то је један од тих закона за које сам рекао да се доноси на иницијативу Српске радикалне странке. Суштина тог

на доходак код пољопривреде, пореза на укупан приход грађана, обавеза за откуп стана у својини Републике Србије, обавеза за трошкове смештаја деце у предшколске установе, куповину уџбеника по програму за основно и средње образовање и трошкове лечења деце у здравствено-реhabилитационим институцијама у земљи и његовог прагматика.

То су обавезе које у највећој мери покривају онај спектар обавеза који имају корисници деце и материнског додатка. Министар је рекао да је просек дуговања према корисницима око 10 хиљада динара. Са тим износом, добар део обавеза које корисници имају према држави или које имају према неким другим елементима обавеза којима ће моћи да покрију преко ових обвезница, решава се тај проблем. А доносилац обавеза, односно правна лица или предузећа ко-

ја имају обавезе према држави, који износе негде око 4,5 милијарде динара, дакле отприлике су у истој равни као и обавезе према корисницима децјег и материнског додатка, моћи ће да измирују своје обавезе у односу 1:2, чак и са оним обвезницима које нису доспеле за наплату.

На овај начин се мотивишу и дужници према буџету Републике Србије или према неким фондовима, да купонима, односно обвезницама које примају од корисника децјег и материнског додатка, регулишу своје обавезе према држави. Такође, ни овде неће бити општењених. Држава на овај начин безболно решава проблем који јој стоји на леђима, који како тако мора да се измири, а они који примају обвезнице моћи ће своје обавезе да скрате, да смање за 50%. Ово је допринос Владе Републике Србије, метод и начин измирења ових обавеза свакако неће утицати на додатну емисију новца, неће утицати на повећање инфлације у држави, решиће се проблем који већ две године постоји. Многи ће успети своје приватне обавезе да измирују, Влада Републике Србије ће моћи да успостави динамику исплате својих обавеза месец за месец.

Ова два закона су, дакле, закони којима држава почиње на озбиљан начин да решава своје обавезе према грађанима, не утичући на примарну емисију новца, не утичући на укупну количину новца у оптицају и из реалних извора прихода успева да обезбеди средства којима ће своје обавезе регулисати према грађанима.

Брига о држави као о лањском снегу

Драган Веселинов: Народни посланици, у једној држави где су дужници одавно победили повериоце, у тој држави је правна несигурност сигурно изузетно велика. Тамо где је и сама држава дужник, која не испуњава годинама своје обавезе, ту гори и темељ, и зидови, и кућа.

Нема никакве сумње да држава мора и сама себе да казни уколико не испуни обавезе које је преузела пред народом. Држава треба да прода своју имовину уколико шта друго нема и нема из других извора да врати новац који је преузела од народа, а у овом случају по основу зајма за привредни развој из 1989. године, а наравно и да је дужна да врати девизну штедњу, стару девизну штедњу.

Тужно је што наша држава нема снаге да објасни зашто је 1989. позвала народ, у оном патриотском жару који је тада владао, и готово да је милијарду долара затражено у Србији од народа, а до данас није пружено објашњење где је тај новац отишао, на који начин је тај новац утрошен, и у чијим џеповима је завршио.

Због чега нема старе девизне штедње
У овој држави главна предузећа у друштвеној и државној својини су неликвидни у односу на банке. Банке су не-

ликвидне у односу на становништво. Стечајни и ликвидациони поступци се не отварају за главна државна предузећа, која су под посебном политичком пажњом. То значи да су правни неред и неповерење у стабилност односа између повериоца и дужника изузетно велики.

Нису сви у овој скупућини подједнако одговорни за то. За то су, пре свега, одговорни наследници Савеза комуниста из 1989. године, који су преузели његове политичке обавезе на које се непрекидно позивају. Они су дужни да објасне где су отишле милијарде марака избог чега се тај новац не може данас вратити.

Не можемо гласати за овај закон не зато што нисмо за то да држава не распродаје од онога што има, али то је најгоре – када држава од својих некретнина распродаје, то значи да више нема текућих прихода и када мора тим последњим средством да се послужи да би враћала своја дуговања код народа. Већ смо убеђени у то да се не може једна неправда, а то је да нестала девизна штедња и нестало новац по основу зајма за привредни развој из 1989. године, не може се тај новац, по нашем мишљењу, враћати евентуалном продајом имовине која је национализована и конфискована после 1945. године.

У овом закону се не види јасно, мада бих га радо подржао када би то било јасно, да ли ће по основу овог закона бити продавана и имовина која је национализована и конфискована од 1945. године наовамо. Није у питању само имовина крупних поседника. И многи ситни су настрадали од тада наовамо.

Ми не можемо гласати за закон где се ваља продавати имовина која је некада одузимана да би се вратио дуг народа, а да би остали сачувани они који су одговорни и који су његов новац ставили у џеп. Нова буржоазија од 1990. наовамо ће да се сачува распродајом имовине буржоазије из 1945. године. То не може.

Његова породица и његови политички савезници направили дугове:
Драган Веселинов

Ми сматрамо да имовина која је одузета од 1945. године наовамо мора да се врати свима. А, они који су одговорни, због којих се закон данас доноси, али који су одговорни што се не враћа новац од старе девизне штедње, од зајма за развој ти су остали сачувани.

Не кажем да ова влада сноси одговорност за то. Ова влада не сноси одговорност, јер ова влада није постојала 1980, није постојала 1990. и 1991. године, али у овој влади седе људи из партије која је одговорна за то и која жели поново да превари народ и да распрода имовину народа од 1945. наовамо, која је онда захваћена, ради њихових дугова, које је та партија својом погрешном политиком направила.

Какав патриотски фонд за развој? Где то има? То нема нигде.

На основу чега се може пократи девизна штедња а да се не објасни народу где је новац отишао. Ова влада је дужна, пошто се неки стално позивају на патриотизам и морал, дужна је да изађе пред народ и да објасни где је то, мада не мора ова и тврдим да ова влада у овом појединачном саставу не мора сносити одговорност за обавезе које она данас пресузима, али људи у њој су из партије која је ове дугове створила.

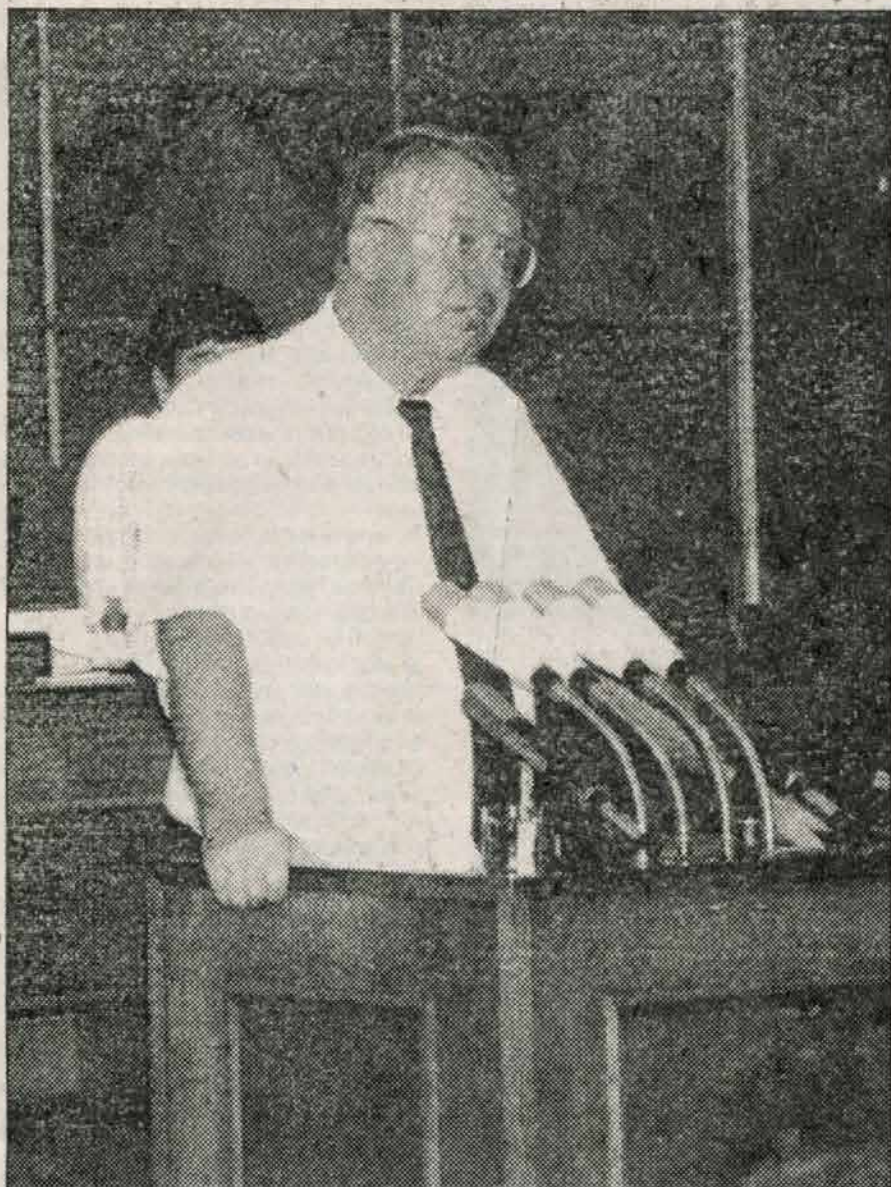
И не може се штитити имовином грађана од 1945. наовамо. Обавезе које је ова партија створила и људи из ње морају их пресузети и измирити ове дугове. То је смисао наше данашње ингервенције. Посланик Ристичевић ће, вероватно, говорити о томе у ком смислу ми захтевамо да Војводина не учествује, и њена имовина, у измиривању обавеза грађана, али је суштина нашег отпора овом закону у томе што не желимо да се једна стара неправда обнови да би се нова неправда помоћу старе покушала да исправи.

Дугове направили политички савезници Драгана Веселинова

Др Војислав Шешељ: Даме и господа народни посланици, нама није била намера да се данас расправља и утврђује ко је крив што су настали велики државни дугови, јер када бисмо то испитивали онда бисмо закуцали на врата Драгана Веселинова, његовог оца, његове породице, који су те дугове правили тако што су нам државу систематски упропашћавали.

Дугове су нам правили, огромне дугове, и политички савезници Драгана Веселинова, а пре свега Анте Марковић. Када је Анте Марковић био председник Савезне владе девизне резерве тадашње СФРЈ износиле су више од 10 милијарди долара. Десет милијарди долара.

Основна подлога тих девизних резерви је била стара девизна штедња. На основу такве девизне подлоге Анте Марковић је отворио слободну распродају девиза, па је новац из примарне емисије Народне банке Југославије слао, пре свега, Словенији и Хрватској. Словенија и Хрватска су тим динарима из примарне емисије куповале девизе у банка-

Дугови морају да се врате: потпредседник Владе др Војислав Шешел

ма. Анте Марковић је Словенији и Хрватској пролао стару девизну штедњу. Куповало се по нешто и у Србији и у другим републикама, али пре свега систематски у Словенији и Хрватској.

Тако су настали огромни дугови. Ми те дугове морамо да вратимо, а после ћемо кроз сукцесију да видимо ко је када колико отео, па ићи на одређена пробијања. Дугови србијанских банака су обавеза Србије као републике, као федералне јединице и они се морају вратити. Гаранцију је дала савезна држава, савезна држава не бежи од те гаранције.

Овде расправљамо како да грађанима вратимо дугове, а десет-двадесет, па можда и педесет година ћемо утврђивати ко је опљачкао Србију и ко је то однео. Они исти који су са оцем Драгана Веселинова преносили фабрике из Србије после Другог светског рата у Словенију. ТАМ из Марибора пренесен је из Раковице. Таква се политика водила.

А ми смо у ситуацији да исправљамо најтрагичније грешке те политике и ми то радимо, и по мом дубоком убеђењу овим законима ми то радимо на нај-

паметнији начин. Грађанима стављамо до знања да ниједан дуг државе према њима неће да одумре, неће да пропадне, а да ћемо дугове враћати из реалних извора без доштампавања новца.

Како су још настајали дугови?

Како се која федерална јединица отцепљивала тако је покушавала да онај новац који је задужила од Народне банке Југославије што пре материјализује на било који начин, па се тај новац преливао у Србију, па је Србија морала да од овара примарном емисијом, јер једино тако можете зауставити навалу динара из Словеније, Хрватске, БиХ, на нашем тржишту.

Тада је кренула инфлација. Што она није била контролисана и што је попримила неке друге размере, то је већ друго и политичко питање, али процес су иницирала два фактора. Први је фактор – титоистички, комунистички режим, који је био изразито антисрпски, који је унаказио Србију и у политичком, и у економском и социјалном смислу, а други фактор је – влада Анте Марковића,

која је представљала стратешку припрему за распад Југославије.

Тако су дугови настали. Како их ми враћамо – враћамо их на онај начин коме ниједан озбиљан човек не може упутити било какву сувислу примедбу. Прво, ми организујемо продају државне имовине, да бисмо враћали стару девизну штедњу, на један паметан и примеран начин. Не угрожавамо некога ко користи ту имовину као закупца, него њему дајемо право да откупи ту имовину под повољним условима. Имали смо, почетком ове године, још повољније услове откупа, за готовину, за динаре. Ко је искористио, искористио је, отприлике за 1.250.000.000 динара се продало пословног простора. То је било најповољније, по најјефтинијој цени, отприлике 3.000 марака за квадратни метар ексклузивне зоне у Београду, која се на слободном тржишту продаје негде по 6 или 7.000 марака. То је било скоро за пола цене. Ко је искористио то право, искористио је, ко је имао цара. Нама је новац хитно требао за обнову Србије, за обнову инфраструктуре, за обнову фабрика, и ми смо тај новац нашли на тај начин.

Ово је друга фаза, цена је и даље веома повољна, али не онолико повољна колико је била почетком године, кад нам се журило. Журило нам се, закон је важио месец дана, и добили смо онолико новца колико смо планирали. Можда смо планирали мало више од тога, али није битно. Тај новац је добродошао. И ова цена од 4.000 марака за квадрат пословног простора у ексклузивној зони Београда, то су Теразије, Кнез Михајлова улица, то је јефтина цена. Ко хоће да купи, има могућност шест месеци и 20% мора да плати у готову, у девизама, а 80% старом девизном штедњом.

Шта је смисао – и онај ко није у поседу пословног простора, ко није корисник, а има обвезнице старе девизне штедње, моћи ће да те обвезнице слободно прода ономе ко је корисник пословног простора. Можда уз неки попуст, 2-3%, 5%, то је већ велика зарада. Можда негде, ако се некоме жури, 10-20%, не улазимо у то, али отварамо могућност и планирамо на тај начин тро проблема старе девизне штедње да вратимо. Није то све. Стара девизна штедња ће моћи да се користи и у приватизацији предузећа, моћи ће за још неке ствари, видећемо које. То је у поступку усаглашавања, размишљања и сл. Овога пута стоји на располагању оно што је најпримамљивије, оно што је најпривлачније, а то је државни пословни простор. Чији је то пословни простор – то је пословни простор државе, без обзира на који је начин држава постала власник.

Стари дугови се не могу вратити готовином

Слажем се да је национализација 1945. године углавном била дубоко неправедна, осим где је имовина ратних злочинаца експроприсана, али то већ није била национализација, него одузи-

мање имовине, ако је неко био ратни шпекулант, или ратни злочинац итд. Било је ратних злочинаца којима је имовина одузета. Многим људима је неправедно одузета, али не да им је одузета само имовина, неки су и стрељани. То је једна историјска неправда. Она се не може исправљати кад је прошло више од 50 година, 55 година. По нашем правном поретку, рок од 20 година је рок апсолутне застарелости. И када убијете човека, 20 година вас не ухвати полиција, после 20 година више не може ни да вас жури. Сада, кад се негде нађе леш старији од 20 година, полиција не води истрагу. То је тај рок апсолутне застарелости.

Када некоме нешто украдете и он зна да сте му украли, али не може да нађе тај предмет, да покаже прстом на њега, и тако прође 20 година, после 20 година не може више да вас принуди да га вратите назад. То је смисао рока апсолутне застарелости. Јер, кад бисмо ми сада враћали онима којима је одузета имовина 1945. године, морали бисмо да враћамо и онима којима је одузео имовину краљ Александар. Ви не знате, иако сте професор универзитета, велика сте незналица, не знате да је краљ Александар Карађорђевић много више одузео црквене манастирске земље, него комунисти. То неки образовани црквени људи знају. Значи, требало би то вратити.

Па где се зауставити у прошлости – дошли бисмо до тога да се земља враћа и турским беговима, и њима је једном отета. Наши преци су сматрали да им је праведно отета, али ти бегови и њихови потомци сматрају да им је неправедно отета. То је ствар морала, али неког дугорочног, историјског, морала у некој историјској ретроспективи. Овде мо-

ра да буде граница где ће се неправда исправљати. Та граница по нашем правном поретку је 20 година, у неким правним поретцима је краћа, у неким дужа, али да у то не улазимо. Код нас је 20 година, већ више од 100 година, колико се ја у то разумем и ми не треба то да мењамо.

Како ћемо решити проблем заосталих дечијих додатака – тај проблем је веома велики за државу, бројчано износи 4.260.000.000 динара. Држава тих пара нема. Оно што држава сада може преко Владе Србије у Народној скупштини да обећа да неће поново правити те дугове и то је велика обавеза и министра финансија, који је заиста много потегао у процесу прављења ових закона и усаглашавања.

Али, стари дугови не могу се вратити готовином, осим када бисмо штампали новац. Да штампамо сада 4.260.000.000 динара, Србија би потонула у хиперинфлацију као 1993. године, сигурно. Нема других извора прихода за то, а обавеза постоји. Та обавеза се може решити на овај начин – опет пребијањем међусобних потраживања. Држава штампа обвезнице, обвезнице су наплативе и у готовом новцу у интервалима од шест месеци. Међутим, могу се и раније реализовати тако што ће неко тим обвезницама, ако је ушао у процес дугорочног откупа стана, доплатити преостале рате, што ће плаћати обданиште за своју децу, што ће купити школске уџбенике, што ће платити порез. Има читав низ других могућности да се искористе те обвезнице, а најважнија могућност да може да купује робу предузећа која дугују држави, по основу фискалних опте-

рећења и по основу кредита из фонда за развој Србије.

Огроман је број тих предузећа, има их 596. Међу њима ПИК "Таково", "Гоша" – Смедеревска Паланка, "Рекорд" – Београд, "Србија" – БК, ППТ, "Пекабета" – Нови Београд, "Клуз", "Политика", БИМ "Славија", Вршачка пивара, Београдска конфекција, "Годомин" – Смедеревце, "Први мај" – Пирот, Нишка млекара, Јагодинска пивара – ово су само онако, примера ради, насумице, неке од фирми које имају робу коју могу да понуде за те обвезнице. Ми не терамо све фирме да сву робу одмах продају, јер би онда остале без оне основне финансијске супстанце која омета нормално пословање, али их обавезујемо до краја ове године да 20% својих обавеза регулишу на тај начин.

Зашто је овај закон добар и за фирме – дужнике? Није нама циљ да ове фирме уништимо, него да им помогнемо да се отарасе својих обавеза. Њима смо дали попуст од 50% у измиривању обавеза, ако те обавезе измирују овим обвезницама, које дајемо носиоцима права на дечији додатак, породилски додатак итд. Ако сада ПИК "Таково" продаје чоколаде и остале своје производе за те обвезнице, он ће тим обвезницама 50% мање платити држави, него што би плаћао готовим новцем, а има и обвезу да то продаје.

Дакле, једна најпаметнија варијанта пребијања међусобних потраживања државе и привреде, кроз коју решавамо крупан проблем исплате дечијих додатака. Шта је могло паметније да се уради у овој ситуацији?

На сличан начин смо решили питање заосталих пензија. Три заостале пен-

Комедија је завршена: нико нормалан не очекује победу проамеричке опозиције

зије исплатили смо кроз бонове за плаћање електричне енергије. Огромна већина пензионера била је задовољна. Није био задовољан онај који је имао много већу пензију него што је трошио струју, али, знате, нису нама баш тако примарни они који имају највеће пензије, него они који имају најмање или просечне. Има још да решимо, видећемо на који начин, већ смо једну меру као Влада предузели, а то је кроз наплату одређене таксе за пиво, да бисмо исплатили и заостале земљорадничке пензије. Вероватно то неће бити сасвим довољно, наћи ћемо варијанту којом ћемо и то измирити, најкасније до краја ове године, а можда и много раније, можда већ до септембра.

Ако све ово урадимо како смо замислили, ова влада заиста има разлога да се похвали пред народом за своје резултате. Наравно, ту сада прети опасност различитих, злонамерних тумачења ових наших закона, као што је то било промисли пут, па су неки из градске власти Београда претили закушима пословног простора да им то неће бити признато, ако га откупе на овај начин, да ће морати да враћају бившим власницима итд. Све су то глупости. На сву срећу, сада више нема ниједног нормалног човека који може очекивати да га проамеричка, издајничка опозиција победи на изборима, па је сва та њихова претња празна. Гаранције државе постоје, онај ко купи имовину од државе, тај је сигуран у своје власништво. Никаква му опасност не прети од тих нових национализатора, међу којима се истиче и Драган Веселинов.

Опозиција сам, тим се дичим

Драган Веселинов: Шешељу, слабо сте ушли у кампању, копрцате ми се много. Ја сам очекивао много бољи одговор. Међутим, ја видим да ви главнину свог говора посвећујете мом оцу, а нисам приметно до сада да сте му пронашли један дуг према држави. Али, ја сам вама открио ваше дугове. Ви нисте плаћали боравишну таксу у Војво-

Од оца остало сину: генетски издајник др Веселинов

Способан партнер у Влади Србије: посланичка група Српске радикалне странке

дини, а добили сте држављанство. Како је то могуће? А зна се да неко, ко не плати порез на имовину грађана, не може да региструје аутомобил. А ви не морате да плаћате боравишну таксу, а добили сте држављанство и још сте помислили да можете да budete председник Србије.

Видим да се ви не разумете у ово што сте учинили. Па, вас су социјалисти искористили. Па, ви се бринете о овим законима како ће да се исплате њихови дугови према народу, вас су подметнули. Вас окривљујем, долуше и њих, што хоћете да национализовано имовину од 1945. године продате и да је не вратите грађаним, мада сте ви то својим програмом обећавали. Ви сте то говорили 1990. године. Ви сте то говорили накнадно и сада од тога одустајете.

Позивате се на застарелост. Коју застарелост код историјских закона? То не постоји. И која застарелост у овој скупштини? Ви мислите, 20 година када прође, да ову скупштину зауставимо у било чему. Да ли се сећате колико је ова скупштина донела ретроактивних закона? Принцип рада ове владе су ретроактивни закони и правна нестабилност.

И ви сада одустајете од исправке једне велике неправде и штитите њих. Па, мислите да ћете им се додворити. Па, већ су променили Устав Југославије да се вас ослободе, између осталог. Избори за ову годину, па то је због вас, хоће да вас избаци из коалиције. Па, нисте им више потребни, почели сте да сметате. И мислите да ћете оваквим улагивањем, преко оваквих шарлатанских закона, који су пропагандне природе, да се спасете. Па нећете. Одбациће они вас.

А ово, што ви разговарате – НАТО опозиција, то ви причајте. Ви нисте опозиција одавно ником, ја бар јесам, трудим се и држим до себе.

Само ноторни идиот жели да вечито буде опозиција

Др Војислав Шешељ: Даме и господа народни посланици, само ноторни идиот може да жели да вечито буде опозиција. Када смо формирали Српску радикалну странку, формирали смо је у намери да освојимо власт и то што пре. То је био смисао формирања политичке партије. Наравно, успели смо, нисмо баш у оној мери у којој смо желели, желели смо сами да освојимо власт, али народ је на изборима пресудио да нико не може сам да влада и формирана је коалиција.

То што нам наговештавате да су уставни амандмани смишљени за наше избацивање, много лепо звучи, али, нажалост, није довољно убедљиво. Јер, ми и када смо хтели да напустимо Владу Србије, председник Републике је доносио указ са законском снагом да нас задржи. На крају крајева, да је Српска радикална странка квалификован, способан и пожељан партнер у Влади Србије и у Савезној влади, у то можете да се уверите на сваком месту, не само код наших коалиционих партнера, него и код грађана Србије.

Оно што је наш улазак у власт донео Србији, то је, пре свега, политичка стабилност. И народ зна, док смо ми овде, вама пролаза нема, вама слугама Американаца, слугама НАТО-а. Тамо где су српски радикали не може НАТО никако да прође.

Што се тиче дуговања, то су државни дугови. Дугови нису настали сад или пре пет година, чак ни пре осам година. Дугови су настали пре девет или десет година. Дугови су настали онда када је Анте Марковић распролао деvizне резерве државе. А у тог Анту Марковића и ви сте се закључали 1990. године, знам поуздано. Били сте у коалицији, заједно сте и митинге држали. Да ли он непосредно са вама, то не знам, али знам да

је његова и ваша партија, увек сте били у издајничком табору.

Шта вам смета у овим законима? Смета вам што су добро смишљени. Зато немате ниједне примедбе и зато враћате расправу на историју, на прошлост. Историјски ствари стоје онако како сам вам рекао, а не другачије и оне се не могу исправљати. Проблем је у историји што говори о догађајима који су се десили. Можемо их волети, можемо их не волети, могу нам ти догађаји бити у интересу или против нашег интереса, али се накнадно не могу исправљати без нових крупних историјских интервенција. То је проблем. Ако треба враћати оно што су комунисти одузели 1945. године, треба и оно што је краљ Александар 1919, 1920. и 1921. године, када је то радио, где је проводио и аграрну реформу. Али, по том принципу и оно што је од бегова одузето у време српских устанака. То је бесмислено.

Овде треба ићи на то што правни поредак дозвољава. Правни поредак прописује, не само сад наш актуелни, него је то код нас већ традиција да је апсолутна застарелост омеђена на 20 година. Бесмислено је ићи даље у прошлост од 20 година. Све оно што је било пре тог рока од 20 година је историја, то је ствар историчара, а не озбиљних политичара. Озбиљни политичари из тога могу само извући искуство како не треба радити, а не непрекидно се тиме батргати.

Ви се, очигледно, батргате. Што се тиче моје боравишне таксе, не знам зашто би је плаћао, јер целог свог живота сам живео у Србији. Рођен сам у Србији и живео у Србији. А ви то не знате, јер је вама ваш отац говорио да је Србија само бивши Београдски пашалук и целог живота се борио да Србија остане Београдски пашалук. А мени је мој отац говорио: Требиње, то ти је, сине, Србија; Босна, то ти је, сине, Србија; Црна Гора, то ти је, сине, Србија; Војводина, то ти је Србија. И, наравно, Шумалија никада није ни довођена у питање. То је разлика између нашег и мог оца. Мој отац је био железничар, висококвалификовани радник и одани Србин, а ваш отац је био издајник српског народа и ви сте издајник, јер то је од оца остало сину.

Уставни основ предлога закона

Милош Јојић: Поштовани председниче, чланови Владе, поштоване колеге народни посланици.

Говорићу о првих пет чланова поменутог закона, члану 12, с обзиром да они говоре о суштини овог Владиног предлога, док осталих 14 чланова су више техничке природе и о њима не бих говорио.

Циљ доношења овог закона је да се испоштује обавеза државе ради измирења обавеза грађанима по основу Закона о измирењу обавеза по основу депоноване девизне штедње и Закона о зајму за привредни развој Републике. Дакле, дата је могућност да закупци пословног простора стекну власништво над пословним простором који тренутно користе по основу закупа.

Држава ће да измири обавезе према грађанима: Милош Јојић

Посебно је битно истаћи да се чланом 4. овог закона утврђују реалне тржишне цене за продају пословног простора и да се његовом продајом стварају услови да се стара девизна штедња измири једним делом и пре рокова доспелости обавеза утврђених Законом о измирењању обавеза по основу девизне штедње.

Република Србија на овај начин не оптерећује додатним фискалним обавезама правна и физичка лица, а штедницама омогућава стицање својине на пословном простору на којем су били закупци, као што им се ствара могућност да до средстава за куповину пословног простора дођу куповином девизних обвезница од штедница који нису закупци пословног простора. Значајно је истаћи да купац пословног простора мора најмање 20% од уговорене цене да плати у девизној готовини, а остатак до највише 80% у обвезницама старе девизне штедње и доспелим а неизмиреним обавезама по основу зајма за привредни развој Србије. Тиме се омогућава старим штедницама да обвезницама, без обзира на њихов рок доспећа, купе пословни простор у државној својини иако су га до сада користили у закуп.

Дакле, овај закон има потпун уставни основ за његово доношење, а ми, српски радикали, залагали смо се чак и у предизборној кампањи, 1997. године, за његово доношење.

Поштоване колеге, народни посланици, овај закон има уставни основ за усвајање. Ми, српски радикали, смо се, у предизборној кампањи, 1997. године, залагали за доношење овог закона и обећали грађанима да ћемо га донети ако будемо на власти.

Народ дао мандат предлагачима закона

Др Љубиша Стојимировић: Даме и господо, уважене колеге народни посланици, пред нама је један Предлог закона који грађани Србије већ дуго од нас очекују и то са правом. Овај закон је био и предизборно обећање већини странака, а на оним странкама које су стекле поверење грађана Србије и добиле могућност да буду у Влади народног јединства је и одлука да се овај закон донесе и да се суочимо са његовом применом.

Нормално је да ће овај закон, као и сваки други, наићи на многе критике, али је ствар оних који буду спроводили закон да га доследно спроведу и да покажу критичарима да нису били у праву. Шта је потребно да се донесе један закон, без обзира који? Потребно је да они који га предлажу имају знање, вољу и, хвала Богу, поверење бирача, односно гласача у Србији.

Влада народног јединства је доказала да све то има. Што је најважније, огромна већина грађана Србије је донела одлуку да оне странке које су данас у саставу Владе народног јединства могу да предлажу законе и да их спроведу. Друго што је битно, јесте чињеница да те странке имају у својим редовима људе који су способни и имају довољно знања. Да имамо воље да помогнемо грађанима Србије и да се Србија извуче из ових тешких проблема, то смо већ много пута доказали.

Једна ствар која мене овде мало брине, то је да нема великих критика на овај закон. Да ли је то из разлога што је закон збиља изузетно добар, а ја увек сматрам да сваки закон и сваки предлог може да буде и бољи, па не могу да верујем да је то изузетно добар закон, или је то знак да ми у Србији немамо опозицију? Задатак сваке опозиције је да критикује законска решења која предлаже

Српски радикали испуњавају предизборна обећања: др Љубиша Стојимировић

владајућа странка, односно коалиција. Ја ћу пре да поверујем да је изгледа ситуација у Србији таква да нема опозиција која би могла да укаже владајућој коалицији на пропусте, на грешке у доношењу разних закона и на спровођењу тих аката, и волео бих да будући парламент и будућа Србија увек има неку јаку опозицију која ће помоћи владајућој странци да пронађе много боља и извеснија решења.

Овај законски предлог који је пред нама, верујем да ће огромна већина у Скупштини прихватити и надам се да ће у спровођењу овог закона такође бити истрајни и да ћемо на следећим изборима имати још већу подршку бирача у Србији, јер смо доказали да стојимо иза онога што објашњавамо и да смо способни да то спроведемо у дело.

Озбиљна држава враћа дугове

Миодраг Дишић: Господине председниче, колеге посланици, основне поставке и идеје данашњег Предлога Закона о измирењу обавеза по основу старе девизне штедње продајом одређених некретнина, које су у власништву Србије и Закона о првој емисији обвезница на име измирења обавеза по основу заосталих дечијих додатака и материнских примања, мора се рећи да су основне идеје добре. Зашто су добре?

Прво, зато што проистичу из ставова Српске радикалне странке. Српска радикална странка је те своје ставове и у претходном периоду, а практично и у свом програму, јавно изнела и заступа идеју да озбиљна држава и одговорна Влада морају се раздужити према својим грађанима. Морају из тог разлога да би и у будућу обнову и у будући развој кренули потпуно чиста образа. Ови закони, којима држава коначно, после дугог низа година, измирује своје обавезе, данас су пред нама и ја се надам да ће они данас бити у овој скупштинској сали усвојени.

Други разлог зашто су идеје ова два закона сасвим добре, а која по природи критичари овог закона могу рећи, посебно Закон о измирењу старе девизне штедње према нашим грађанима, а наиме, ради се о томе да онај ко је спреман да увек критикује, он има разлога да у једном добром законском предлогу нађе та места. Кад погледамо овај први Закон о измирењу обавеза по основу старе девизне штедње, може се на први поглед приметити да може неко рећи да нису сви грађани стављени у исти положај. Практично, закон даје могућност закуподавцу да по основу обвезница девизне штедње откупи пословни простор. Наиме, друга група грађана, која није у односима са државом по основу закупа, нема прилику да откупи пословни простор, али Влада је имала идеју да заштити већ постојеће уговоре о закупу, а ако би они били елиминисани или угрожени, имали би један правни хаос у целој тој области.

Основно питање везано за овај закон је како мотивисати закупце да крену у

Издавањем обвезница не ствара се инфлаторни новац: Миодраг Дишић

овај процес откупа некретнина у власништво државе Србије, а које су тренутно у њиховом закупу. Имали смо један претходни закон и видели смо да је он скоро постигао свој циљ. Претпоставка је да ће и овог момента закуподавци, иако имају уговоре о закупу на 5 или 10 година, имати мотив, поготово што ће, вероватно, уз одређени дисконт ових обвезница доћи до нешто ниже цене пословног простора. Можда је ту требало уградити једну одредбу да и закуподавац, уколико не искористи ову могућност дату у закону, да следећи корак буде евентуално јавна лицитација, да му не пружимо могућност да у петог годишњи закупа или у 10 година закупа откупи овај пословни простор.

Што се тиче Закона о измирењу заосталих обавеза по основу дечијих додатака и материнских примања, суштина је у томе да на једној страни правним лицима и предузетницима омогућавамо да овим издатим обвезницама измирују своје доспеле обавезе, закључно настале са 31. 3. 1999. године, а на другој страни да грађани којима држава дугује овај период неисплаћених примања по основу дечијих додатака, могу издатим обвезницама остварити своја права, практично, куповину ове набројане робе и услуга, чиме су и правна лица и предузетници везани, они који се баве продајом робе и услуга, а дугују одређене пореске обавезе државни, до краја су обавезни да обаве услугу у износу од 20%.

Битно је рећи још да издавањем обвезница, по овом основу, не ствара се инфлаторни новац, због тога што су у буџету Републике Србије предвиђена средства за исплату доспелих обвезница, па и каматних купона сваких шест месеци у години.

Што се тиче измене Закона о акцизама и порезу на промет, коначно, Влада је стала на пут самовољи у трошењу те тзв. таксе, која није такса, то је додатни порез на промет од 3%, који плаћају сви грађани ове државе који обаве купо-

вину на територију града Београда. Влада је, односно ова Скупштина, допела Одлуку да та средства може користити Скупштина града Београда за програме у комуналној и железничкој инфраструктури, које одобри Влада Србије.

Поставила су се питања на Одбору за финансије да ли сада ова одлука задира у надлежност локалне самоуправе, да ли је ово оцена рада градске владе итд., јасно је да се говори само о додатном порезу од 3%, а да оне надлежности локалне самоуправе, односно града у области комуналних такси остају на снази као и до сада. Па, ваљда је логично да онај ко је омогућио коришћење тих средстава, има и потпуну контролу над њима, овај процес је у старту требало да буде овакав, да на програму Владе, везано за ову област, сагласност може дати и извршни одбор.

Влада народног јединства ради у интересу грађана

Александар Ђорђевић: Даме и господа, поштовани народни посланици, поштовани председниче Скупштине, поштовани чланови Владе. Данас се пред посланицима Народне скупштине Републике Србије нашао пакет Предлога закона које је сачинила Влада Републике Србије, Влада народног јединства Српске радикалне странке, Социјалистичке партије Србије и Југословенске левнице. Пакет закона који је пред нама представља наставак закона који уређују основно питање једне државе и правац који је ова Влада заузела од самог тренутка од када је конституисана. Усвајање закона о продаји одређених непокретности у државној својини, да би се измириле обавезе Републике Србије по основу девизне штедње грађана и зајма за привредни развој Републике Србије, представља закон који ће повратити поверење грађана Србије у институције државног система.

Држава мора да се чува законима: Александар Ђорђевић

Свесни смо изузетно тешке социјалне ситуације у којој се налази већина грађана Србије. Влада Републике Србије је овим законским пројектима одржала своје обећање да ће insistирати на доношењу закона који ће решити радикално и ургентно проналажење финансијских средстава за измирење заосталих давања за дечје и материнске додатеке и закона за враћање старе девизне штедње.

Закон о старој девизној штедњи, ако се подсетимо, садржи обавезу Републике Србије да од 1. јула текуће године, до средине 2011. године, држава треба да измири обавезе према старим девизним штедишима, обезбеди 3.610 милиона немачких марака, а да ће се усвајањем овог закона остварити могућност да један од извора за то буде од продаје пословног простора у државном власништву, где је предлагач Влада Републике Србије. У свом образложењу закона истакла је да се овим законом стварају нови основни услови да се стара девизна штедња измири једним делом и прековока доспелости и обавеза утврђених одговарајућим законом. Имајући у виду све наведено, на овај начин Република додатно не оптерећује фискалним обавезама предузећа и грађане, а посебно штедишима омогућава стицање пословног простора, на коме су били закупи, а отвара се могућност да до средстава за куповину пословног простора дођу куповином девизних обвезница од штедиша који нису закупи пословног простора, односно оних који нису платили зајам.

Влада народног јединства увек је истинита да држава мора да се чува законима који ће се доносити и спроводити у циљу заштите интереса грађана, који чине државу као основни носиоци њеног постојања и развоја. Развојна политика Владе народног јединства, Српске радикалне странке и леве коалиције и правци деловања, ишли су увек према основном постулату очувања Србије, као матичне државе и целокупног српског народа и свих грађана који живе у њој. Осврнувши се на све догађаје, који су нас пратили у протеклом периоду од 10 година, можемо с правом да кажемо грађанима Србије, да је Влада Српске радикалне странке и леве коалиције део свог програма како у економској, тако и у социјалној сфери остварила.

Народ Србије је свестан да смо све урадили, да поправимо сваки темел живота после прошлогодишње агресије западне алијансе и НАТО-а. Српски радикали знају да је социјална немаштина, да пензионери и радници тешко живе, али чинишница да је Влада Републике Србије изнашла могућност да се исплате заостале пензије, да ће се исплатити заостали дечји додаци, да је изграђено оно што је порушено у агресији НАТО-а, говори да ова влада ради заједно у интересу целокупног народа. Може народ да критикује Владу, на то има право, може да не види колико је напора учињено, али у овим условима у којима је ова влада деловала може се са правом рећи да је Влада постигла изузетне ре-

зултате. И на крају, радом и резултатима Влада Српске радикалне странке и леве коалиције показала је да им је очување Србије највише циљ.

Бољи дани у економској и социјалној сфери

Зоран Милошевић: Даме и господа народни посланици, Српска радикална странка у потпуности подржава Предлог закона о продаји одређених непокретности у државној својини, ради измирења обавеза Републике Србије по основу девизне штедње грађана и зајма за привредни препород Републике Србије, као и Предлог закона о емитовању државних обвезница ради исплаћивања обавеза по основу дечјих додатака и материнских додатака, као и Закон о јавним предузећима.

Први Предлог закона се односи на продају пословног простора за обавезе које држава има према грађанима, по основу старе девизне штедње и зајма за

Добра законска решења Владе Србије: Зоран Милошевић

привредни препород Републике Србије. О овом предлогу закона садашњи закупци ће имати право откупа пословног простора. И сви они грађани који имају стару девизну штедњу и потраживања по основу зајма за привредни развој Републике Србије, а нису закупи, моћи ће своје обвезнице и потраживања да продају закупцима ради куповине пословног простора.

Усвајањем овог закона, грађани који имају потраживања, а нису закупи пословног простора, добиће своја средства. Закупци ће купити пословни простор, а држава ће измирити своја дуговања. Што се тиче емитовања обвезница ради исплате дечјих и материнских додатака, Влада Републике Србије је изашла са одличним решењем, које ће омогућити грађанима, којима се ове исплате дугују, да државне обвезнице искористе за намиревање широке лепезе својих потреба. Или, с друге стране, да их продају предузећима која могу с њима да из-

мире порез у двоструком износу. Српска радикална странка поздравља овај предлог Владе Републике Србије.

Што се тиче Предлога закона о јавним предузећима, овим предлогом закона се на јединствен начин уређује правна форма јавних предузећа. Веома се јасно и прецизно уређује комплетно оснивање јавних предузећа, циљ оснивања и пословања, одговорности и обавезе у јавном предузећу, органи јавног предузећа, обезбеђује се заштита општег интереса као и сви остали елементи који се односе на касније функционисање јавних предузећа.

Оно што бих желео посебно да истакнем, као веома значајно у овом предлогу закона, то је појачана контрола пословања јавних предузећа од надлежних органа. Она се посебно огледа кроз члан 21. који прописује да одлуку о расподели добити доноси управни одбор јавног предузећа, уз сагласност Владе Републике Србије. Затим, члан 15. који прописује овлашћења оснивача у случају поремећаја у пословању јавног предузећа, као и члан 34. који прописује да јавно предузеће са већинским учешћем државног капитала не може да исплаћује средства за спонзорство, рекламу, донације, хуманитарне и спортске активности, репрезентације итд. док се не прибави сагласност Владе Републике Србије.

Управо су ове ставке биле стабилни извор злоупотребе финансијских средстава у јавним предузећима. Многа предузећа користиле свој монополски положај да остварују екстра профит који касније ненаменски и нерационално троше. Овај предлог закона управо спречавање злоупотребе финансијских средстава у јавним предузећима. С тим у вези, Српска радикална странка у потпуности подржава ове предлоге закона и позива Владу народног јединства да настави са оваквим и сличним мерама у области економске и социјалне политике.

Дрвље и камење на предлоге закона

Маријан Ристичевић: Даме и господа народни посланици, господа патриоти, чини ми се да је изборна кампања у Србији већ почела. Наслушао сам се хвалења ових предлога закона, по оној народној изреци, хвалите ме уста, поцепашу вас. Такође, наслушао сам се само хвале потпредседника Владе о паметним предлозима које је он написао. Толико је ту памети да сам ја којим случајем врховни командант, на те јуначке груди бих закачио неку медаљу или значајно толико медаља да би на то утрошио три плеха лимана.

Господин потпредседник владе и професор права је овде рекао да је толико паметно у тим предлозима закона, што је он написао, да нпр. деца уместо за дечји додатак могу да купе пива из неколико пивара. Ја то разумем. Од кал је господин Шешел потпредседник Владе дечји додаци су толико каснили да су у међувремену деца постала пунолет-

на. А у члану 4. овог закона о емитовању обвезница, пише да ће се те обвезнице, по Предлогу овог закона, емитовати 1. јула, дакле 12 дана пре рока.

Паметног професора права треба питати како се закон може примењивати 12 дана пре његовог усвајања. Када сам то прочитао, ја помислио да је закон написао Милутин Мркоњић, 12 дана пре рока, мало боље погледам, а оно Војислав Шешељ који је постао паметнији од Милутина Мркоњића, 11 дана.

Даље, потпредседник Владе је рекао да је девизна штедња нестала отцепљењем република које су вишком динара куповале девизе у Србији. То није тачно. У тренутку отцепљења тих република штампана је нова валута овде. Сви се сећамо да смо доносили личне карте, да менамо новце за нову валуту. Ту нову валуту Топчидер је штампао до бесвести, а Шешељ је тада тврдио да треба штампати новац што више, да је то специјална врста пореза и да ће то становиштво кроз поскупење платити.

Како је настао девизни дуг?

Ако ја некога преварим, рећемо неколико људи за неколико стотина марака, ви ћете ме с правом ухапсити. У Србији залепиш неколико плаката, приведу те, узму отиске и отворе досије. Лафина Милановић је преварила милионе грађана за хиљаде милиона марака и пет-шест година шетала се слободно, а на крају се уз пасош ишетала из ове земље. Да ли је и то застарело господине потпредседнице Владе и професоре права?

Што јој нисте судили? Што сте чекали да изађе? Да ли чекате да и ово застари?

Када смо већ код тога, овај закон се не односи на девизну штедњу у "Дафимент банци", колико ја разумем. Да ли је можда и те паре узео Анте Марковић и отцепљене републике?

У овом предлогу пише да се продаја врши у корист враћана зајма за привредни препород Србије. Да ли је и те паре

узео Анте Марковић и отцепљене републике и ова власт?

Ми из коалиције Војводина поздрављамо намеру Владе и били би вољни да гласамо за те добре намере Владе, да ојачаним штедишама врати девизну штедњу до 2011. године. Ми би стварно за то гласали, али сумњамо да ћете ви имати толико дугачак рок трајања.

Да ли је ваша намера искрена и треба ли гласати за њу? Сумњам. Откудовај закон и ови закони непосредно пред изборе? Зашто их нисте донели мало раније?

Друго, не иде сав новац од продаје државне својине штедишама. Влада по овом предлогу прво намирје себе. Узима провизију од 20% у готовини и то у немачким маркама за буџет Републике Србије. Како тако једна високоморална, високопатриотска влада може да узима немачке марке, валуту те омражене агресорске државе. Не волите ништа са Запада осим западног новца и западних аутомобила.

То чак није ни уставно. Није уставно наплаћивати нешто за буџет Републике Србије у девицама.

За финансирање трансакција из ових закона овластили сте Београдску банку АД Београд. То је банка из оног трија која је добила концесију на ауто-путу Београд-Нови Сад. Још ни колац нису закуцали поред пута, а већ сада та банка наплаћује путарину на овој једној траци ауто-пута, коју су направили Војвођани, па ћете скупити опет наш новац и нашим новцима направити пут и говорити да је ваш.

Стално нам на нос набијате мост у Новом Саду. Нови Сад је имао три дивна широка моста. Изгубио их је због ваше погрешне политичке процене. Из ратних резерви склепали сте нам један и то је добро ако је поклон. Преко претходних мостова ми смо могли претерати четири фиџакера упоредо са четири коња дебела, толико су били широки. Преко овог не може да пређе ниједна војвођанска свадба са сватовима, јер толико је широк да хармоникаш не може да растегне хармонику.

Од продаје државне својине није изузета ни она која је насилним и присилним законима отета од претходних власника. Одрекли сте се насиља бившег система и бившег система, али имовине стечене тим насилњем тог система немате намеру да се одрекнете. Чак имате намеру да такву имовину сада продајете. Једну неправду према девизним штедишама желите да отклоните другом неправдом.

Професор права тврди да је повратак такве имовине немогућ, да је то застарело, а то баш није толико тачно. Ако је било немогуће, како је онда враћена земља одузета од 1945. до 1953. године, четрдесет година после тога, ако је застарело 20 година.

Што се тиче београдске таксе од 3%, ако вам је стварно стало до добра Београђана, што ту таксу једноставно не укинете. Ако вам је стало до добра грађана укинете и таксу на бројило. Што не укинете одлуку ваших општина по ко-

Анте Марковић упропастио девизну штедњу: др Војислав Шешељ

јима противзаконито на хиљаде хектара пољопривредног земљишта претварају противзаконито у грађевинско, а земљиште до пете класе, по закону, не може да буде претворено у грађевинско.

Нека ми то објасни професор права, како је то могуће.

Влада тврди да опозиција хоће да прода државу. Па, ви овим законом продајете државну својину, а ко продаје државну својину, он продаје нешто што је државно, тај у ствари продаје државу. На крају да кажем да је овај закон само козметика и шминка пред предстојеће изборе. Намера вам је јасна, да поново преварите грађане.

Онемоћала опозиција или спала књига на два слова

Др Војислав Шешељ: Даме и господа народни посланици, прво изражавам жаљење што је наша опозиција тако онемоћала и спала на врло ограничен број појединаца и у квантитативном и у квалитативном погледу. Па, уместо да се аргументовано супротставе Владиним предлозима, наступају с чистим небулзама које могу само да афирмишу Владине предлоге.

Осврнуо бих се само на неколико чистих измишљотина које је овде изнео посланик Ристичевић, прво, што се тиче штедње у "Дафимент банци", и она је обухваћена овим законом, јер је обухваћена и савезним Законом о враћању старе девизне штедње. Дакле, све старе девизне штедише су овде у истом статусу.

Друго, остатак југословенске државе у време сецесије Словеније, Хрватске, Босне и Херцеговине и Македоније морао је повећаном емисијом новца да сузбије поплаву динара са словеначког, хрватског, босанско-херцеговачког и македонског тржишта. Они покупе све динаре из примарне емисије за које је би-

Измишљотине о "Дафимент банци": Маријан Ристичевић

да залужена њихова републичка народна банка у оно време, и тим дигарима настоје да купе што више робе из Србије.

Да би се то сузбило, морало се ићи на контролисани инфлацију. Тих година, 1991, 1992, Српска радикална странка се залагала кад се већ морају штампати динари из примарне емисије да би се сузбила настојања отцепљених република, онда те динаре треба инвестирати искључиво у јавне радове.

И да је којим срећним случајем прихваћен тај наш предлог, последице хиперинфлације би биле много блаже. Уместо да је ишло све директно у потрошњу, да је ишло за кредите друштвеним фирмама, да је инвестирано у путеве, да је инвестирано у комуналну инфраструктуру и сличне објекте, последице би биле много повољније.

То је само због јавности да не би ова Ристичевићева измишљотина било с чије стране могла бити примљена као истина – здраво за готово.

Што се тиче нових закона о којима је данас реч, ми нисмо те законе пред изборе темпирали. На тим законима радило дуго. Чак смо очекивали да ће и раније бити усвојени и отуда тај датум. То је једини разлог.

Друго, прошле године смо имали рат, тромесечну агресију која је зауставила много наших добрих иницијатива. Донели смо Закон о измирењу три заостале пензије редовним пензионерима. Оптеретили електропривреду. Морали смо да направимо извештај предах. Нисмо могли све одједном да урадимо. Затим, ушли смо у акцију обнове и изградње Србије после бомбардовања.

Огромна финансијска средства смо морали тамо копцелприсати и сада илемо на измирење дечијих додатака, као што смо обећали, измирићемо све, али не можемо све одједном, морамо постепено, да држава не би страдала. Нама би било најлакше све у истом тренутку, али последице би онда биле катастрофалне, са економијом каква је наша.

То је једини разлог. Што се тиче земљорадничких пензија, питање је сада да ли ћемо то успети пре, или после избора, али, и овог тренутка треба да знају земљорадници да ни они нису заборављени, да ће и они бити измирени на адекватан начин. И оно што је сада за нас најважније, како измиримо коју категорију, не смемо да улазимо у нова кашњења.

С друге стране, Лиге Марковић је упропастио девизну штетњу, тако што је распропао девизне резерве земље, које су износиле 10 милијарди долара, у време његове владе, омогућивши куповину девиза за динаре, новонштампане из Народне банке Југославије. То је већ историјска чињеница. Зајам за препород Србије је наплаћен у одређеном износу, ја се тачне бројке више не могу сетити, он је инвестирао. Зашто није могао бити раније враћен – ту постоји читав низ објективних околности: распад земље, рат и све ово што нас је задесило. Ово је добра варијанта да се тај зајам врати. Можда је та варијанта, пошто сам износ динарског дела зајма и није нарочито висок, после свих тих девалпација и претумбација које смо имали, а девизни део није ни наплаћен у неком великом износу, можда се ова метода могла и раније применити. Али, да је примењена, била би на уштрб нечег другог,

јер у економији вам је све засновано на принципу спојених посуда – један потез у једној сфери изазива одмах последице у свим другим сферама.

Свака економска мера мора бити строго примерена условима у којима се изводи и мора бити саображена основним циљевима, настојањима и могућностима економских субјеката. Овде је требало много више времена да се ово све саобрази са конкретним могућностима наше државе и нашег друштва, кроз једно систематско испитивање обавеза фирми према држави и могућности тих фирми да у одређеним роковима својим робама измире те обавезе, под претпоставком да ће им се, ако буду у томе уредне, 50% обавеза и отписати.

Ми треба да исплатимо на име дечијих додатака и породичких додатака 4.260.000.000 динара, а ове фирме које дугују држави, дугују много више, и кроз то преламане и оне ће имати користи, а и породице које ће доћи до новца. Примарно у свему овоме је куповина разне врсте робе. Ја сам са списка од 300-400 фирми изабрао 10-15, чија сам имена саопштио, фирми које се баве производњом најразноврсније робе. Међу том робом је и пиво. Некад се може и пиво купити за тај бон, под претпоставком да оне паре које су отишле за пиво, оду за дете, оду за дечије пелене, оду за дечију обућу, одећу и том слично. Овде је битно да држава према носиоцима права измири своје обавезе, а увек носиоци права сами одлучују како ће тај новац употребити.

И на крају, мислим да су сада пред новим министром здравља, господином Милованом Бојићем, велике обавезе и ја мислим да он мора пред Народном ску-

Државу чини апарат власти: Влада народног јединства

пштином да преузме одговорност да се следећи пут Маријан Ристичевић не појављује овде са два броја већим зубима и да нас не засмејава, да не засмејава салу, да не засмејава народне посланике, него да га сви пажљиво слушамо, као што сам га ја слушао. Знате, ја сам можда огу- глао на његове зубе, па могу да га слу- шам, али немојте ми ви да му се смејете, није он крив што је наше здравство дошло у тешку ситуацију. Сада очеку- јемо од новог министра да ће тај проблем санирати.

Велике глупости због великих зуба

Маријан Ристичевић: Мени је госпо- дин потпредседник Владе потврдио две ствари – прва је да се стварно ради о пре- дизборном маркетингу и да је овде ствар о томе – "држи воду да мајстори не оту-". Друга ствар коју је он овде признао је да је држава ипак стајала иза Драгана Ми- лановића, зато је није судски ни гонила, ни казнила и пустила је да изађе из зем- ље и преузела њен дуг.

Такође, ја сам доказао да је госпо- дин Шешељ продајом државне својине или намером да прода државну својину пролао државу. Такође, могу да кажем и да докажем да је господин Шешељ издај- ник земље. На прошлој седници донели смо Закон о издавању земље у закуп, у корист Владе. Онај ко издаје земљу, мо- же се назвати издајником земље. Та- кође, доказано је да је господин Шешељ примио новац из иностранства. По вла- ститом признању, 1991. и 1992. када је тре- бало заратити, он је страним новинари- ма давао интервјуе и за те интервјуе је примао ауторске хонораре, мислим да се радило о 1.000-2.000 немачких марака. То је по тадашњем признању господи- на Шешеља.

Заузврат, страни новинари су од ње- га тражили да прича о зарђалим капи- кама, о сахрањивању булдожерима, па после тог давања интервјуа, страни но- винари дају њему новац на олу у Хрват- ску и питају – колико ћете ви платити да ми ово емитујемо? И, наравно, они им дају десет пута више. Највећу штету од тог емитовања по страним телеви- зијама имала је наша земља и није чудо што смо изгубили углед у иностран- ству, а за све то новац је примио у држави једино господин Шешељ.

О његовом патриотизму не вреди го- ворити. Који је то Србин када га ни Хап- ски суд неће, који је толико антисеп- ски? Такође, и Туђманова политика га ни- је хтела 1991. и 1992. године, по његовом признању, ухватили су га негде у Јагод- њи – Кочетил, и после разговора од 30 минута пустили. Највероватније да су контактирали Загреб и они су из Загре- ба рекли – знате шта, пустите га нека иде у Београд, тамо ће нам више користити.

Што се тиче здравствених услуга, ја можда немам пуно зуба, а Шешељ нема пуно мозга.

Што се очева тиче, ја верујем да је отац господина Шешеља био частан човек, али то не значи да је и син частан. Када је већ реч о очевима, мислим да би тај

часни отац, да може данас да види њего- во понашање, жаљалио што девет месе- ци пре његовог рођења није преспавао.

Маријанови савезници порушили новосадске мостове

Др Војислав Шешељ: Даме и госпо- до народни посланици, државу не чини њена имовина. То зна сваки наш осно- вач Државу чини апарат власти, а држа- вна имовина је једна споредна катего- рија, коју држава користи да би ефи- касније владала. Некада је користи та- ко што у њој распоређује државне служ- бе, некада тако што је даје у закуп, а не- када је и пролаје. Паметна држава у свакој варијанти увек тражи најцелиско- дивije решење. Не зна то Маријан Ристи- чевић.

Друго, 1991. године Народна скупш- тина је изгласала Закон о повратку зем- ље сељацима, која им је одузета админи- стративним мерама, а не аграрном ре- формом. Није та земља узета законом, него одлукама административних орга- на, дакле извршне власти. Ту није дошло до прекида својинских односа. Власниш- тво се задржало, само што је неко други узео и обрађивао земљу. Због тога је би- ло могуће земљу вратити. И тачно се знало, узето томе и томе, враћа се томе и томе.

Даље, Маријан Ристичевић треба да зна, када је држава у нужди, онда мора да повлачи ванредне потезе. Када 700.000 избеглица дође у Србију, онда Србија треба да им понуди кров над главом. Не- када кроз колективни смештај. Први ко- ји су дошли добили су и станове, јер се у Београду затекло много празних ста- нова 1991. године, лично се сећам те си- туације. Некима треба дати плаћеве за индивидуалну стамбену изградњу. Оп- штина Земун се прва тога сетила и 6.000 плацева градског грађевинског земљиш- та дала је избеглицама.

Замислите да је свака општина у Ср- бији тако поступила, одавно би тај про- блем био решен. То је добар пример за углед. Ту земљу нико није однео на ле- ђима, она је остала ту, она је обогате- на кућом и помоћним објектима. Много је већи принос тог пољопривредног зем- љишта, на коме се налази кућа и окућ- ница, него са голе њиве, где се сеје пше- ница или индустријско биље. Погледај- те, узмите лепо панир и оловку и то про- рачунајте. Ако на 6-7 ари окућнице човек засеје кромпир, парадајз, паприку, кра- тавце и шта му све још може пасти на памет, колики је ту годишњи принос, а колики је принос тамо где се засеје пшеница и после та пшеница пожње- вена, видите са 6 ари колико вредности пшенице можете имати по највишим светским ценама.

(Драган Веселинов: А како Маријановић зарађује?)

Он је трезан до паузе, а после паузе више се не зна ни шта говори.

Оно што је било кључно у излагању Маријана Ристичевића, то је питање новосадских мостова. Маријане Ристи- чевићу, новосадске мостове није пору- шила влада Србије, него ваши политич-

ки и војни савезници из НАТО-а, војне силе којима служи и вава Народна се- љачка странка, како сте је назвали, стра- нка, од које ваш председник Драган Ве- селинов добија налоге и новац како да делује против своје земље. Јесмо ми, ср- пски радикали, наплаћивали интервјуе страним новинарима и лепо уз призна- ницу. И што бисмо их давали бесплат- но? У тим интервјуима увек смо засту- пали своју политику и никада ништа погрешно није било у тој политици. Када би неко нешто нашао погрешно, то би већ одавно било ударано на сва звона. Наравно, за вас је погрешно све што је патриотски и за вас је исправно само оно што је издајничко. Вама свако може бити пријатељ, ако је издајник свог народа – и Расим Љајић, и Мило Ђука- новић, и Ђинђић и Драшковић и било ко други.

Ви се са вашим компанијима можете посвађати само око новца, као што сте се посвађали са Чанком и Милетом Исако- вим. Како сте се посвађали? Тако што их је Драган Веселинов преварио. Пред сам- е изборе, када су већ формирали коали- цију, Драган Веселинов је пријавио не- ку коалицију паралелну са тим, Коали- цију "Војводина" – Министарство прав- де и на рачун тога узео је сав новац од државе, који је требало да се дели на три дела. Само је Веселинов узео новац и та- ко је пукао њихова коалиција. Сећате се, штампа је писала и Исаков и Чанак су распредели о томе. Ту је Веселинов био лукав, али није био поштен. И отац му је био лукав, али није био поштен. Ге- нетика је већ одавно утврдила да деца наслеђују особине својих очева и својих мајки. Ретко се деси да је отац био издај- ник, а син патриота. Немогуће. Тамо где је отац патриота и син је патриота, та- мо где је отац издајник и син оде у из- дају. Шта га то кошта, научио је у роди- тељском дому како се то ради.

А што се тиче мозга, интелигенције, нема тог блесиметра који има тако ни- ску репку, која може измерити глупост Маријана Ристичевића. Онај ко измисли такав блесиметар, може одмах да доби- је Нобелову награду.

Народ јогуртом најурно аутономаше

Момир Марковић: Уважено предсе- дништво, имамо четири законска про- јекта који омогућавају, пре свега, овој влади да паметно води државу и овој др- жави да нормално функционише. Пре- узимањем владавине Влада народног јединства је преузела и све обавезе које је држава имала унатраг више година. Чули смо како се држава залужила, чули смо како је дошло до неисплаћивања старе девизне штетње. Једини начин да се држава раздужи, а да, при томе, не штампа новац, дакле да не дође до инфла- ције, је управо да пролаје државну имо- вину, пре свега пословни простор.

Као човек који ради у предузећу ко- је се бави издавањем пословног просто- ра, уназад неколико дана имао сам не- колико телефонских разговора у који- ма се људи интересују како ће се тај по-

словни простор продавати, која ће цена бити и шта ће моћи да ураде они који нису корисници пословног простора а имају стару девизну штедњу.

Према томе, овај закон је изазвао велико интересовање међу грађанима Србије. Сигурно је наишао на одобравање.

Члан 4. и 5. су чланови који највише интересују грађане Србије. Први говори о томе ко има право на куповину

Јогурт "тајно оружје" за одбрану од аутономаша: Момир Марковић

пословног простора, други говори о цени. Управо су сва питања која сам до сада имао везана за та два члана.

Што се тиче Предлога закона о емисији дугорочних обвезница Владе Републике Србије, такође се решава једно горуће питање. Већ две године нису исплаћивани дечији додаци, матерински додаци итд. Дуг је поприличан. Начин да се и држава раздужи и да се предузећа која дугују држави, такође, раздуже, и то са снижењем од 50%, јесте да се донесе овај закон.

Трећи закон који је пред нама односи се на измене и допуне Закона о акцизама и порезу на промет, односно на чувену таксу од 3%.

Даме и господо, народни посланици, Београд је био 500 година под турцима, четири године под Аустријанцима, 50 година под Брозовом диктатуром и четири године под Српским покретом обнове. Управо за ове четири године Београд је много више опљачкан него у свим овим претходним периодима. Нема ничег што је могло да се опљачка у Београду, а да то није опљачкала, прво, коалиција "Заједно", а после сам Српски покрет обнове. Опљачкали су чак и могућности. Нисте могли да изађете на аутобуску линију а да претходно нисте градоначелнику, како воли да се назива, иначе председнику Скупштине Београда, директно у џеп платили 1.500 немачких марака.

Никада више и никада жешће није био опљачкан Београд него што је опљачкан за ове четири године. Управо овај предлог закона решава питање и онемогућава онима који су тренутно на власти у Београду да и даље опљачкају Београд.

На крају, не могу да не кажем неколико речи о критичарима, тачније једном критичару, а дискусија другог не би могла да буде критика, него би пре могла да буде нешто друго, да не кажем лупање.

Ја сам 80-тих година ванредно уписао Факултет политичких наука. Тамо сам упознао господина Драгана Веселинова, тада младог научног радника, мислим да је био асистент или магистар, или се припремао да полаже докторат, господина Драгана Веселинова који је у то време ондулирао косу и тапирао браду или беше обрнуто, не знам, да би лично на Маркса, господина Драгана Веселинова за кога је свако написано слово од стране Маркса било Свето писмо. Данас Драган Веселинов критикује управо оно што је његов друг Маркс у оно време заступао. То је подруштљавање и национализација. Не знам да ли је онда или сада Драган Веселинов говорио шта мисли. Можда је сазрео.

Научна достигнућа господина Драгана Веселинова, господин декан Факултета ће ме исправити, максимум научних достигнућа господина Драгана Веселинова су латифундије које је пренео из Аргентине у Војводину. Заборавио је, притом, да у Аргентини можете да јашете два дана, а да не сретнете никог, а Војводина је изузетно густо насељено подручје.

Колики је био марксиста Драган Веселинов, а сад није, студент 1989. године на предавању пита: Господине професоре, у капитализму је профит покретачка снага, а шта у социјализму, односно комунизму који ви заступате треба мене, као радника, да покрене да дам све од себе и да одрадим одређене послове. Е, мој колега, орден рада, оволики орден рада са златним и, вероватно, сребрним венцем.

На крају, политика партије Драгана Веселинова је већ једном била на политичкој сцени Србије, тачније била је у Војводини. Грађани Србије, народ Србије је јогуртом отерао са политичке сцене.

Према томе, оно што је једном рекао господин Николић да ће Драгана Веселинова, уколико настави онако, једном извести из сале за браду, кажем: не треба, господине Николићу, две чаше јогурта и – он побеже.

Дела и речи по инструкцијама

Драган Веселинов: Ја верујем да сада овде имамо једног библиографа, једног стручног променитеља мог научног рада, но видим да он памти мој рад од 1980. до 1989. године. Колико сте ви били студент? Девет година. Не бих ја о вама, ја више волим са вашим председником да разговарам, то ми је много занимљивије. Шешел познаје финан-

сије, као и његов отац географију. Изгледа да је ту настало до уједињења, знања. Шешел овде наступа и говори како ће са овим Законом о издавању обвезница бити исплаћени дечији додаци – милијарде динара, плус још неких 260. Како имате срца. Шешелу, да обмањујете народ да је то могуће? Што то чините, упркос изборној кампањи која је кренула? Знате ли ви шта је 4 милијарде динара? Ви очигледно не познајете финансије. Овде је Милачић. Знате ли ви да је то 25 одсто новчане масе у држави? Ко ће да да 25 одсто новчане масе за куповање државних обвезница Србије? Где је тај новац? То је немогуће.

Друго, што ви хоћете да спашавате социјалисте од исплате њихових дуготвања? Што ви то радите? Докле ћете ви њима да се улизујете? Ја видим да је то ваша политика, али неће вас то спасити. Они ће вас одбацити и они иду да владају без вас. Њима не треба ни Српски покрет обнове нити је потребна Српска радикална странка. Иду они на изборе без вас и покушаће поново да направе владу. Кад вас социјалисти и јуловци исисају ви нећете бити добри ни за рециклажни отпад. Нема од вас ништа. Давам укажем на једну чињеницу шта ви радите? Обећавате родитељима и њиховој деци да ће се исплатити дечији додатак за две године уназад. Како? Тиме што ће се продавати државне обвезнице, где ће куповати то и предузећа и те ће предузећа имати право да за један динар откупе дуг од два динара. То је ваш предлог. Онај ко је дужан Фонду за развој 100 милиона, ако купи обвезнице за 50 милиона, исплатиће дуг од 100. То је ваша политика. Шта ја ту могу рећи?

Социјалисти узимају од Фонда за развој зајмове, а Шешел им опрашта дугове. То је ваша политика и до тога ће довести, то ви чините. Кад треба грађанима продати обвезнице, он за један динар може да плати дуг од једног динара а социјалиста који узима од Борке Вучић из Фонда за развој дуг који не враћа, њему ће половина дуга бити опрштена. То ви њих помажете. Као што хоћете да имовину која је национализована 1945. године продате, да би се исплаћивао њихов дуг од 1990, сад хоћете и друге дуго-

Трезан само до скупштинске паузе: др Драган Веселинов

ве да исплаћујете тако што ћете им опраштати дугове. Они морају да поднесу оставке за то. А ви бисте то морали да знате.

Кад ви говорите о мом оцу, да вам ја нешто кажем Шешељу, грешка је што ви торадите, велика грешка. Ја сад први пут дознајем да је вас отац учио географију, да ви то нисте у школи учили. За вас је изгледа Србија тамо где је то вама отац казао. Жао ми је, али тамо где сте ви говорили да је Србија, ту српског народа више нема. Мој отац је био у Војводини, Срби су се у Војводини обогатили док је он ту био и душло их је више, а тамо где сте ви говорили да је Србија, да је српски народ, тамо је половина српског народа мање, живе по згариштима и унесрећени.

Ја не тражим доказ да сам Србин. То сте ви тражили од Српске академије наука и уметности. Међутим, председник, кога ви данас веома поштујете, ког сте некад бесомучно и жестоко нападали, казао је да је тај политички глас Српске академије наука, исто што и глас земљорадничке задруге, сећате се. То значи да бисте ви могли веома лако да потражите доказ о свом пореклу и у ветеринарској станици.

Једини закон који ћу ја данас подржати, то је Закон о оснивању ветеринарске станице, да би вам олакшао да докажете своје српско порекло.

Најрационалнији начин за враћање дугова

Др Војислав Шешељ: Даме и господо народни посланици, не постоје у нашој земљи дугови политичких партија према грађанима, према народу. Постоје државни дугови. Како су настајали ти државни дугови, већ сам о томе говорио. Ти државни дугови морају да се врате. Мора да их врати било која власт, чак да је, не дај Боже, некада на власт дошла и партија Драгана Веселинова, она би то морала да врати грађанима, далеко било да дођете на власти, слажем се Петричевићу, али није наш народ ни најважнији ни глуп и не секирајте се, та вас невоља сигурно неће снаћи. Дугови морају да се врате, а ми их враћамо на најрационалнији начин, пошто је износ веома велики – 4.260.000.000.

Дугови се не враћају одмах, него се исплаћује дуг кроз обвезнице на које тече камата заснована на есконтној стопи Народне банке Југославије и чак 10% већа од ње. Та стопа је 3% месечно, колико ја знам, да ли је тако министре финансија, значи, још 10% на то. То спасава обвезнице од обезвређивања. Од сад, па за четири године, оне имају, према овој стопи исту вредност. Фирме које дугују држави, обавезали смо да до краја ове године за 20% њихових дуговања продају робу за обвезнице.

Огроман је број фирми, скоро 400 и те робе онда има доста за тај износ обвезница. Тачно је да су те фирме у друштвеном сектору и да су узимале зајмове из Фонда за развој Србије, да су неуредне у враћању тих зајмова. Ми можемо те фирме сада да утакамо, зато што не

Улазак српских радикала у власт донео политичку стабилност:
потпредседник др Војислав Шешељ

могу да врате зајмове. Ми их морамо приморати популарним мерама да то враћају, а морамо их и терати, с друге стране. Зато овај закон садржи и једну погодност и једну обавезност. Погодност је што им се 50% отписује ако узму обвезнице за своју робу, а с друге стране, обавезни су да то чине, под претњом санкција. То је суштина.

Што се тиче географије, мој отац је одлично познавао географију и знао је где је Србија. Ваш отац, господине Веселинов, није хтео ни да зна географију, није хтео ни да учи. Њега ни Србија није интересовала, ни српски народ. Он је за себе тражио феуд где ће бити апсолутни господар и тај феуд је покушао да направи у Војводини. Такви као што је ваш отац су упропастили и Србију и српски народ. Ви сте створили основу и АВНОЈ-ску и по Уставу из 1974. године за разбијање Србије и српског народа. Нису западни Срби криви што су остали ван граница садашње Србије, него српски издајници који су се продавали српским непријатељима, као што се видјело продајете. Сви српски непријатељи вама су пријатељи и савезници. Од њих примате налоге како да делујете против сопственог народа. Да ли је то истина? И Хавијер Солана, и Медлин Олбрајт и Клинтон и сви остали. То су ваши пријатељи, ви по њиховим инструкцијама делујете.

Још једну ствар да вам ставим до знања. Српска радикална странка не служи никоме осим своме народу и својој отаџбини, али кад смо с неким у коалицији, ми смо коректан коалициони партнер, крајње коректан. То вам могу посведочити и социјалисти и јуловци. Уби Боже какав сте ви коалициони партнер. О томе нам могу посведочити и Миле Иаков и Ненад Чанак. Дакле, разлика је као између неба и земље. Да ли ће ова коалиција и даље бити здрава и чврста или не, то уопште не зависи ни од вас, господине Веселинов, ни од ваших страних ментора. Нити ви нас можете да завалите,

нити можете да нас сукобите, нити можете да иницирате било какав раскол у Србији, јер ви сте одавно прочитани.

Да ли ће снажна бити коалиција или не, то зависи од наше успешности. Колико будемо успешни, толико ћемо остати сложни и солидарни. Народ ће свима дати цену, шта су урадили, колико су допринели. Стално говорите о предизборној кампањи. Све што радимо ми политичари, срачунао је да изазовемо одређен ефекат на следећим изборима. Ми смо озбиљни политичари који не крадемо, који не плаћемо, који не отимамо, као они ваши компаноци из Српског покрета обнове у Београду, и они ваши други компаноци у Новом Саду, Кикинди, у Панчеву, где год да сте дошли на власт ви или ваши савезници, свуда сте се обрукали, свуда сте плаћкали све што вам је дошло под руку и отадили се народу Србије.

Сада кукате и против савезног Устава. И он вам смета. До јуче сте рачунали на изборима да ћете освојити 274% гласова. Таква су била ваша истраживања јавног мњења. Када се ту додају и неки наши мали проценти, изађе до 283. Сада се бојите избора. Сада се бојите уставних могућности да ти избори буду непосредни. Кукали сте до јуче да вам не вреде ништа избори за Веће грађана, када постоји Веће република, какву год већину да освојите у Већу грађана, не можете то надокнадити у Већу република. Па сада вам пружамо шансу да освојите већину и у једном и у другом Већу. Што се сада бојите избора, што сада бежите, што сада најављујете бојкоте. Неће вас ни ови ваши компаноци. Све се распаде, пропадoste, одoste. Где одoste Ристичевићу, нешто рече Ристичевић, оде негде, нешто безобразно рече. Е одoste, баш тамо одoste. Не вреди, пропадoste.

Што горе то боље – концепт опозиције

Мигла Аврамов: Поштовани председниче, даме и господо народни посланици. Данас се овде доста говорило око овог закона који треба Скупштина да усвоји. Српска радикална странка ће подржати овај закон, а надам се и сви остали на велику радост грађана и штедиша који су били својевремено штедише у овој нашој држави.

Суштина свега тога је јако битна, да држава измири обавезе према носиоцима права. Да је којим случајем ова Влада народног јединства имала оних 10 милијарди долара које је некада Анте Марковић бацно у маглу, до овога данас не би ни дошло. Ова влада би то на време све урадила и све обавезе испунила према носиоцима права. Међутим, десило се све што се десило, ипак, ова Влада народног јединства која је уз велике напоре, сви знамо шта нам се десило у последњих две године, а да не причам уназад много више, изнашла је могућност и снаге да ипак уради на што бољи начин да изврши обавезе према грађанима.

Те обавезе су се нашле у једној ситуацији која нимало није завишна у овом моменту. Ипак, Влада је смогла снаге да

Држава смогла снаге да обештети грађане: Мита Аврамов

урали и да обештети грађане који су се нашли оштећени у овом моменту. Стога ћу подржати овај предлог закона надам се, још једном кажем, на велику срећу грађана којима ће овај новац, ове обвезнице доћи веома добро.

Комуналне муке Београђана ближе се крају

Момир Марковић: Припремано председништво, поштоване колеге народни посланици, сигуран сам да ће овај закон о изменама и допунама Закона о акцизама и порезу на промет највећи број Београђана са олакшањем прихватити. Муке Београђана, када је у питању комунална проблематика Београда, тешко ко може схватити ако није свакодневно у Београду. Било које од питања из комуналне области у Београду је спорно или, прецизније речено, функционисање јавних комуналних служби Београда је катастрофално.

Узмите на пример свима познат случај из ГСБ-а. Да ли ту треба трошити речи? Јер, то што су доживели грађани Београда у градском превозу граничи се са злостављањем. Видели сте, интервенцијом Владе Републике Србије, довођењем новог руководства, такво стање се драстично променило набоље са тенденцијом све бољег превоза.

Узмите било коју комуналну делатност Београда, наићи ћете на хаос са дугорочним последицама по свим комуналним гранама. Треба ли да данас говоримо о проблемима градског водовода и мукама грађана у снабдевању водом?

Да ли питање воде можемо решити на начин како сада то решава руководство Градске скупштине? Погледајте колико је прљав наш главни град. Никада у својој историји није био запуштенији. Стидимо се ми грађани, а они који заиста треба да се стиде обилазе светске

метрополе и блате своју земљу и народ, наравно о трошку Београђана.

Мислим да не треба да вас подсећам да је целокупна комунална проблематика у надлежности Градске скупштине Београда и Извршног одбора Београда. Исти хаос влада и у осталим гранама Београда, тако да нема потребе да појединачно сваки образлажем. Довољно је – прошегајте Београдом, и видећете оно о чему ја говорим.

Или, још конкретније, народни посланик сам из Изборне јединице 3. Нови Београд – Земун, а становник сам општине Нови Београд, где локалну самоуправу обавља СПС, тако да проблематику ове општине добро познајем.

Какав је однос Градске скупштине према СО Нови Београд довољан је податак без мог коментара, а ви ћете сами извући закључак. Општина Нови Београд има око 320.000 становника. Годишњи буџет додељен од стране Градске скупштине Београда износи 24 милиона динара. У исто време, општина Стари град која је четири пута мања по броју становника од Новог Београда, добија од Градске скупштине годишњи буџет од 74 милиона динара. Упоредите те цифре. Јасно вам је да локалну самоуправу у Старом граду обавља бивша коалиција "Заједно".

Грађани Новог Београда сусрећу се и са другим комуналним проблемима као и остали Београђани и ту нема никаквог издвајања. Међутим, ми већ скоро четири године, за време ове градске власти, покушавамо да из њихове надлежности и њихових обавеза решимо и поред других крупних проблема три крупна питања, битна не само за Нови Београд.

Прво је изградња саобраћајнице у улици Тошин бунар, која није само проблем као уско грло саобраћаја према индустријској зони Новог Београда, него је огроман проблем одводних вода ка канализацији, подземних вода, где грађани четири месне заједнице са око 30.000 становника пливају по подрумима својих зграда у периоду јесен-зима.

Други проблем је изградња основне школе у насељу Бежанијска коса, дела општине Нови Београд, где живи преко 35.000 становника. Можете замислити како у овом, условно речено малом граду, ученици основних школа са онаквим какав је био градски превоз долазе до својих школа широм Новог Београда.

Наглашавам, ради се о деци, а не о грађанима који нису хтели да гласају за поцепану коалицију "Заједно".

Трећи проблем је спортеки центар "11. април", који буквално сваког момента може да се сруши и да дође до велике трагедије о којој једноставно не сме нико ни да размишља. Наглашавам да је и ово објекат намењен младима. Додуше, сваке године они проблеми улазе у програм рада Скупштине града Београда, али – да ли су реализовани.

Знам да знате да нису. Али, данас, надам се, после доношења овог закона шансе су веће и зато грађани моје општине, као и остали Београђани који издајају својих 3%, најзад ће дочекати да њи-

хова средства буду уложена у решавање оних проблема који највише оптерећују становнике града Београда.

На крају, желим да поручим грађанима Београда да не наседају лажним делма опозиције и жуте штампе да не Београђанима узима њихових 3%. То остају њихове паре. То су паре Београђана које ће се сада заиста наменски трошити за решавање њихових проблема, а не пенаменски на белосветска путовања. Њима срећан пут по белом свету, али њиховом трошку.

Београђани ће од данас са Владом Републике Србије решавати своје нагомилане и запуштене комуналне проблеме.

Предлози закона не подстичу инфлацију

Горан Јонић: Даме и господо народни посланици, обратићу вам се кратко пошто су претходни посланици већ доста говорили о трећој тачки дневног реда.

Влада народног јединства Предлогом закона о продаји одређених непокретности у државној својини ради измирења обавеза Републике Србије по основним девизним штедњама грађана и зајма за привредни развој Републике Србије иде још даље у правцу измирења дуга према грађанима на тај начин што омогућава откуп пословног простора.

Дакле, садашњи закупци могу купити девизне обвезнице девизних штедница који нису закупци пословног простора и они пословни простор откупљују 80% на име старе девизне штеднице и зајма за привредни развој, а 20% на име ефективних девиза, дакле готовине.

Посебно је важно да Влада жели да реши овај проблем на реалним основама, дакле, не подстиче се никаква инфлација. И оно што је још важније, то је да се убрзава процес власничке трансформације.

Влада решава проблеме на реалним основама: Горан Јонић

Амандмани аутономаша

Маријан Ристичевић: Поштовани народни посланици, амандман на члан 3. гласи:

"Не може се продавати пословни простор који је као државна својина настао одузимањем приватне својине мимо воље власника национализацијом, конфискацијом, експропријацијом и другим недозвољеним радњама спроведеним у СФРЈ и Народној Републици Србији, као и даљим недозвољеним радњама правних наследника поменутих држава."

Образложење:

Добар део непокретности у државној својини настао је одузимањем приватне имовине од претходних власника мимо њихове воље без правичних, а често и без икаквих накнада.

Без овог амандмана признало би се правно-имовинско насиље које је над приватном својином спроводила држава од 1945. године. Оваква државна својина треба да буде предмет реприватизације. Враћањем претходним власницима, односно њиховим правним наследницима, исправиле би се старе неправде.

Сем тога, општењене штетине не могу се обезбедити имовином општењених власника приватне својине. Једну неправду не можемо исправљати другом. Имовина одузета путем присиле нема континуитет својине, те правни послови и правне радње поводом те својине не могу производити правна дејства.

То значи да држава нема право да тако стечену имовину отуђује. Сем тога, велики број локала одузети су самим кршењем Закона о одузимању, а таквих закона је било 27. На пример, локали мањи од 70 м² морали су бити изузети од национализације, бар по један, што у највећем броју случајева није учињено.

Највећу штету не имати сами купци пословног простора одузетог порекла, због тога што им држава не може на дужи рок гарантовати власништво. Старим власницима, због продужења спорова, држава ће морати да надокнађује штету створену на овај начин.

Сада да подсетим професора права који је јуче тврдио да је земљиште могло бити враћено (пољопривредно), јер није одузето по закону, већ одлукама, од случаја до случаја, да то није тачно. И пољопривредно земљиште је одузимањем законима. Ја ћу поменути само један закон. То је Закон о пољопривредном земљишном фонду од 1953. године. Тај закон је стављен ван снаге.

Тодико о праву. Један обичан сељак мора да држи предавање професору права. Можемо да мислимо шта његови студенти могу да науче од њега.

Маријан опет "грабуља таласе Дунава"

Драган Димић: Господине председнице, даме и господо народни посланици, у вези са овим амандманом морам да кажем да ме је велики број грађана Ср-

Драган Димић: Ристичевић никада у животу ништа није радио

ма звао јуче поподне и пита се одакле право посланику Маријану Ристичевићу да их заступа на такав начин, јер они су такође штетине који су дали свој новац банкама широм Војводине.

Морам да подсетим да су те штетине људи, у већини, који су изузетно тешко зарадили тај новац. Зарадили су га ралећи у иностранству, зарадили су га радећи на својим њивама и гро тог новца, у великом износу, је од домаћина, људи и оних који су цео свој радни век провели на томе. Тиме странка господина Веселинова је против да се обезбете девизне штетине на територији Војводине и то треба јавно казати, јер су то данас изнели.

Господин Маријан Ристичевић за све време свог живота никада ништа није створио и никада ништа није радио. Па, рекоше ми да га подсетим да и у основној школи, када је имао за опште техничко образовање задатак да направи једну макету куће од шперплоче, да ни то није успео да уради, па је из тог добио јединицу. Према томе, рекоше ми, нека каже у чије је то име он данас изашао, у чије име, којег штетине, и да каже који су то људи стали иза тога и дали подршку овој странци

Лажу у наставцима

Маријан Ристичевић: Прво, Коалиција војводине није против тога да се девизне штетине обезбете. Чак, напротив, ми инсистирамо да се обезбете све девизне штетине. Поставља се једно велико питање, ко је проневерио девизног штетину, ја или ви? Ја нисам био на власти када је та девизна штетина потрошена, а многи од вас су били на власти када је та девизна штетина потрошена и она мора бити враћена. То је став Коалиције "Војводина".

Међутим, ми овде инсистирамо да се једна неправда не отклања другом неправдом. Дакле, држава има довољно своје својине, без оне која је некада била приватна, и нека прода њу и нека

обезбети девизне штетине. Можда ја стварно нисам могао да направим макету куће, али господо радикали, због вас су по Крајини, по Босни и Херцеговини, по свим ратинштима падале туђе куће као куле од карата. Због ваше политике, а не моје.

Мој суграђанин често пита мене кога ја заступам. Ја заступам своје бираче који су гласали за наш програм. Кога ви заступате господо радикали? Ви сте ваша изборна обећања изневерили. Ви сте говорили о социјалној правди, о једнаким платама, једнаким пензијама. Ви сте говорили о највећем распону, најмања према највећој плати 1:2. Они који су то говорили сада примају плате 1:5. Можда се неко преварио ко је гласао за Коалицију Војводина, али зато сви који су гласали за вас су се преварили. Можда ја стварно ништа нисам направио, али сигурно нисам ништа срушио, ништа нисам украо, никога нисам опљачкао, ничија кућа није горела због мене итд.

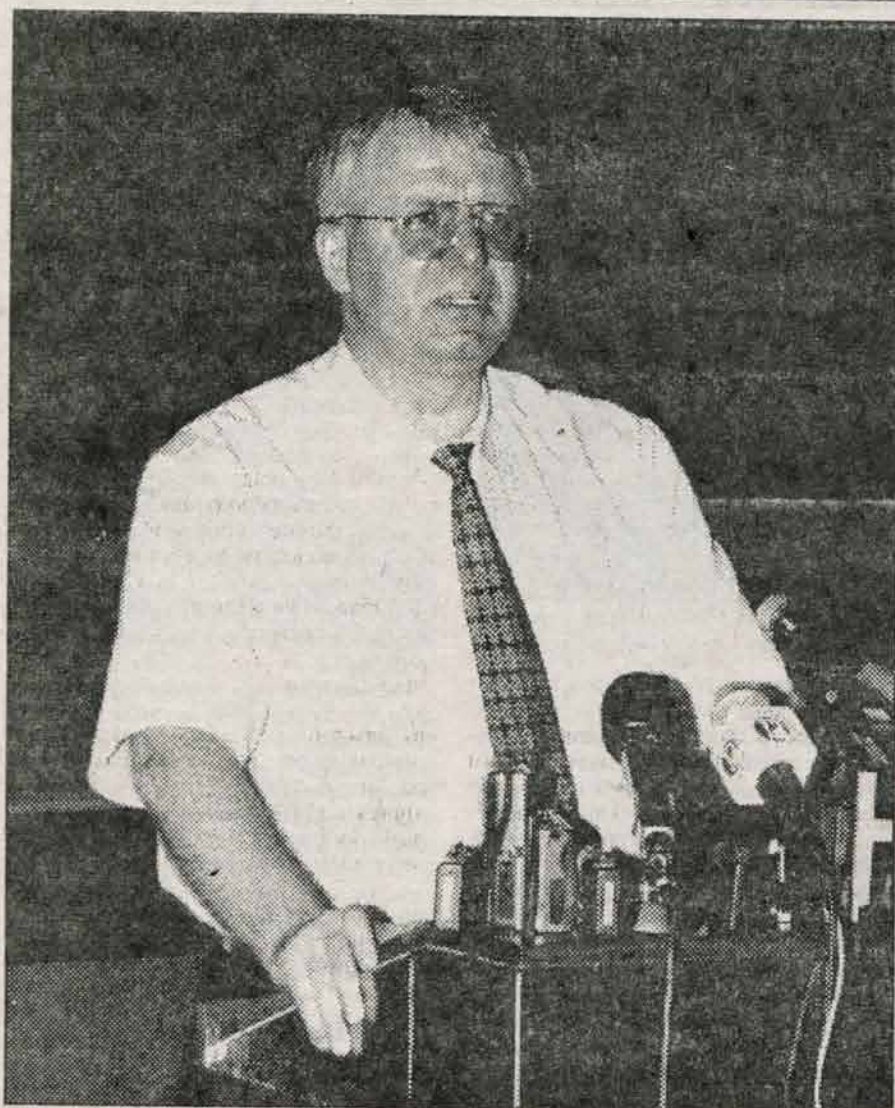
Мој суграђанин је на проштој седници рекао да ја лажем, да никакве наредбе о сејању оне шећерне репе није било, а ја је држим овде и пише јасно: "На основу наредбе Владе Републике Србије од 12. 4. 2000. године за пољопривреду општинске Инђија својим закупом од 14. 4. 2000. године обавезала је ДПТ Стремица да поред планираних, засеје још 200 хектара додатних површина под шећерном репом". Ко сада грабуља таласе на Дунаву?

Ристичевић замењује тезе

Драган Димић: Очигледно да господин Ристичевић замењује тезе. Ниједног момента ја то нисам рекао. Рекао сам да је Инђија, да је "Агроунија" коју си ти помињао, добила задужење да засеје 350 хектара и 150 хектара земљорадничке задруге. Укупно 500 хектара на територији Инђије су добили задужење. Рекао сам да не говориш истину у том правцу, да су људи преоравали јечам, што није истина Ристичевићу. Међутим, ја са ове скупштинске говорнице морам да признам, да господин Ристичевић, и то се овде може приметити, користи одређену литературу и да веома успешно настаупа пред скупштинском говорницом. Ако бисте погледали ту његову литературу, ја мислим да би нашли сва сабрана дела барона Минхаузена.

Закон је орочен на шест месеци

Др Војислав Шешел: Дама и господо народни посланици, ради шире јавности, мислим да је по овом питању потребно прецизније објашњење. Овај закон, који данас треба да донесе Народна скупштина, надам се да ће га донети, специјалног је карактера. Он се доноси и у неким околностима које нису редовне. Постоји велики државни дуг и тај дуг се мора вратити. Не може се вратити из буџета готовим новцем, мора се тражити варијанта у којој ће се вратити. Ми омо-

Потпредседник Шешел: сав дуг треба да буде ликвидиран до 2011. године

гућавамо да се за тај државни дуг купи државни пословни простор. Држава је у обавези и оним ситним штедишма да врати њихова дуговања, а ви знате да има одређених проблема око тога, да држава не може свима одједном да врати ни онај износ који је предвиђен за ову годину у девизама, нешто се враћа у динарима по курсу једна марка – 20 динара, а нешто се враћа и у златницима Народне банке Југославије, који су одговарајуће вредности.

Дакле, треба нешто новца да држава има и у готовини да би до краја године сервисирала ове обавезе, пре свега за оне девизне штедише који се појаве на банкарским шалтерима да би им било исплаћено 150 марака, колико је савезни закон предвидео за ову годину. Тро овог закона је срачунат на превремено решавање проблема старе девизне штедне, не у принципу превремено, него у погледу савезног закона превремено, јер по савезном закону сав дуг треба да буде ликвидиран до 2011. године. Ми се трудимо да то буде што пре, а рачунамо и кроз откуп пословног простора да би можда 1/3 могла већ ове године да се ликвидира.

Ми рачунамо, кроз откуп пословног простора и још неке варијанте које су у

фази усаглашавања и прелиминарних разговора, да Република Србија ликвидира сва своја дуговања. Дакле, да осталу онда део дуговања пословних банака и део дуговања Федерације, а и у федералној влади већ је дошло до разговора о продаји федералне имовине, по истом принципу како би Федерација на тај начин свој део дуга исплатила.

Дакле, овим се не крше никакви закони. У складу са принципима правног поретка, са постојећим законодавством доноси се један специјални закон којим се решава конкретан проблем. Када се проблем реши, закон се више неће примењивати. Не само то, овај закон је орочен на шест месеци и после шест месеци он више неће да важи.

Овај Закон својеврстан подухват

Др Мирослав Недељковић: Поштовани народни посланици, Закон о првој емисији дугорочних обвезница треба да реши најтежи проблем Републике Србије у социјалној сфери. Тај најтежи проблем јесу велика дуговања породицама са децом, односно корисницима дечијих и материнских додатака. Допатак на де-

цу и матерински додатак су, иначе, део система друштвене бриге о деци који, поред ових, обухвата накнаде зарада породицама за време породилског одсуства, једнократну новчану помоћ за опрему новорођенчета, финансирање предшколских установа и дечијих одмаралишта.

Ово је важан део социјалне политике државе, у целини, а не треба занемарити и његов значај за вођење популационе политике. Наиме, изузетно тешко демографско стање и суморне демографске перспективе, налажу активно вођење и популационе политике, а сва права у систему друштвене бриге о деци су окосница материјалних подстицаја породицама са децом.

Све мере које су обухваћене системом друштвене бриге о деци уређене су Законом о друштвеној бризи о деци од 1992. године, а овај систем, са оволико права и великим бројем корисника, концепиран је у систему релативног економског благостања.

По броју и ширини права и висини материјалних издвајања у односу на друштвени производ, Србија спада у државе са веома развијеном социјалном заштитом. Тиме се као држава и као народ можемо поносити, али све оно што се у овој деценији сручило на нас онемогућило је нормално и редовно финансирање свих ових права.

За разлику од других држава у нашем окружењу, држава у транзицији, које су своје неупоредиво мање тешкоће решавале смањивањем или чак укидањем затечених права грађана у социјалној сфери, Србија је остала на истом нивоу социјалне заштите грађана. Земља која је у протеклој деценији испрљивана ратом у окружењу, распадом државе у чијем се саставу налазила, приливом великог броја избеглица, санкцијама, блокадама, на крају и тешким разарањима у току НАТО агресије, морала је да обезбеђује, поред свега осталог, и функционисање оваквог система социјалне и дечије заштите.

Милион деце користи неко од ових права или неки од облика заштите у њему. Овако велики број корисника и висина финансијских средстава потребних за измиривање обавеза представља велики терет за економију ове земље.

Исплата ових обавеза је посебно била угрожена у протеклим годинама. Од 1995. држава не успева да редовно измирује ове обавезе. Тако је 1995. године исплаћено 10 месечних исплата, 1996. и 1997. исплаћено је по седам месечних обавеза, 1998. десет, а 1999. исплаћене су свега четири месечне обавезе. Збирни ефекат је на данашњи дан 26 неизмирених месечних обавеза.

Процент извршења средстава за друштвену бригу о деци у овом периоду заостаје за процентом извршења буџета у целини. То би могао бити аргумент да је неравноправан статусу ових корисника у односу на остале буџетске кориснике. Међутим, у реалној ситуацији без додатних реалних извора прихода редовнија исплата дечијих додатака мо-

Др Мирослав Недељковић: у првом плану брига о деци и породици

гла је да иле само другачијом расподелом расположивих средстава.

Другим речима, могли смо реловније исплаћивати дечије додатке, али би у том случају положај осталих корисника буџетских средстава био додатно погоршан. Дечији додаци имају карактер личних примања, а многа друга примања која се финансирају из буџета обезбеђују функционисање јавних служби и друштвених делатности.

Последња умањена средстава за јавне службе и друштвене делатности била би знатно тежа и довела би у питање функционисање јавних служби и ових делатности и њихов опоравак.

«Влада народног јединства је предузимала одређене кораке за побољшање статуса социјалне и дечије заштите. Да вас подсетим, уведене су таксе за регистрацију моторних возила, таксе на коришћење мобилних телефона, таксе на поседовање ватреног оружја. Искључиви разлог за њихово увођење јесте повећање расположивих средстава за социјалну и дечију заштиту.

Било је много напада на те мере владе, вођена је жестока медијска кампања од стране опозиционих политичких странака, па ипак, иако је положај ових корисника и даље веома тежак, он је бар делимично олакшан увођењем ових додатних извора буџетских прихода.

Стање у овој области, ма колико тешко, било би још теже да својевремено нисмо уведли ове таксе. Министарство за бригу о породици је делимично, захваљујући тим средствима, а делимично захваљујући селективном усмеравању, успело да значајно смањи или сасвим измири дуговања корисницима породилских накнада и једнократне новчане помоћи за опрему новорођенчета, тако да данас овим законом, који данас усвајамо, измирујемо обавезе само за дечије и материнске додатке.

Такође, Министарство за бригу о породици успева да редовно, без кашњења измирује своје обавезе према предшколским установама, тако да на за-

довољство корисника предшколске установе обављају своју делатност на веома високом материјалном и професионалном нивоу.

Тежак економски положај породица које су корисници дечијих и материнских додатака, као и наша законска и морална обавеза налаже нам да ова дуговања неодложно измиримо. У ситуацији када новчана исплата није могућа тражили смо модел који ће за државу бити најкориснији, а за кориснике најприхватљивији.

Начин измиривања дуговања, како га Закон прописује, смитовање дугорочних обвезница, први је пионирски корак увођења правога тржишта хартија од вредности. Осим таксативно набројаних могућности у члану 8. Закона, односно плаћања пореских обавеза, откупа станова, куповине уџбеника, плаћање коришћена предшколских установа и трошкова лечења, постоје потенцијално неограничене могућности плаћања робе и услуга свих предузећа и правних лица.

Биће потребан одређен временски период да се овако замисљен механизам покрене и ухода, а Закон је предвидео обавезу предузећа да 20% свог дуга према држави измире до краја године продајом робе и услуга за обвезнице, а уграђен је и значајан економски мотив за предузеће јер обвезнице под одређеним условима имају двоструко већу вредност од номиналне.

Оно што корисницима на крају крајева Република гарантује, то је новчана исплата доспелих обвезница, сваких шест месеци, уз обрачунавање камате која је за 10% већа од есконтне стопе Народне банке Југославије.

Верујем да ће Закон бити добро примљен од оних којима је намењен, а оспоравања и нападе очекујемо од оних политичких снага које сваки успех Владе народног јединства доживљавају као свој неуспех. Ми се, наравно, руководио интересима грађана а не интересима конкурентских политичких снага. На крају, није претеривање рећи да је овај закон својеврстан подухват. По величини ангажованих средстава представља подухват који превазилази градитељске подвиге у фази обнове ратом порушених објеката.

Дугорочно гледано, обавеза ове државе остаје – очување затечених права грађана у области социјалне и дечије заштите и редовно финансирање ових права.

Надајмо се да ћемо сопственим снагама, а неометани са стране, успети да одговоримо овим обавезама.

Враћа се поверење грађана у институције државе

Мирослав Вељковић: Некада је неко рекао да је једино људска глупост неограничена. Иступи посланика Ристичевића у овој Скупштини су очита потврда да је та тврдња тачна.

Поштовани народни посланици, изражавамо велико задовољство што је Вла-

да Републике Србије прихватила дугогодишњу иницијативу Српске радикалне странке и за ово ванредно заседање Народне скупштине предложила три изузетно важна закона. То су, пре свега, Закон о регулисању дела старе девизне штедне продајом непокретности у државној својини, затим Закон о исплати заосталих дечијих и материнских додатака путем издавања дугорочних обвезница Републике Србије и Закона о јавним предузећима.

Сва три закона су изванредно важна са становишта враћања поверења грађана у институције државе. Што се тиче овог закона, који је сада на дневном реду, Закона о исплати заосталих дечијих и материнских додатака путем издавања дугорочних обвезница Републике Србије, подсетио бих вас на неколико чињеница.

Обавезе Републике Србије по основу неизмиренних дечијих додатака касне, као што је господин министар рекао, преко 26 месеци, и у просеку износе близу 4 милијарде динара. Обавезе по основу материнског додатка касне исто толико и износе близу 300 милиона динара. Значи, отприлике смо исплатили април-мај 1998. године. Подсетио бих вас да је укупно корисника додатака на децу и матерински додаток у Републици око 733 хиљаде. То је огромна популација.

И на крају, поштовани посланици, подсетио бих вас исто тако да је обавеза државе да се раздужи према својим грађанима и да убудуће редовно измирује своје обавезе. То је једна од основних обавеза сваке државе.

Издатим обвезницама од стране државе, корисници додатака на децу и материнског додатка моћи ће да измирују следеће обавезе (господин министар финансија јуче је то таксативно набројао, али није згорег да опет то поновим), значи, порез на имовину, порез на доходак, на пољопривреду, порез на укупан приход грађана, обвезнице ће моћи да се користе за откуп стана у својини Републике, затим за плаћање трошкова

Обвезнице ће гласити на доносиоца: Мирослав Вељковић

сметњага деча у предшколске установе, куповину уџбеника и лечење детета.

Изузетан квалитет закон је дао у одредбама да ће обезбидице гласити на доносиоца и самим тим пружио изванредну могућност и шансу привредним субјектима да измире своје доспеле пореске обавезе према републичком буџету, и то у двоструком износу. Примера ради, уколико неко правно лице, или предузетник, дугује два милиона динара држави по основу неизмиреног пореза, довољно је да прикупи обезбидице у вредности једног милиона и да свој дуг држави регулише.

Исто то важи и за кориснике кредита Фонда за развој Републике Србије. Дуг привредних субјеката држави по основу неизмиреног пореза тренутно износи, према подацима Министарства за финансије, око 4 милијарде динара, а неизмирене обавезе према фонду за развој Републике Србије износе око 600 милиона динара. То су огромна средства. Ти привредни субјекти су и те како стимулисани од стране државе да своје обавезе регулишу са дисконтом чак 50%. Сматрам да они ту шансу треба максимално да искористе.

Да ли ће обезбидице од грађана (мислим на те привредне субјекте) откупљивати продајом својих производа и услуга, или пак готовим новцем, на њима је да одлуче. Апелујем на Владу Републике Србије да овим фирмама, овим привредним субјектима, упути снажну поруку – ову шансу морате искористити. Убеђен сам да би таква порука преко надлежних државних органа била и те како стимулативна за те фирме.

И на крају, поштовани посланици, у наде да ће Влада Републике Србије у врло кратком року и на одличан начин решити заостале пензије пољопривредника, ја вас позивам да овај предлог закона прихватите.

По измирењу ових, не сме бити нових кашњења

Драган Љубојевић: Даме и господо народни посланици, по конституисању Владе народног јединства у држави Србији затечено је заиста тешко економско и социјално стање. Оно је додатно погоршано прошлогодишњом НАТО агресијом и с обзиром на све оно што је Влада народног јединства у периоду по окончању НАТО агресије учинила, у смислу обнове земље и изградње комуналне инфраструктуре и санацији последица рата, било је неопходно један део средстава усмерити у ту област и у том правцу.

То је успорило оне планове Владе народног јединства на санацији економског и социјалног живота у земљи.

Међутим, од првог дана конституисања Владе, она се озбиљно позабавила посебно овим делом социјалних проблема, тако да смо сведоци да је прошле године разрешен један заиста велики проблем, проблем заостатка пензија. Три пензије су, на основу предлога Владе Републике Србије, измирене боновима за

Драган Љубојевић: високи резултати Владе у социјалној сфери

електричну енергију. Сведоци смо да је на данашњем заседању та политика Владе резултирала тиме да је усвојен и Закон о враћању старе девизне штедне, односно о продаји одређених непокретности у власништву Републике Србије, чиме ће се убрзати процес повраћаја старе девизне штедне.

Закон о којем сада расправљамо – закон о првој емисији дугорочних обезбидица Републике Србије, представља у овом моменту једино рационално, једино могуће најоптималније решење за измирење државних обавеза према корисницима дечијих и материјалних додатака.

Као што смо чули из излагања чланова Владе, обавезе по основу дечијих и материнских додатака износе преко 4.200.000.000 динара. У овом моменту је апсолутно неприхватљиво (и заиста подздрављам политику Владе која инсистира на стабилности и чврстог курса динара) у једном моменту, као и немогуће, измирити ове обавезе, јер би то изискивало примарну емисију, дакле штампање новца, што је – подвучим још једном – апсолутно неприхватљиво.

Влада Србије овим предлогом закона ће емитовати управо у том износу обезбидице које ће се састојати од осам купона и пристизати на наплату. Први купон долази за наплату 1. јануара 2001. године и тако сваких наредних шест месеци. Битно је истаћи да је камата на обезбидице у висини есконтне стопе Народне банке Југославије увећана за 10%, што гарантује да обезбидице у периоду до рока доспећа неће бити обезвређене.

Оно што је најзначајнија одлика овог закона садржано је у чл. 7. и 8. који омогућују да грађани којима држава по ова два основа дугује своја потраживања наплате, односно реализују обезбидице и пре рока доспећа.

Чланом 8. предвиђено је да физичка лица могу измирити одређене обавезе својим обезбидицама, дакле обезбидицама које емитује Република Србија и пре рока доспећа, и то порез на имовину,

порез на доходак од пољопривреде, порез на укупан приход грађана. Такође, своје обезбидице, доспеле уз наплату камате, односно уз обрачун камате и оне недоспеле, уз предају каматних купона, могу користити за откуп станова у својини Републике Србије, као и за трошкове смештаја деча у предшколске установе. Могу куповати уџбенике по програму за основно и средње образовање и измиривати трошкове лечења деча у здравствено-рехабилитационим центрима и институцијама у земљи и њихових пратилаца.

Битно је истаћи да, како је предлагач навео у свом образложењу, велики број предузећа по основу пореза и по основу неизмиренних обавеза Фонду за развој Републике Србије дугује знатно већи износ него што је дуг државе према корисницима дечијих и материнских додатака. Чланом 7. је предвиђено да правна лица и предузетници могу у двоструком износу измиривати јавне приходе, дакле порезе и доспеле обавезе по основу динарских потраживања из Фонда за развој Републике Србије.

Овим чланом закона правна лица и предузетници су стимулисани да од грађана откупљују обезбидице како би свој дуг према држави умањили за 50%.

Такође, предвиђено је истим овим чланом да су она правна лица која имају обавезе по основу пореза и потраживања из Фонда за развој Србије до 31. децембра 2000. године дужна да у висини од 20% од тог дуга испоруче робу доносиоцима обезбидица.

На крају, истакао бих да је у наредном периоду пред Владом народног јединства задатак да по измирењу ових обавеза настави са континуираном исплатом пензија, дечијих додатака и материнских додатака, како не би дошло до нових кашњења.

Очекујем, с обзиром на ове резултате које је Влада народног јединства постигла у социјалној сфери, да ће у наредном периоду, у најскорије време бити Народној скупштини поднет на усвајање закон овога типа и овог карактера који ће решити и превазићи проблем исплате земљорадничких пензија.

На крају, заиста желим да изразим задовољство што, као припадник Српске радикалне странке, данас у Народној скупштини Републике Србије имам могућност да гласам за овај законски пројекат који је једно од програмских опредељења Српске радикалне странке. То је оно на чему је инсистирала Српска радикална странка у предизборној кампањи 1997. године и чиме је, између осталог, задобила поверење 1.250.000 грађана Србије.

Предлог Владе у право време

Драган Николић: Поштовани председнице, даме и господо народни посланици, нема политичке странке у Србији која нема у свом програму део социјалног програма, односно решавања помоћи људима који су немоћни, односно лицима која су немоћна. У томе има уде-

ла и странка чији сам ја представник, односно Српска радикална странка. Пред нама данас имамо закон који је лишен сваке идеологије. Имамо закон који жели да помогне тој групи људи, односно нашој деци, нашој будућности и мајкама које чувају леу и нашу будућност.

Свака странка је у предизборној кампањи давала обећања, свака странка је у свом програму имала и део социјалног програма, дакле помоћи која је данас на дневном реду. Српска радикална странка је дала свој програм, дала је предлог како решити ово питање. Данас имамо ово решено у закону који ће, надам се, Народна скупштина Србије и усвојити. Мислим да је предлог Владе дошао у право време. Можда је то требало учинити раније. Међутим, оно што смо доживели у задњих неколико година, створило је једну изузетно лошу економску и социјалну ситуацију.

Дакле, овде се ради о чисто дужнич-

Охрабреније младим брачним паровима: Драган Николић

ко-поверљачком односу. С једне стране, имамо дужника, а то је држава, с друге стране имамо повериоца, то су деца и мајке. Тај дужничко-поверљачки однос треба решити на тај начин што ће бити исплаћено оно што се дугује. Влада народног јединства, која персонификује државу Србију, а коју представљамо и ми и ова скупштина која ће, надам се, данас усвојити овај закон, одлучила је да оно што дугује врати на најпоштеднији начин. Имала је и било је заправо много предлога од неозбиљних политичких странака, да ћемо из иностранства добити новац, да не морамо да се мучимо, да стежемо каиш, него ћемо то платити без икаквих проблема.

Међутим, Влада народног јединства која је састављена од озбиљних странака, решила је да стегне каиш и да нађе начина да се ово што пре исплати. Знамо да 24 месечне рате нису исплаћене, можда чак и више. Имамо данас обећање представника Владе, да уколико будемо решили на овај начин исплату дуговања која држава има од 24, можда и више

месеци, да ће након тога сваког месеца бити редовно исплаћивање ових обавеза. Према томе, остаје да верујемо Влади народног јединства која је и до сада показала сву озбиљност и сву одговорност у овој тешкој ситуацији и која је успела да уведе једну економску монетарну стабилност, надам се сада и социјалну стабилност и сигурност код грађана.

На Олбору за законодавство, апсолутно у вези са овим законом, нисмо имали ниједну озбиљнију примедбу, сем питања неких од опозиционих представника, који су хтели да на неки начин добију објашњења како се све у овом закону може решити, на што бољи начин. Међутим, потпуно је јасно да се ради о једном конзизном закону који има 18 чланова. Језгровит је, потпуно јасан, па чак и неким странкама, неким људима је потпуно јасно шта се овим законом жели и на који начин се може добити то што ће овим законом бити предвиђено, односно када буде усвојен и реализован. Ја бих прочитао само оно на шта имају право са доспелим купонима, који садрже номиналну вредност и камату. Физичка лица могу измирити следеће обавезе, ово би требало подсетити, јер неће закон доћи до сваке руке и до свакога ко је стекао право са овим законом.

Може се измирити порез на имовину, порез на доходак од пољопривреде, порез на укупан приход грађана, затим, доспели купонима се могу откупљивати станови у својини Републике Србије, измирити трошкови смештаја деце у предшколске установе, куповати учебници по програму за основно и средње образовање и плаћати трошкови лечења детета у здравственим и рехабилитационим институцијама у земљи и иностранству.

Дакле, широка је лепеза могућности да се овим купонима измири оно што се дугује. Купони који нису доспели, такође могу бити искоришћени. Значи, ако знамо да је у просеку свака породица поверљивац у односу на државу са 10.000 динара у овој ситуацији, то је новац који ће добро доћи свакој од ових породица. Углавном су то породице које су на граници egzистенције, породице које имају стварно великих економских проблема. Па са 10.000 динара у овом тренутку могу да покрију многе своје трошкове и оно чак чега нису имали, чега су се одрицали уназад неколико година. Дакле, са 10.000 динара се у овом тренутку, и са недоспелим обвезницама, може трговати у великом броју фирми. Јуче смо чули читав списак, читаву лепезу тих предузећа код којих се може трговати. Са тих 10.000 динара се могу решити сви мањкови.

У исто време, фирме које буду добиле и узеле те обвезнице, са њима се према држави, у вези са јавним приходима, раздужују у двоструком износу. Дакле, имамо оно што је корисно и дужнику и повериоцу, што је врло тешко признаћете, усвојити у овом тренутку. Ипак, Влада Републике Србије је из-

нашла да је овај модел један од најбољих. Пошто се ради о моделу који је помирио и дужнике и повериоце, дужник је држава и у овом моменту она се раздужује за огроман износ од 4 милијарде и 260.000.000 динара. Поверљивци добијају обвезнице које гласе на доносиоца. Дакле, оне су новац само написан на папиру. Постоји могућност да решимо ово питање и да на наредним седницама Скупштине већ решавамо друге проблеме, да их узмемо у разматрање. Српска радикална странка поштује овај програм и део програма уштан и уписан у овај закон. Сигурно ће њена посланичка група гласати за овај закон. Ја бих поручио само младим брачним паровима да они раде свој посао, а Влада Републике Србије већ мисли на њих.

Критичари овог Закона из редова НАТО партија

Драгољуб Стаменковић: Даме и господо, баш сам се запитао да ли ће ово на добро да изађе ако коалиција Војводина било шта подржава, што је у корист и интересе народа и грађана. Коначно су створени услови за разрешавање проблема дуга који држава има према породицама које су корисници лечјих и материнских додатака, а које те долатке нису примале у дужем временском периоду. Знамо да су то најсиромашније породице у Србији, које живе од веома малих или готово никаквих зарада.

Предлог закона о првој емисији дугорочних обвезница Републике Србије, који је упутила на разматрање и усвајање Влада Републике Србије, дефинише услове да се из реалних материјалних извора и средстава дугови раздуже, а да то не произведе инфлацију. Овај Предлог закона предвиђа да Република емитује хартије од вредности, у износу од четири милијарде динара, за те намене. Наравно, ми очекујемо да критичари овог Предлога закона, а они су сви из редова НАТО партија, ово решење дочекају на жок.

С друге стране, не очекујемо конкретне примедбе, јер таквих примедби нема. Ми очекујемо да се они баве историјом и управо је претходниша го малопре доказала – да питају зашто је дуг настао, ко је крив за то, зашто дуг раније није био исплаћен. Грађани Србије знају одговоре на та питања, а један од одговора је и да ова дуговања не би настала или би била много мања да није било управо оне поменуте НАТО агресије од 78 дана, када су рушили све што је у овој земљи створено, и путеве, и пруге, и мостове, и фабрике, убилили недужне грађане. Ни многих других проблема у Србији не би било да већ 10 и више година не трају злочиначке санкције наметнуте српском народу и српској привреди. Ето вам одговора зашто раније нису исплаћене накнаде, а рат је био прошле године. Санкције трају много дуже и то сте, вероватно, заборавили. За те санкције су одговорни пријатељи из НАТО земаља, и Билгиђија, и Драшковића, и неких других мањих или већих,

Хартијама од вредности против инфлације: Драгољуб Стаменковић

али све одреда издајничких партија, странака и лидера.

Друга примедба коју смо очекивали и коју очекујемо, биће зашто се дуг не враћа у готовом новцу. Већ сада овај Предлог Владе представља, то смо и малопре чули, маркетиншки потез владајуће коалиције, пред наступајуће изборе. Да је владајућим партијама до предизборног маркетинга, управо би тај дуг у целости исплатили у готовом новцу. Наравно, свима је јасно какве би последице наступиле када би се овај проблем решавао по том најкраћем поступку. Поново бисмо имали 1993. годину, хиперинфлацију и коначан слом српске привреде. Реални приходи Републике Србије не дозвољавају такво решење. Ова Влада, као веома одговорна и штедљива, не може посегнути за тим, рекао бих, сулудим решењима.

Влада народног јединства и овим Законом, којим се омогућује враћање дуга старим девизним штедишма, даје до знања грађанима Србије, као што је то урадила и враћањем дуга пензионерима, да ниједан дуг државе према грађанима неће пропасти, а да ће се дугови враћати из реалних извора и прихода, без доштапавања пара. Влада Републике Србије одговорно каже грађанима – земља је у тешком стању, нема великих извора прихода, не удварамо се грађанима, период враћања биће краћи или дужи, сразмерно приходима који стижу у буџет Републике Србије. Нема шминкања, ни посебног маркетинга.

Ја сам уверен да ће веома брзо, на сличан начин, доћи и до враћања дугова корисницима земљорадничких пензија. Тако ради одговорна и патриотска Влада. Српски радикали подржавају овакав начин рада Владе народног јединства и подсећају да је и ово био један од разлога зашто је Српска радикална странка ушла у коалициону Владу народног јединства. Српска радикална странка сматра да је најбоља варијанта за разлучивање према корисницима децјих и материнских додатака, варијанта преби-

јања међусобних потраживања државе, грађана и привреде. Многа предузећа су користила кредите из Фонда за развој Србије. Ти кредити се морају вратити, а најбољи и најјефтинији начин да те кредите врате је да корисницима децјих додатака и материнских додатака, којима је, с друге стране, дужник Република Србија, омогуће куповину робе за обвезнице које они поседују.

Осуђени на живот у Београду под влашћу СПО

Драган Љубојевић: Даме и господа, народни посланици, два милиона становника града Београда, односно два милиона је оних који су осуђени на живот у Београду. Можда вам грубо звучи овај термин "осуђени на живот у Београду", али заиста онај ко живи у граду у коме неколико година влада Српски покрет обнове никако другачије не може да схвати и осети тај живот него као неку врсту тешке робије.

Свакодневно смо сведоци разних криминалних корупционашких афера, злоупотреба положаја од челника града Београда. Најновији примери Градског саобраћајног предузећа и Јавног комуналног предузећа "Београдски водовод" представљају најбољи доказ да су моје тврдње тачне. Још увек се сећамо четвородневног колапса Градског саобраћајног предузећа, односно јавног превоза у граду Београду, када у једном двомилионском граду, практично, јавни превоз апсолутно није функционисао. Да у том моменту Влада Србије није увела привремене мере, да није успоставила директну управу над Градским саобраћајним предузећем, сигурно је да Градско саобраћајно предузеће у неком дужем периоду не би било могуће оспособити.

Једини и искључиви разлог лошег функционисања комуналних служби у граду Београду је управо небрига и неспособност, незаинтересованост челника Скупштине града за решавање тих проблема. Подвлачим поново, најбољи

Комуналне службе у канџама градске власти: Драган Љубојевић

пример је Градско саобраћајно предузеће, јер по успостави новог руководства градски саобраћај у Београду сасвим солидно, из дана у дан, све боље функционише. Заиста су реална очекивања да ће до краја јесени бити испуњена ова обећања која је ново руководство Градског саобраћајног предузећа дало – да ће Градско саобраћајно предузеће и јавни превоз у Београду од јесени сасвим нормално функционисати и вратити се на ниво од пре неколико година.

Такође, сведоци смо да уназад месеци по дана у двомилионском граду, на температурама између 35° и 40°, чак и преко 40°, готово пола Београда нема воду. Основни разлог за то је што су челници Скупштине града на сваки начин у току свог мандата покушавали да униште јавно комунално предузеће Београдски водовод, да му оборе цену пре него што га приватизују.

Из тог разлога, једино могуће решење за коришћење ове таксе од 3% јесте Предлог закона о изменама и допунама Закона о акцизама и порезу на промет, јер смо сведоци да ове године Извршни одбор Скупштине града није био у стању да донесе програм коришћења таксе од 3%. Напомињем да је овим законом предвиђено да се средства од посебне таксе користе за финансирање програма комуналне и саобраћајне инфраструктуре, а не, како то челници Скупштине града и Српског покрета обнове користе, за попуњавање њихових приватних рачуна и за неке партијске промоције и партијске сврхе.

Српска радикална странка се залагала за још енергичније мере када је реч о Скупштини града Београда, с обзиром на то да су се стекли сви услови да се у Београду уведу привремене мере. Међутим, пошто се ближе избори, сходно Закону о локалној самоуправи, у овом моменту није могуће увести привремене мере. Једини начин да се колико-толико омогући бољи живот грађана Београда и боље функционисање и јавних предузећа у Београду, јесте да се овим предлогом о изменама и допунама Закона о акцизама и порезу на промет обавезу Министарство за локалну самоуправу и Министарство грађевина да донесу програм за коришћење ове таксе, како средства не би чекала, односно како би била уложена у изградњу и финансирање комуналне инфраструктуре у граду Београду.

Избори који су пред нама ће на најбољи начин показати каква је била владавина Српског покрета обнове у Београду, каква је била њихова политика. Српски радикали се интензивно спремају за те изборе. На примеру општине Земун показали смо да се комунални проблеми грађана могу врло лако и врло ефикасно решавати уколико локални органи власти, лакоје они којима грађани укажу поверење, имају основни циљ да решавају проблеме грађана, а не да пуне сопствене цевове и да пљачкају новчан грађана, као што ради Српски покрет обнове.

Таксу од три одсто усперава Влада Србије

Александар Ђорђевић: Поштовани председниче, поштовани народни посланици, Предлог закона о изменама и допунама Закона о акцизама и порезу на промет представља неопходну измену Закона у оном делу у коме се показало да је ову законску мањкавост употребила локална власт СПО-а и коалиције "Заједно" у Београду и у општинама у Београду у којима је коалиција "Заједно" на власти. Влада је предложила Народној скупштини измену закона, у оном делу који регулише усмеравање средстава посебне таксе за утврђене намене. У пракси се показала потреба да Република Србија, односно Влада Републике Србије, као најодговорнија за укупно стање у Републици, донесе програм на основу предлога ресорних министарстава, Министарства грађевине и Министарства за локалну самоуправу, по прибављеном мишљењу Извршног одбора Скупштине града.

Чланом 1. овог закона, прописује се да се усмеравање средстава од ове таксе са посебног рачуна врши према тачно донетом програму, на предлог ресорних министарстава Владе Републике Србије. У члану 80а посебно се регулише коришћење средстава у финансирању програма комуналне инфраструктуре града Београда, као и наставка изградње Београдског железничког чвора, као капиталног објекта од интереса за Републику Србију и за главни град Републике Србије, Београд. Такође се у члану 80а регулише санација и економско-финансијска консолидација јавних комуналних предузећа, у овом случају у Београду.

Квалитетна измена закона види се у томе што ће се средства од таксе тачно и прецизно усмерити од стране Владе Републике Србије, без могућности да локална самоуправа промени намену средстава, односно у овом случају када је главни град у питању, да се онемогући даља отимачина и крађа функционера Српског покрета обнове, односно функционера Скупштине града Београда са јасним циљем да се консолидују јавна комунална предузећа у Београду. То се могло видети на примеру ГСП-а, када је код локалне самоуправе у Београду и општинама, у којима су на власти СПО и ДС, значи издајничке странке, где су оне на власти, то су општине у Београду које имају веома велики значај, то су богате општине за чијег мандата поменуте коалиционе странке практично ништа нису радили.

На Чукарици, Палилули, Раковици, на Вождовцу, Звездари, Старом граду, Савском венцу, на Врчачу и у Младеновцу, у току њиховог четворогодишњег мандата у Београду, није направљено ни један капиталан објекат. То је податак који грађани Београда и Србије треба да чују са ове говорнице. Као одборник у Скупштини Београда и народни посланик у Скупштини Србије, поменућу чињеницу да је, решимо, актуелна власт

Такса од три одсто ван домаћаја
лопова из СПО: Александар Ђорђевић

на београдској општини Чукарица јавно признала, у свом годишњем извештају за протеклу годину, да од 108 позиција које је требало да ради, није урадила ниједну позицију на територији 21 месне заједнице. То говори о природи власти СПО-а и ДС на Чукарици, а тако је и на осталим општинама у Београду где су они на власти.

Ако се за мандат од четири године не уради ниједан мстар канализације, водовода, не асфалтирају саобраћајнице, намеће се питање карактера власти СПО у Београду. Очи видно да је нарушена развојна матрица главног града Београда. Нарушена је захваљујући, пре свега, небрзи једне бахате политичке групе функционера СПО, који су свој мандат у Београду користили у циљу свог личног богаћења и злоупотребе функција и положаја. У овом тренутку, могу да закључим да се грађанима у Београду десило оно што сигурно нису заслужили. Зато су позези Владе Србије у правцу измена закона које ће Скупштина усвојити на овој седници, гарант за консолидацију и развој главног града Србије, Београда.

Ја се надам да ће се после донетих оваквих законских пројеката, у Народној скупштини, много тога променити. По питању локалне самоуправе, такође се надам да никада више нећемо доћи у ситуацију да владају они који за свог мандата од четири године нису учинили ништа у главном граду на решавању виталних интереса грађана Београда, оних виталних питања која су најважнија за живот грађана у главном граду. Ја бих, на крају, рекао да ова измена закона о акцизама и порезу на промет представља неопходну измену Закона, и Влада Републике Србије направила је прави потез што је предложила Скупштини Србије да овакву измену Закона Скупштина усвоји.

НАТО странке троше паре комуналних система

Ратко Марчетић: Даме и господа народни посланици, Предлог закона о јавним предузећима у обављању делатности од општег интереса, који је Влада као овлашћени предлагач оставила Скупштини на усвајање и доношење, решење нека важна питања у функционисању јавних предузећа, на која нам је указала десетогодишња примена постојећег и салашњег закона.

Оснивање и пословање јавних предузећа у Републици уређено је Законом о јавним предузећима, који је донет 1990. године, а посебним законима регулисана су специфична питања оснивања и функционисања појединих јавних предузећа: Закон о електропривреди, Закон о системима веза, Закон о железници и друго. Према одредбама важећег Закона о јавним предузећима, јавна предузећа се оснивају за обављање привредних делатности од јавног интереса и за обављање привредних делатности од стратешког значаја за Републику.

Закон о предузећима донет је 1996. године, као системски закон у области привреде који уређује правни положај предузећа и његове одредбе важе за све облике предузећа, осим за предузећа из одређених области за које није посебним прописима нешто друго одређено, као што су посебни прописи за јавна предузећа.

Према закону, јавна предузећа су посебан облик предузећа које оснива држава, односно јединица локалне самоуправе за обављање делатности од општег интереса. Такође је прописано да поред јавних предузећа, делатност од општег интереса могу да обављају и други облици предузећа који су уређени савезним законом којима се уређује правни положај предузећа, оснивају се форме друштвеног капитала у форми друштва лица, а форма јавног предузећа само у погледу дефинисања појма и органа тог предузећа.

С обзиром на специфичности обављања делатности од општег интереса у односу на друге привредне делатности, осим стицања добити, постоји обавеза задовољења потреба корисника услуга. Неопходно је, независно од форме организовања и својинског режима предузећа, такође прописом регулисати посебан правни режим за овлашћене државе и јединице локалне самоуправе, ради постизања циљева обављања делатности од општег интереса. За јавна предузећа дефинисан је и појам и органи, а није регулисано оснивање јавних предузећа, те постоји потреба да Република својим законом уреди области јавних предузећа.

Овај закон није само закон којим се уређује положај јавних предузећа, већ је и закон о обављању делатности од општег интереса. Постојећа јавна предузећа у Републици Србији основана су, организована и послују само у начелу и истим принципима, са бројним специфичностима које нису увек засноване на

Комунална предузећа пуне ценове локалних кабадахија:
Ратко Марчетић

техничко-технолошким разликама. Такође је специфичан однос државе у заштити општег интереса и, по правилу, држава у обезбеђењу функционисања наведене делатности, због нормативних решења, врло често касни.

Према постојећим прописима држава нема пун увид, а сноси одговорност у планирању, развоју, расподели добити и другим областима пословања јавног предузећа. На нивоу јединице локалне самоуправе, где треба да се остваре општи интереси и где грађани треба да задовоље своје потребе, као корисници производа и услуга, постојећа нормативна решења само изузетно дају овлашћена држави, односно Влади, као извршном органу да интервенише ради очувања функција који су незамењив услов живота и рада грађана.

Већ годинама смо сведоци својеврсне ерозије функционисања јавних комуналних предузећа у појединим јединицама локалне самоуправе, где се средства намењена комуналним системима бесомучно троше за политичку елиту, њихову промоцију, филмове, путовања у иностранство и друге ненаменске потребе.

Поштовани народни посланици, из изнетих разлога Влада Републике Србије је понудила овај Предлог закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса, полазећи од одредаба члана 65. и 72. Устава Републике Србије, којим се на целиовит начин регулише.

1. Јавна предузећа, као предузећа која обављају делатност од општег интереса чији је оснивач држава, односно јединица локалне самоуправе.

2. Таксативно наводе делатности од општег интереса и стратешког значаја за Републику.

3. Гарантују равноправност и одговорност различитих облика организованог предузећа и предузетника у обављању делатности од општег интереса.

4. Прописују начин оснивања предузећа (оснивач је Република Србија, аутономна покрајина, јединице локалне самоуправе), регулишу садржај аката о оснивању јединствених услова за обављање делатности од општег интереса, имовину јавног предузећа, одговорност за обавезе, органе јавног предузећа, именовање и разрешење, делокруг, опште акте, упис у судски регистар, оснивачка права, унапређење рада и развој, улагање капитала, промену делатности, седиште фирме, накнаду за коришћење добара од општег интереса.

5. Ради обезбеђења заштите општег интереса у јавним предузећима, Влада Републике Србије, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе или аутономне покрајине, уз сагласност Владе Републике Србије, кад Република није оснивач, дају сагласност на Статут, затим гаранције, јемства, залог и друга средства обезбеђења, тарифу, одлуку о ценама, тарифни систем и друго, располагање, прибављање и утврђење имовином предузећа веће вредности која у непосредној функцији обављања делатности од општег интереса, који је утврђен општим актом.

Предлог за давање сагласности Влада Републике Србије подноси надлежном министру.

6. Остваривање општег интереса у другим облицима предузећа која обављају делатност од општег интереса за Републику, односно јединицу локалне самоуправе или аутономну покрајину, обезбеђује се давањем сагласности Влади Републике Србије, односно надлежном органу јединице локалне самоуправе или аутономној покрајини уз сагласност Владе Републике Србије на статут, тарифу, осим на одлуке о ценама производа и услуга који су на савезном нивоу, друге одлуке у складу са Законом, којим се уређују и обављају поједине делатности од општег интереса и уговором.

Предлог за давање сагласности Влада Републике Србије подноси надлежном министарству, а само се примењује и на предузетнике који обављају делатност од општег интереса.

7. У случају поремећаја у пословању јавног предузећа и предузећа са већинским учешћем државног капитала који обављају делатност од општег интереса, оснивач може предузети мере којима ће обезбедити услове за несметано функционисање предузећа и обављање делатности за које је предузеће основано, осим ако је оснивачким актом, којим се уређује обављање делатности од општег интереса, другачије одређено, нарочито – промена унутрашње организације предузећа, разрешење органа који именује и именовање привремених органа предузећа, ограничење права појединих предузећа да иступају у правном промету са трећим лицима, ограничење у погледу права располагања појединим средствима у државној својини, друге мере одређене Законом којима се уређују услови и начин обављања делатности од општег интереса и оснивачким актом.

Кад поремећај у пословању јавног предузећа, чији је оснивач јединица локалне самоуправе, односно аутономна покрајина, може имати за последицу угрожавање живота и здравља људи, а надлежни орган – оснивач не предузме благовремене мере, те мере може предузети Влада Републике Србије.

8. У прелазним и завршним одредбама прописана је обавеза оснивача да оснивачке акте морају усаглашавати са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, а код јавних предузећа која обављају делатност од општег интереса који чине јединствен техничко-технолошки систем и зависна предузећа чији су они оснивачи, Влада Републике Србије актом о оснивању утврдиће начине за оснивање тих предузећа.

Други облици предузећа и предузетнички системи и зависна предузећа чији су они оснивачи, Влада Републике Србије актом о оснивању утврдиће начине за оснивање тих предузећа и предузетничких система и зависних предузећа. Други облици предузећа и предузетнички системи ускладиће уговоре о поверењу и обављању делатности са овим законом у року од шест месеци. Даном ступања на снагу овог закона постојећа јавна предузећа и предузећа са већинским учешћем државног капитала не могу да врше исплате средстава за спонзорство, донације, хуманитарне и спортске активности, рекламу, пропаганду, репрезентацију, зарале председника управног одбора, односно накнаде за чланове управног одбора, накнаде председника и чланова надзорног одбора, док не прибаве сагласност Владе Републике Србије.

Поштовани посланици, овим предлогом закона на јединствен начин се уређује област јавних предузећа и обављање делатности од општег интереса на јасан и прецизан начин, са разграниченим правима и обавезама, овлашћењима и одговорностима, те вас позивам да усвојите овај предлог.

Инфраструктурни објекти изузети од приватизације

Јоргованка Табаковић: Поштоване колеге посланици, правни положај јавних предузећа у нашем правном систему представља једно од питања које до доношења овог закона није било уређено ни целиовито ни конзистентно.

Савезни закон о предузећима, из 1996. године, одредио је јавно предузеће на основу и својинског и критеријума јавног, односно општег интереса, а републички закон о јавним предузећима, који ће од данас бити неважећи, то је учинио само на основу критеријума делатности као основног и јединог.

Управо зато је и била неопходна доградња законодавства, како би се уређио правни положај и статус јавних предузећа, бар у оној мери у којој је то уређено и за друге облике предузећа – привредна друштва. Разлог што се Републичка влада данас бави овим питањем није само у њиховој концепцији и укупном положају.

Јавна предузећа имају у нашем привредном систему изузетан значај. Због њиховог броја, а има их око 600, због обима средстава која користе, односно

са којима располажу, делатности које обављају, општег или јавног интереса, учешћа у друштвеном производу, броју запослених у њима итд.

У савременом свету јавна предузећа су се показала као један од основних облика привредно-правних субјеката у остваривању све бројнијих циљева које савремена држава жели да оствари у економској, социјалној и другим областима јавног живота.

То су оне области у којима је неопходно обезбедити континуирано обављање делатности од општег, односно јавног интереса, и у којима се мора осигурати одређени квалитет у обављању тих делатности.

Поред тога, то су и оне области у којима треба водити рачуна о интересима корисника појединих услуга, односно производа или остваривању других принципа значајних за обављање одређених делатности, као што су висок степен безбедности, тајности итд.

Из тих разлога било је потребно донети овај закон који би јасно дефинисао јавна предузећа, циљ њиховог оснивања, осниваче, органе управљања, специфичност поступка оснивања, партиципацију запослених, повезивања јавних предузећа путем улагања капитала, овлашћење оснивача и расподелу добити.

У савременим системима срећемо различита одређења јавних предузећа, различите типове, али је свуда битан елемент њиховог појма, циљ који се жели постићи оснивањем тих предузећа. Основни циљ оснивања предузећа свакако је стицање добити, али кодове групе предузећа првенствено је то циљ остваривања општег интереса.

Међутим, наша стварност показује, и на то желим посебно да скренем пажњу, да је недовољна законска регулисанаост у овој области довела до праксе да велики број јавних предузећа, под изговором остваривања општих циљева и обављања јавног интереса, потпуно занемарује циљ остваривања добити, односно да су јавна предузећа изгубила обавезу ако не стицања, оно приказивања добити и њене расподеле уз учешће оснивача – државе.

Наравно, потпуно свесно превиђајући чињеницу да се добит у великој мери остварује на монопољу, било да је реч о монополском положају на тржишту, или о природном монопољу, и ширећи своју делатност на области за које се савршено поуздано може рећи да немају додирних тачака са делатношћу због којих су ова предузећа основана.

Чињеница да ова предузећа врше јавну функцију служила је монополизацији.

Међутим, по овом закону вршење такве функције биће доступно свима који су оспособљени да тај посао обаве, а јавност вршења те функције произилази из њеног карактера и она се уређује уговорним односима. На овај начин јавни послови који се обављају у условима слободног тржишта, са шансом да се такав посао изгуби, ако се не извршава

Афирмисање принципа чистих рачуна: Јоргованка Табаковић

на задовољавајући начин. Тако се појам – јавни, са терена монополизације, преноси на терен тржишне економије.

Непостојање, са друге стране, правних норми, које би уређивале права и дужности јавних предузећа у погледу коришћења, управљања и располагања средствима, која су у државној својини, била је крупна правна празнина у нашем законодавству. Овим законом се та празнина у пуној мери елиминиса. Наиме, по овом законском решењу, имовину јавног предузећа и свих других предузећа која обављају делатност од општег интереса, чине право својине над покретним и непокретним стварима, новчана средства, хартије од вредности и друга имовинска права, укључујући и право коришћења добара у државној својини, односно добара од општег интереса.

Ова предузећа могу користити и средства у државној својини, али само у складу са законом којим се уређује обављање делатности од општег интереса, оснивачким актом и уговором. Јавна предузећа и предузећа са вешинским учешћем државног капитала имају, значи, своју имовину и њоме располажу у складу са савезним законом о предузећима.

Крупна и врло значајна новина, коју не треба да замагли дневнополитичка прича да се овај закон своди на потписивање рачуна за репрезентацију у Влади, а не у јавним предузећима, је следећа – државни капитал у јавним предузећима је подељен на акције и уделе и уписује се у регистар. На тај акт о процени вредности државног капитала и његовог исказивања у акцијама, као и на програм и одлуку о евентуалној својинској трансформацији, Влада Републике Србије даје сагласност.

Саглашавањем оснивача са решењем о власничкој структури, што није случајни у једном другом облику предузећа, потребно је из најмање два разлога – прво, разграничење између друштвеног и државног капитала приликом се на иницијалној граници сусретања инфрас-

структуре и средстава којима се обављају послови који имају карактер јавних функција.

И друго, сама реч – процена вредности капитала – у себи садржи могућу арбитражност, без обзира на прецизност методологије, која се користи при одређивању вредности капитала.

То је гаранција да ће инфраструктурни објекти остати у власништву државе и бити изузети од приватизације. Овим су отклоњене све недоумице у погледу обавезе јавних предузећа да врше процену вредности капитала, а држава ће истовремено имати на увид – којим то вредностима располаже.

Ово је, такође, прилика за јасно међусобно разграничење имовине, коју користе поједина јавна предузећа, и у исто време, велика обавеза за Дирекцију за имовину, да изврши своје обавезе по основу Закона о средствима у својини Републике. Закон садржи и поједине мере, односно овлашћења, према јавним предузећима којима располаже, али наглашавам, не као власник тих предузећа, већ као носилац јавно-правних овлашћења, којима треба да обезбеди остваривање општих интереса.

Та овлашћења су у облику тзв. претходне контроле, која се огледа у томе да Влада Републике Србије даје сагласност на статут, статутарне промене, улагање капитала, располагање имовином веће вредности, а не само отуђивање, него и прибављање, итд.

Новину представља обавеза јавних предузећа да годишњим програмом пословања предвиде прецизно ставке прихода и расхода, посебно за намењена средства за помоћ, спортских активности, пропаганду и репрезентацију, као и критеријуме за одређивање зарада органа управљања и надзора.

Влада, такође, даје сагласност и на одлуку о расподели добити, чиме се јавна предузећа и у пракси стављају у функцију остваривања циљева државе, не само у економској, већ и у социјалној, културној и спортској сфери, на пример. Управа предузећа мора делити судбину запослених. Јавна предузећа, једноставно, морају делити судбину државе, делити са њом све тешкоће, али делити и успех и добит. До данас је важило схватање да је држава шкрта, а да су њена јавна предузећа широке руке, понекад и расипничка.

Данас ова Влада, овим законом, показује да је њен основни принцип домаћинско понашање и да ће умети и сама са јавним предузећима да одреди приоритете када даје, али на принципу чистих рачуна и у општем интересу.

Уништавање ГСБ бескрупулозна пљачка

Стево Драгишић: Даме и господо, овај предлог закона целовито уређује начин оснивања и функционисања јавних предузећа и обављање делатности од општег интереса.

Заиста, сматрам да овај закон није пропустио ниједан битан елемент који

се односи на оснивање и функционисање јавних предузећа, на услове под којима ће обављати своју делатност и, свакако, није пропустио да дефинише које су то делатности од општег интереса. У једном законском пројекту можемо на целовит начин сагледати које су то делатности које обавља јавно предузеће, на који начин, под којим условима и, што је најважније, која су права и обавезе оснивача у контроли, односно овлашћења оснивача у контроли јавних предузећа и других облика предузећа која обављају делатност од општег интереса.

Пре мене је господин министар говорио о свим тачкама овог закона које регулишу оснивачка права, улагања капитала, расподелу добити, унапређење рада и развоја и слично. Оно што треба посебно истаћи, као корак напред у односу на постојећа законска решења која су регулисала ову област, треба свакако нагласити права и овлашћења оснивача. У члану 25, је речено да у случају поремећаја пословања јавног предузећа оснивач може предузети мере којима ће обезбедити услове за несметано функционисање предузећа и обављање делатности за које је предузеће основано. Ту се посебно наглашавају промене унутрашње организације јавног предузећа, разрешење органа и именовање привремених органа предузећа, ограничење права појединих делова предузећа да иступају у правном промету са трећим лицима, ограничење у погледу права располагања појединим средствима у државној својини и друге мере одређене законом којима се уређују услови и начин обављања делатности од општег интереса и оснивачким актом.

Посебно наглашавам нешто што смо већ имали у скоријој пракси. Када наступе поремећаји у пословању јавног предузећа, чији је оснивач јединица локалне самоуправе, а та јединица локалне самоуправе пропусти да предузме благовремене мере из става 1, те мере може предузети Влада Републике Србије. Ово је у тесној вези са Законом о средствима у својини Републике Србије, којим је одређено да су сва средства јавних комуналних предузећа, јединица локалне самоуправе, и уопште сва имовина којом управља локална самоуправа, својина Републике Србије и да на основу тог закона, а сада и на основу ових законских одредаба, Влада Републике Србије, као власник и као најодговорнији државни орган, може предузети мере у циљу обезбеђивања нормалног пословања јавног предузећа.

Такав случај смо имали са Јавним предузећем Градско саобраћајно Београд. Не само што је дошло до поремећаја пословања у том јавном предузећу, већ се може слободно рећи да је било систематски уништавано претходних неколико година, од 1997. године до данас, односно до увођења привремених мера. Циљ је био искључиво материјалне природе. Био је циљ да се Јавно предузеће Градско саобраћајно Београд уништи, да се онеспособи да самостално обавља јав-

ни превоз у Београду, да се преко увођења приватних превозника високи функционери Скупштине града обогате за што краће време. Јавна је тајна да су многи од њих имали у приватном превозу неколико својих аутобуса. Постоје и изјављивања да су неки од аутобуса из возног парка Градског саобраћајног предузећа завршили у рукама приватних превозника. Неки од њих ни су уложили ниједан динар у куповину нових аутобуса, него су нови аутобуси, које је Град купио и дао Градском саобраћајном предузећу, завршили у неким приватним предузећима.

То је била чиста пљачка. Уништавање Градског саобраћајног предузећа и давање могућности да се привилеговани високи функционери Скупштине града домогну за врло кратко време високе зараде.

Тај случај као да описује последњи став члана 25. Надамо се да убудуће неће бити прилике да овај став користи овлашћење из овог става. Надамо се да после

Приватници "позајмљивали" аутобусе ГСБ-а: Стево Драгићев

локалних избора, који ће се одржати за неколико месеци, неће бити могућности да плаћеници западних земаља, пљачкајући градове у којима су на власти, себи стварају високе зараде и уништавају комуналне системе у градовима у којима су на власти.

Тачка 16. у оквиру Главе II овог закона говори о обезбеђивању заштите општег интереса. И овде су, на врло прецизан начин, одређене надлежности и овлашћења Владе Републике Србије у циљу обезбеђивања заштите општег интереса. Влада Републике Србије даје је сагласност на низ општих аката којима доносе јавна предузећа, на статут јавног предузећа, на одлуку о ценама, тарифним систем, акте о општим условима за испоруку производа и услуга, за улагање капитала, статусне промене и слично.

На овај начин, Влада Републике Србије ставља под своју непосредну контролу извршавање обавеза јавног предузећа, утврђивање цена услуга и производа које пружају та предузећа, све у ци-

љу заштите интереса грађана који користе те услуге, односно производе. На овај начин Влада Републике Србије имаће могућност да чвршће спроводи економске мере које сама утврђује, а за које је неопходно учешће јавних предузећа. Доследним спровођењем овог члана закона, Влада Републике Србије ће обезбедити да свака економска мера коју она буде прописала буде доследно спроведена преко јавних предузећа, без размисљања и без ризика да ће, евентуално, неким погрешним потезом у тим јавним предузећима доћи до неиспуњења обавеза које та предузећа имају у оквиру спровођења тих економских мера.

Као посебан корак напред у стављању под стриктну контролу владе Републике Србије пословање јавног предузећа треба истаћи члан 34. Члан 34. каже да даном ступања на снагу закона постојећа јавна предузећа и предузећа са већинским учешћем државног капитала не могу вршити исплате средстава за спонзорство, донације, хуманитарне, спортске и сличне активности, рекламу, пропаганду, репрезентацију, зараде председника управног одбора, односно накнаде за рад чланова управног одбора, накнада председника и чланова надзорног одбора док не прибаве сагласност Владе Републике Србије.

За овај члан закона, ако се погледа и упореди са претходна три закона које је ова Скупштина на данашњој седници усвојила, може се рећи да саобраћава деловање јавног предузећа у овим областима које сам прочитао са економском ситуацијом у којој се налазимо. Влада Републике Србије ће убудуће олобравити исплате средстава за спонзорство, за донацију, за хуманитарне, спортске и сличне активности, дакле све активности које се не могу сматрати као делатност јавног предузећа. Дакле, све оно што није делатност јавног предузећа, што се не налази у оснивачком акту као опис делатности јавног предузећа, мораће имати претходну сагласност Владе Републике Србије.

Сигурни смо да ће на овај начин многа јавна предузећа рационалније трошити своја средства, да ће исплате по овим основама бити много ниже него до сада. Ја могу, на примеру Београда, да кажем да су јавна комунална предузећа злоупотребљавана управо у ове сврхе, да су преко јавних комуналних предузећа у Београду исплаћивана средства, наводно за хуманитарне сврхе, за спортске активности, за спонзорство, за донације и тако даље.

Али, то су биле углавном активности које су се тицале интереса СПО-а, као владајуће партије на градском нивоу. С обзиром да ће Влада Републике Србије убудуће све те програме, исплате средстава по овим основама контролисати и давати сагласност, не треба ни сумњати да ће одлив новца, или можемо рећи пране новца преко ових исплата, бити сведено на најмању могућу меру, практично сасвим избегнуто и да ће се средства која буду уштеђена по овом основу моћи искористити за унапређење делатности тих јавних предузећа.

Висока цена "Нафте за демократију"

Драгољуб Стаменковић: Даме и господа, јавно предузеће је предузеће које обавља делатност од општег интереса, а које оснива држава, односно јединица локалне самоуправе. Циљеви оснивања јавног предузећа су да јавно предузеће обезбеди трајно обављање делатности од општег интереса и уредно задово-

Медијски терор ИНФО-Ниш система: Драгољуб Стаменковић

љавање потреба корисника производа и услуга. Циљ оснивања сваког предузећа је стицање профита. Код јавних предузећа профит није једини и основни циљ, већ задовољавање трајних потреба грађана. Из саме дефиниције и из разлога због којих се оснивају јавна предузећа, постаје јасно зашто је оволики интерес Владе Републике Србије да прати и контролише рад јавних предузећа.

Ми мислимо да је овај закон требало донети много раније. Ако сада видимо какво је стање у јавним предузећима, која су основала јединице локалне самоуправе, а у којима је на власти бивша коалиција "Заједно", биће нам много тога јасније. Та јавна предузећа, бар у Нишу, а верујем да је тако и у многим другим градовима и општинама, служе да се запошљавају супруге градских функционера, па је тако у Нишу председник Скупштине града први дао пример и заполио своју супругу, а следе га остали функционери и из једне и из друге партије која је на власти у Нишу. Практично, то је грабеж за радним местима. Онда не би могли да кажу како су штедљива власт, јер немају рачуне за мобилне телефоне, немају рачуне и трошкове за репрезентацију. Наиме, њихове рачуне за мобилне телефоне и трошкове за репрезентацију плаћају јавна предузећа чији је оснивач јединица локалне самоуправе.

У тим предузећима је хаотично стање. Она су упропаћена и налазе се на ивици пропасти, а сва решења се траже у повећању цена услуга. Док су губици у Нишу, у водоснабдевању у преносној мрежи преко 50%, за њих је начин да се реше проблеми тако што ће повећати цену за утронак воде. Хвале се месецима да су добили нафту из програма "Нафта за демократију", да је то било бесплатно, а траже повећање цене са два и по динара на осам динара по квадратном метру грејне површине. За њих не постоји општи интерес, за њих постоји само начин како стећи профит и како тај профит утрошити у приватне сврхе.

Док остала комунална јавна предузећа све више пропадају, један систем се све више и више развија и запошљава све више људи. То је ИНФО Ниш систем, у који су укључени Народне новине и тзв. НТВ – нишка телевизија. Поред великог броја запослених, вишеструко се премашују буџетска средства која су првенствено била намењена за функционисање овог информативног система.

Уместо да тај информативни систем, посебно нишка телевизија, испуњавају своју основну улогу, значи, објективно и непристрасно информисање грађана о догађајима у земљи и граду, на тој телевизији можемо видети, на пример, у продукцији Верана Матића, емисије у којима су Срби криви за све, у којима агресор није рушио мостове и привредне објекте у нашој земљи, него је то, малтене, радила Влада Републике Србије.

На тој телевизији често можете видети Титовог омладинца Азема Власија, који каже да су сви Албанци са Косова били фини и добри, да не постоје сепаратисти, него су се једноставно бранили од репресија Владе, полиције и војске Србије и Савезне Републике Југославије. Тамо можете видети и Стипу Месића који за сва зла на овом свету оптужује Србе. Срби су убијали, Срби су клали, Срби су рушили све у бившој Савезној Републици Југославији. За њих су добри момци Клинтон, Солана и Блер, а најбоље владе су владе Немачке, Велике Британије, јер, ето, они понекад дају неких хиљаду или стотинак контејнера за одвоз смећа, а то што су владе тих земаља послале бомбардере, који су само у Нишу касетним бомбама убиле неколико десетина грађана, то је већ заборањено, јер су то њихови пријатељи који им дају по неку цркавицу.

Ми се надамо да ће овај закон, нови закон који се доноси о јавним предузећима, утицати да се затечено стање бар санира, да не дође до већг пропадања, а за период од пар месеци претрпемо и надам се да никада више неће доћи у позицију да обављају власт у било којој јединици локалне самоуправе, а да ће бити потребно доста времена да се поправи све оно што су уништили. Српска радикална странка подржава Предлог овог закона и позивамо све посланике да гласају за њега.

Позитивни ефекти овог закона у социјалној сфери

Драган Чолић: Даме и господа народни посланици, пред нама је Предлог закона о јавним предузећима који је Влада Републике Србије предложила Народној скупштини.

Као посланик Српске радикалне странке гласаћу за овај закон због тога што коначно уводи ред и дисциплину у сферу деловања јавних предузећа. Недомаћинско пословање појединих јавних предузећа, самовољно подизање цена, што директно утиче на појаву инфлације, понекад и минирање напора Владе Републике Србије за очување стандарда грађана, било је карактеристика протеклог периода.

У ситуацији када социјална потраживања грађана нарастају, било је и појава расипничког понашања на основу монополског положаја јавних предузећа и недомаћинског пословања државним новцем. Уместо да се остваре нишак новца усмери за исплату заосталих деценијских додатака, породилских додатака, земљорадничких пензија, често се новач неразумном политиком каналисао за нешто од чега грађани Србије никакве користи нису имали.

Није било жеље, способности ни слуха да се реше социјални проблеми грађана. Усвајањем Закона о јавним предузећима она се доводе под стриктну контролу Владе и спречавају се појаве расипничтва и самовоље појединих руководилаца јавних предузећа. Вишак финансијских средстава користиле се за социјалне потребе грађана.

У социјалној сфери овај закон изазваће најпозитивније ефекте. Као посланик Српске радикалне странке, са великим задовољством гласаћу да се Закон о јавним предузећима усвоји, а са ове говорнице одлазим са великим осећањем задовољства да смо изгласавањем овог и претходно усвојених закона урадили нешто што ће да буде у служби интереса грађана Србије и што ће бити на добробит нашег народа.

Закон уводи ред у јавна предузећа:
Драган Чолић

Злоупотребе у јавним предузећима Пирота

Војин Вељковић: Даме и господо посланици, доношење овог, као и других закона, представља прекретницу, почетак систематског спречавања злоупотреба и криминала. Рекао бих и почетак доследног спровођења програма Српске радикалне странке, кроз рад Владе националног јединства.

Радо у Влади националног јединства, Српска радикална странка не спроводи само свој програм, већ и дата предизборна обетања. Неко ће рећи да то споро иде.

Тачно, али брзину или спорост, подсећам, диктирају, пре свега, резултати избора, затим ситуација у којој се земља налази, сигурно не кривицом српских радикала, и на крају многи други фактори. Не бих све да их набрајам.

G-17 плус и њихови промотери нестале из Пирота као магла: Војин Вељковић

Овај закон спречава плачкање и расипање народне имовине концентрисане у јавним предузећима, а стављањем одређених ингеренција Влади националног јединства обезбеђују контролу над том имовином.

Неко ће рећи да се тиме умањују права локалне самоуправе, као и осталих јавних предузећа ван јурисдикција општина.

Можда?

Али, овде је важно истаћи да овај закон спречава злоупотребе, ствара климу за стабилизацију система, а то је задатак нас посланика. Наравно, говорим у име српских радикала. Верујем да стабилност овој држави желе и колеге из осталих посланичких група.

Осврћу се специјално на члан 34. овог закона. Сматрам да он представља суштину целе ствари. Нема више усмеравања новца у нелегалне страначке фондове и фондове неких других организација, нема више финансирања појединачна, група и лажних месија.

То се нарочито односи на места где је бивша коалиција "Заједно", а сада гру-

па искључиво интересно везаних на власти.

Изнећу само два примера злоупотреба у јавним предузећима у Пироту, а одговорно тврдим да их има сјајет и сва иду на штету грађана.

Јавно предузеће водовод и канализација финансира развој Телевизије Пирот, иначе, као што је познато свима у Пироту, издајничке, а села, на пример приградско село Понор, ни у најоптималнијим условима немају вољу. Грађани се с правом питају шта је функција овог јавног предузећа, брига о води или Телевизији.

Други пример, финансирање лажних месија из Групе Г-17 плус. Израђен им је наметгај у вредности од око 3.000 марака код ЈП "Полега" Пирот, а то плаћа поменуто Јавно предузеће водовод и канализација. Треба ли даље коментарисати зашто се доноси овај закон. Не.

G-17 плус и њихови промотери локалне власти коалиције показују да су једно од аграрних стања воле – магла и да ће, што је опште расположење у Пироту, као магла и нестати.

Та два примера транспарентно укажују да овај закон мора да се донесе и зато ће Српска радикална странка гласати за њега.

Закон од стратегијског значаја за развој државе

Веселин Петивић: Господине председнице, даме и господо народни посланици, Влада националног јединства је предложила Закон о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса, који је од стратегијског значаја за развој државе, излазак из економске кризе и бољи стандард свих грађана, јер регулише изузетно значајне послове за државу и грађане и третира имовину велике вредности.

Овај закон није само закон којим се уређује положај јавних предузећа, већ и закон о обављању делатности од општег интереса, битних за функционисање наше привреде и државе, а то је од стратегијског значаја. Сведоци смо да су се постојећа јавна предузећа понашала малтене као држава у држави, а руководиоци и директори су по моћи били јачи и од министара, јер су могли самостално располагати средствима јавних предузећа, која су, користећи монополски положај, често стицана без њихових средстава.

Захваљујући томе, остваривани су добит и екстра профит којом су располагали како је њима воља, без ефикасне државне контроле, односно Владе. За све спорне ситуације, које су биле присутне у десетогодишњем периоду примене постојећег Закона о јавним предузећима, у новом закону су предвиђена одговарајућа решења. Посебно треба истаћи да закон регулише питање одговорности у случају поремећаја у пословању јавних предузећа са већинским учешћем државног капитала, где оснивач, односно Влада, може предузети мере којима ће обезбедити услове за несметано

функционисање и обављање делатности за које је предузеће основано, те у таквим случајевима Влада разрешава органе који су довели до таквог стања, а именује се привремени орган предузећа, кога одреди оснивач, односно Влада.

Новим законом се ограничавају права у погледу располагања појединим средствима, тако да ће се спречити неконтролисана улагања у сумњиве и нерационалне инвестиције и расипништво, а изузетно је важно да јавна предузећа без контроле Владе више неће моћи користити средства за спонзорисање и донаторство разних спортских клубова, снимање филмова и сл.

Српска радикална странка се увек залагала за увођење реда у овој области и била против понашања и пословања у јавним предузећима на досадашњи начин, па смо снагом и убедљивошћу аргумената, са нашим коалиционим партнерима покренули у Влади доношење овог новог закона. Моралним склопом и доследношћу у спровођењу својих програмских одређења, Српска радикална странка не доказује подаништво према било коме, као што нам неки опозиционари приписују, а то су они који свој морални склоп и "патриотску структуру" увек доказују поданишћом према српским непријатељима и склоношћу трговини са њима, зарад личне власти и ситносопственичких интереса.

Они своју политичку стратегију никада нису договарали са српским народом и његовим представницима и грађанима Србије, нити у опом парламенту, већ са туђином, под патронатом и у организацији монструма новог светског поретка. Или у организацији издајника, попут Мила Ђукановића, управо су и данас заједно на Светом Стефану. Мило Ђукановић, издајник који никада није изговорио синтагму тзв. ОВК, али је увек изговарао – "тзв. Влада Југославије", који је прихватао Шингаре са Косова, а прогонио Србе и Црногорце.

Дакле, српска опозиција се састаје, прави програме и стратегију и тактику

Мило Ђукановић на Светом Стефану гости издајничке и терористе: Веселин Петивић

далеко од Србије и овог парламента, тамо одакле су полетали најмодернији авиони, који су убијали нашу децу, рушили наше мостове, разарали наше светинје, школе и огњишта српског народа.

Ми, српски радикали, увек смо националне интересе стављали изнад личних и страначких и зато подржавам овај закон, јер сматрам да је у интересу, пре свих, грађана Србије.

Фашистичке странке владају у Нишу

Бранислав Вакић: Господине председнице, господо народни посланици, с правом су посланици из Београда критиковали градску власт за оно што није урадила и лоше радила за грађане Београда. Нешто слично се дешава у Нишу. На власти су, као што знате, чланови СПО-а и Демократске странке.

У предузећима у Нишу је расуло. Конкретно, о томе је говорио и потпредседник Скупштине, господин Драгољуб Стаменковић. Комунално предузеће у Нишу спроводи фашизам. Шта рали – припаднике Српске радикалне странке избацију са посла. Невероватно, фашистичке странке у Нишу владају ето већ колико дуго времена.

Предузећа у Нишу не функционишу где су они на власти. Рекао сам за комунално предузеће. Јавно градско предузеће, саобраћајно предузеће "Нишекс-прес" у свом Управном одбору има припаднике градске власти из Ниша, конкретно ту је Бранислав Јовановић, који је припадник Српског покрета обнове и председник градске власти у Нишу. Подигли су цене јавног градског превоза уназад месец дана више од 30%, за пар месеци више од 100%. У Београду градски превоз кошта 3 динара, а у Нишу кошта 5 динара, господо, то је невероватно.

Превоз до села која су удаљена од Ниша 5 до 6 километара кошта више од 20 динара. Ко то може да плати. Да ли то може да плати радник из Ниша, који ради у Електронској индустрији и има плату од 500 до 1.000 динара. Конкретно, општина Мерошница, од Мерошнице па до села Падина је 8 километара, а карта кошта 20 динара. Како то може да плати данашњи сељак који живи од пољопривредних производа.

Ја сам више пута на конференцијама за штампу Српске радикалне странке у Нишу то износио, међутим, градска власт, а и чланови Управног одбора "Нишекс-преса", уопште се нису изјаснили о томе, односно нису ништа рекли поводом тога.

Посебна прича су медији у Нишу. Ти медији не само што трују наше сутрађане, већ и наводе њихове чланове, чланове СПО и Демократске странке, на разне ексцесе у граду, на напад на неке политичаре у Нишу, конкретно на просторије неких политичких партија. Има људи из СПО који су то конкретно и радили. Они су ухапшени у Нишу и ми то морамо јавно да изнесемо. Посебна

Градска власт нокаутирала БК "Раднички": Бранислав Вакић

прича је градска телевизија у Нишу. Градска телевизија у Нишу се финансира из градског буџета, слично као и бивши Студио Б овде. Кажем бивши Студио Б, јер су руководиоци Студија Б били људи из СПО-а. Данас су на градској телевизији у Нишу људи СПО-а и Демократске странке из Ниша. Они у саопштењу дају све оно што захтева наш непријатељ од њих. Значи, то је градска телевизија, финансира се из градског буџета и на тој телевизији треба да буду присутни и српски радикали, социјалисти, чланови ЈУЛ-а и осталих политичких партија у Нишу.

Додуше, тамо можете да видите неколико телохранитеља који не дозвољавају да се појаве српски радикали или представници било које политичке партије која не припада коалицији која влада у Нишу. Нажалост, то је истина.

Затим, у Нишу има неколико приватних телевизија. Телевизија "Пет" је нешто најбрже о руководству Српске радикалне странке у Нишу или за руководство и власт у Србији и Југославији, о којима се говори све најбрже и најгоре и никада ни у једном тренутку нису напали оне који су нас бомбардовали, никада нису прозвали наше непријатеље. Али, на њиховом програму можете да видите Азема Власија и остале непријатеље, разне хуманитарце из Сорос фонда, који говоре све у прилог наших непријатеља.

Затим, нешто бих рекао о споретским градским организацијама у Нишу које, нажалост, држе руководиоци СПО-а, људи који немају никакве везе са спортом. Некада спортски Ниш данас нема никакве везе са тим. Није то спортски Ниш. Нажалост, многе споретске организације су се угасиле. Једино тавори фудбалски клуб "Раднички" и рукометни клуб. Разни споретски колективи, као што је боксерски клуб "Раднички", који има традицију више од 55 година, који је изнедрио многе шампионе, нажалост данас тавори, јер њиме руководи градска власт, тј. СПО и Демократска странка.

Надамо се да ће следећи избори показати право светло, тј. грађани Ниша неће више дати глас нашим непријатељима.

Више реда у јавним предузећима

Горан Јоцић: Даме и господо народни посланици, јавно предузеће оснива се и послује ради обезбеђивања делатности од општег интереса и уредног задовољавања потреба корисника производа и услуга. Јавно предузеће оснива држава, односно јединица локалне самоуправе. У јавним предузећима држава улаже државни капитал. Зато је и потпуно јасна брига Владе Републике Србије да се тим предузећима управља одговорно, домаћински, у складу са законом и да на најбољи начин буду задовољене виталне потребе корисника услуга тих предузећа, а корисници су сви грађани Србије.

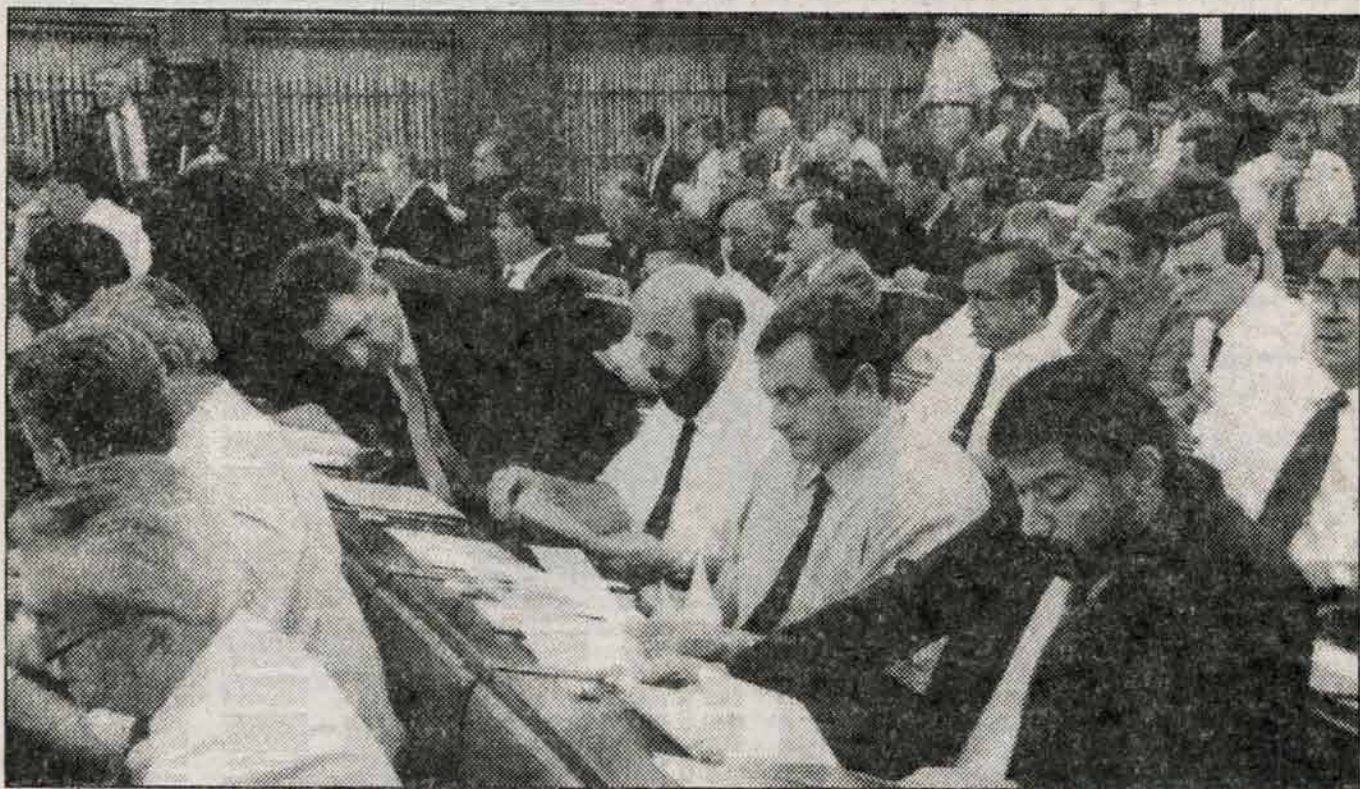
Нема неважних предлога закона који се расправљају у Скупштини Србије. Инак, Српска радикална странка сматра да је ово један од најважнијих закона. Наши представници у Влади Републике Србије су се упорно залагали да се о овом предлогу закона што пре расправља. Посебно нас радују одредбе овог закона по којима јавно предузеће неће моћи да исплаћује средства за спонзорство, донацију, споретске и сличне активности, рекламу, пропаганду и репрезентацију, зараде председника и чланова управног одбора итд., док се не прибави сагласност Владе Републике Србије.

Српски радикали сматрају да се део средстава који потиче из профита јавних предузећа мора усмерити на решавање социјалних потреба најсиромашнијих становника. Увек треба имати на уму да се делатности ових предузећа обављају не само у циљу стицања добити, већ и у циљу задовољена потреба корисника.

Делатности од општег интереса су следеће – производња, пренос и дистрибуција електричне енергије, производња

Укидају се спонзорства и донације јавних предузећа: Горан Јоцић

Подршка предложеним законима: посланичка група Српске радикалне странке

ња и прерада угља, истраживање, производња, прерада, транспорт и дистрибуција нафте и природног и течног гаса, промет нафте и нафтних деривата, железнички, друмски и ваздушни саобраћај, телекомуникације, издавање "Службеног гласника Републике Србије", информисање, издавање уџбеника, коришћење, управљање, заштита и унапређивање добара од општег интереса, воде, путеве, минералне сировине, шуме, пловне реке, језера, обале, бање, дивљач, као и комуналне делатности.

Потпуно је јасно да све ове делатности пресудно утичу на задовољење основних и најважнијих потреба грађана, па је због тога јасно зашто је потребна већа брига и контрола државе над обављањем ових делатности. Српски радикали, који су иницијатори доношења овог закона, сматрају да је доношење овог закона било потребно и раније. Наравно, не треба посебно истицати да ће српски радикали гласати за овај закон.

Даме и господа народни посланици, министар за саобраћај и везе, господин Ратко Марчећић, више је говорио о овом закону, али желим да истакнем да овим законом Влада Србије уводи више реда у јавним предузећима, без обзира ко је оснивач.

Радикалнији утицај Владе на јавна предузећа

Витомир Плузаревић: Даме и господа народни посланици, поштовани председниче, пошто до сада на овај начин нисмо имали уређене односе у јавним предузећима као што предлаже овај закон, сматрам да је овим законом отворен нов основ где ће Влада моћи да утиче радикалније на јавна предузећа.

Сматрам да је овим законом створен нов основ по коме ће Влада моћи радикалније да утиче на јавна предузећа. Закон је дао одговор на многа за нас нова начела и питања. Закон је европски конципиран. Коментарисаћу неколико чланова из тог закона.

Члан 15. регулише нове односе, где председник управног одбора, кога бира Влада, има право и може да заснује и радни однос у јавном предузећу. Тиме он као субјект директно утиче и спроводи вољу Владе која га је именovala и поставила. То је за садашње директоре тих предузећа нови квалитет и сигурност у пословању.

Члан 21. регулише расподелу добити која је до сада била регулисана на раз-

Закон је европски конципиран: Витомир Плузаревић:

не начине. Овим чланом ће то бити децидно јасно регулисано.

Члан 24. регулише надокнаду за коришћење добара и то на економским, односно тржишним принципима, што до сада није било тако. Влада директно утиче на висину коришћења, односно регулише и даје нивое око висине средстава за надокнаду управних одбора, надзорних одбора и осталих органа.

Ми, српски радикали, подржавамо овај закон, чиме дајемо шансу и предузећима и држави да овај закон спровеле у дело. И претходних година ми, као Српска радикална странка, желели смо да такав закон дође на видело дана. Сада, усвајањем и овог закона, сигурно ће се побољшати цео систем финансирања јавних предузећа и државе, где неће моћи да се одлива државно благо (нафта, воде, шуме, дивљач итд.) по групама, односно приватно или страначки, или на било који други начин (стварање неких паралелних полуприватних ТВ станица, радио станица и томе слично).

Члан 34. овог закона ће регулисати прелазни рок усаглашавања од шест месеци и заштиту добара док се не усагласе сва предузећа.

Долазим из Јавног предузећа "Национални парк" Фрушка гора, где сам пред ову седницу обавио одређене консултативне разговоре са релевантним људима из тог предузећа. Они су ме замолили да и њих поменем, да они подржавају овај закон у целости. Желим да Влада народног јединства истраје у свим својим позитивним намерама код овог закона и свих осталих који штите државу, народ, природна добра и сва добра стечена радом.

Припремио: Симиша Аксентијевић

АКТИВНОСТИ ВЛАДЕ НАРОДНОГ ЈЕДИНСТВА

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ISSN 0353-8389

ГОДИНА LVI - БРОЈ 25

БЕОГРАД, 17. ЈУЛ 2000.

Цена овог броја је 102 динара (6 табака).
Годишња претплата је 2995 динара (аконтација)
са порезом на промет. Рок за рекламацију 10 дана.

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Влада Републике Србије, на седници одржаној 5. јула 2000. године, закључила је да, на основу члана 90. тачка 4. Устава Републике Србије и члана 132. Пословника Народне скупштине Републике Србије, поднесе Народној скупштини Предлог закона о продаји одређених непокретности у државној својини ради измирења обавеза Републике Србије по основу девизне штедне грађана и зајма за привредни развој у Републици Србији, с предлогом да се узме у претрес на седници Првог ванредног заседања Народне скупштине Републике Србије у 2000. години.

За представника Владе у Народној скупштини одређен је Борислав Милачић, министар финансија, а за поверенике Стојан Голић, заменик министра финансија и Драган Маловић, помоћник министра финансија.

5. јул 2000. године
Београд

Потпредседник
др Војислав Шешељ

ЗАКОН О ПРОДАЈИ ОДРЕЂЕНИХ НЕПОКРЕТНОСТИ У ДРЖАВНОЈ СВОЈИНИ РАДИ ИЗМИРЕЊА ОБАВЕЗА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ПО ОСНОВУ ДЕВИЗНЕ ШТЕДЊЕ ГРАЂАНА И ЗАЈМА ЗА ПРИВРЕДНИ РАЗВОЈ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Члан 1.

Овим законом уређују се услови и начин продаје пословних зграда и пословних просторија (у даљем тексту: пословни простор), у својини Републике Србије ради измирења обавеза Републике Србије у смислу чл. 6, 7, 11. и 16. Закона о измирењу обавеза по основу девизне штедне грађана ("Службени лист СРЈ", бр. 59/98 и 44/99 - у даљем тексту: Закон о девизној штедњи) и Закона о зајму за привредни развој у Републици Србији ("Службени гласник СРС", бр. 25/89, 49/89, 56/89, 57/89, 9/90, 32/90 и "Службени гласник РС", број 5/91 - у даљем тексту: Закон о зајму).

Члан 2.

По одредбама овог закона продаје се пословни простор у својини Републике Србије, чији је корисник, у смислу Закона о средствима у својини Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 53/95, 3/96, 54/96 и 32/97 - у даљем тексту: Закон о средствима), Република Србија, аутономна покрајина, град Београд, град или општина, а који није у функцији остваривања надлежности државних органа и организација, органа и организација јединица територијалне аутономије и локалне самоуправе.

Члан 3.

Право на куповину пословног простора, у смислу овог закона, има правно и физичко лице које у складу са Законом о средствима користи пословни простор по основу закупа (у даљем тексту: закупца).

Право на куповину одређеног пословног простора по одредбама овог закона немају лица која су закључила уговор о купопродаји тог пословног простора по одредбама Закона о посебним условима продаје одређених непокретности у државној својини ("Службени гласник РС", број 54/99), а нису у целини исплатили купопродајну цену у уговореном, односно прописаном року.

Не може се продавати пословни простор задужбине или предмет легата по одредбама овог закона.

Не може се продати под условима прописаним овим законом пословни простор лицу које тај пословни простор користи по основу уговора о подзакупу, уговора о пословно-техничкој сарадњи или по другом сличном основу.

Члан 4.

Пословни простор продаје се по ценама које за град Београд по квадратном метру у ДЕМ износе:

1) за екстра зону	4.000
2) за прву зону	3.200
3) за другу зону	2.400
4) за трећу и остале зоне	1.600

Цена пословног простора у другим градовима и општинама утврђује се тако што се цена из става 1. овог члана множи коефицијентом који изражава однос друштвеног производа по становнику за град, односно општину, у односу на друштвени производ по становнику за

град Београд, с тим што тако утврђена цена не може бити већа од цене утврђене за град Београд.

Коефицијент из става 2. овог члана утврђује се на основу података републичког органа надлежног за послове статистике о величини друштвеног производа и процењеном броју становника за град и општину, за последњу годину за коју се тим подацима располаже.

У поступку утврђивања купопродајне цене, пословни простор у другом граду и општини разврстава се аналогно зонирању за град Београд – за град и општину у којима је зонирање извршено, а у случају да актом јединице локалне самоуправе није извршено зонирање до 2. септембра 1999. године, примењује се цена од 2.800 ДЕМ за квадратни метар, коригована коефицијентом из става 2. овог члана, с тим што тако утврђена цена не може бити већа од 2.800 ДЕМ.

Члан 5.

Разврставање пословног простора у зоне у смислу члана 4. овог закона, за територију града Београда, врши се у складу са Одлуком надлежног органа о утврђивању закупца за пословни простор на коме је осигурање права коришћења град Београд ("Службени лист града Београда", број 20/98) и Списком пословних просторија ("Службени лист града Београда", број 35-186).

Општинска, односно градска управа дужна је да достави Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије (у даљем тексту: Дирекција) у року од три дана од дана ступања на снагу овог закона, акт којим је извршено зонирање у смислу члана 4. овог закона или обавештење да такав акт није донет до 1. септембра 1999. године.

Члан 6.

Податке о величини друштвеног производа по становнику за град, односно општину са припадајућим коефицијентима, у смислу члана 4. ст. 3. и 4. овог закона, републички орган надлежан за послове статистике објавиће у "Службеном гласнику Републике Србије" у року од три дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 7.

На захтев Дирекције или закупца, Републички геодетски завод ће, о трошку закупца, сачинити скицу положаја пословног простора у згради и извршити обрачун површине пословног простора.

Члан 8.

Приликом утврђивања површине пословног простора за коју се врши обрачун купопродајне цене, галерије, подруми и поткровља се рачунају са 70% стварне површине.

Изузетно од става 1. овог члана, код пословног простора који се налази у подруму, а користи се за угоститељску делатност, осим магацинског простора, рачуна се стварна површина предметног простора.

Члан 9.

Захтев за куповину пословног простора подноси се Дирекцији у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Уз захтев из става 1. овог члана подноси се:

1) оригинал или оверена копија, односно оверени преписи уговора о закупу пословног простора;

2) доказ да је до дана подношења захтева, за протекли период од 12 месеци, закупца измирио обавезе по основу закупца за тај пословни простор (оригинал или оверена копија потврде закуподавца или признанице о извршеној уплати).

Члан 10.

Дирекција је дужна да у року од тридесет дана од дана пријема уредног захтева и прибављања неопходне документације (власнички, односно поседовни лист, друга исправа о својини и корисништву, о задужбини и легату), обавести подносиоца захтева да ли испуњава услове прописане овим законом и о датуму закључивања уговора о купопродаји пословног простора.

Уговор о купопродаји пословног простора, по одредбама овог закона, у име Републике Србије, закључује директор Дирекције, или лице у Дирекцији које оц овласти.

Уговор из става 2. овог члана Дирекција доставља Републичком јавном правобранилаштву ради евидентирања, у року од десет дана од дана закључења.

Члан 11.

Дугорочном закупу који је купац у смислу овог закона, који је унапред уплатио укупну уговорену закупнину, уплаћени износ за време које је преостало закуподавац ће исплатити у валоризованом износу, у року од 30 дана од дана измирења обавеза купаца по основу уговора о купопродаји пословног простора.

Валоризација износа из става 1. овог члана извршиће се тако што ће се применити текућа цена закупца која би била утврђена по основу важећег ценовника на дан подношења захтева за куповину, за број преосталих месеци за које је закупнина унапред уплаћена.

Дугорочни закуп, у смислу овог члана, јесте закуп који је уговорен на рок дужи од пет или више година.

Члан 12.

Купопродајна цена из уговора о купопродаји пословног простора закљученог по одредбама овог закона исплаћује се:

1) у страним конвертибилним валутама – најмање 20% од уговорене купопродајне цене пословног простора;

2) девизним обвезницама, у номиналној вредности, издатим по основу Закона о девизној штедњи, без обзира на рок доспелости и девизним обвезницама, у номиналној вредности, издатим по основу Закона о зајму и потврдама овлашћене банке о износу потраживања купаца пословног простора по основу Закона о девизној штедњи и наменских девизних штедњих улога по Закону о зајму, или на њега пренетих потраживања од стране трећих лица која проистичу из тих основа – највише до 80% уговорене купопродајне цене пословног простора.

За износ измирењих обавеза по основу Закона о зајму из става 1. тачка 2) овог члана Београдска банка АД Београд – Администратор зајма финансираће обавезу у Билансу зајма према буџету Републике Србије.

Члан 13.

Обавеза из члана 12, став 1. тачка 2) овог закона сматра се измирењом кад купац у уговореном року преда Дирекцији у посед девизне обвезнице или потврде овлашћених банака о извршеном преносу потраживања по основу Закона о девизној штедњи и наменских девизних штедњих улога по Закону о зајму на Републику Србију.

Као доказ о измирењу обавеза из члана 12, став 1. тачка 1) овог закона купац је дужан да Дирекцији достави потврду банке да су девизе уплаћене на девизни рачун Републике, која обавезно садржи и датум уплате.

Члан 14.

Подношењем захтева за куповину пословног простора сматра се да је поднет и захтев за одобрење промета непокретности, у складу са Законом о посебним условима промета непокретности ("Службени гласник РС", бр. 30/89 и 42/89 и "Службени гласник РС", број 22/91).

Захтев за одобрење промета непокретности из става 1. овог члана Министарство финансија решава по хитном поступку и решење доноси у року од три дана од дана пријема захтева.

Члан 15.

Пословни простор може се продати закупу под условом да цену из члана 4. овог закона исплати у року од 30 дана од дана закључења уговора о купопродаји пословног простора.

Члан 16.

Купац је дужан да на име трошкова поступка и припреме уговора уплати на рачун буџета Републике Србије износ од 500 нових динара по закљученом уговору.

Члан 17.

Обрачун површине галерије на начин из члана 8. овог закона извршиће се и код уговора о купопродаји пословног простора закључених по одредбама Закона о посебним условима продаје одређених непокретности у државној својини ("Службени гласник РС", број 54/99), ако то купац захтева.

Сматра се да су лица из члана 3. став 2. овог закона исплатила купопродајну цену у прописаном року, ако изврше уплату целокупне цене на прописани рачун најкасније до 30. септембра 2000. године.

Члан 18.

Обавеза из члана 5. став 2. овог закона, не односи се на општинску, односно градску управу која је акт, односно обавештење из тог става доставила Дирекцији по одредбама Закона о посебним условима продаје одређених непокретности у државној својини ("Службени гласник РС", број 54/99).

Члан 19.

Министар надлежан за послове финансија може донети упутство за извршење овог закона.

Члан 20.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Влада Републике Србије, на седници одржаној 5. јула 2000. године, закључила је да, на основу члана 90. тачка 4. Устава Републике Србије и члана 132. Пословника Народне скупштине Републике Србије, поднесе Народној скупштини Предлог закона о првој емисији дугорочних обвезница Републике Србије, с предлогом да се узме у претрес на седници Првог ванредног заседања Народне скупштине Републике Србије у 2000. години.

За представника Владе у Народној скупштини одређен је Борислав Милачић, министар финансија, а за поверенике Стојан Голић, заменик министра финансија и Гарип Хаџини, секретар Министарства финансија.

5. јул 2000. године
Београд

Потпредседник
др Војислав Шешел

ЗАКОН О ПРВОЈ ЕМИСИЈИ ДУГОРОЧНИХ ОБВЕЗНИЦА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Члан 1.

Република Србија издаје прву емисију дугорочних обвезница у износу од 4.260.000.000,00 нових динара ради измиривања доспелих обавеза Републике Србије за додатак за децу и матерински додатак по Закону о друштвеној бризи о деци ("Службени гласник РС", бр. 49/92, 29/93, 53/93, 67/93, 28/94, 47/94, 48/94 и 25/96).

Обвезнице из става 1. овог члана се емитују када је укупан износ по једном кориснику већи од 1.000,00 нових динара, са стањем на дан 30. јуна 2000. године.

Члан 2.

Обвезнице из члана 1. овог закона гласе на доносиоца.

Члан 3.

Обвезнице из члана 1. овог закона емитују се у новим динарима у апоенима од: 120,00 серија А, 1.200,00 серија Б и 4.000,00 серија Г.

Члан 4.

Обвезнице из члана 1. овог закона емитују се са датумом 1. јули 2000. године.

Обвезнице се издају на рок од четири године.

Номинална вредност обвезница се исплаћује у осам једнаких полугодишњих купона који доспевају за наплату сваког 1. јануара и 1. јула, почев од 1. јануара 2001. године.

Члан 5.

Камата на номиналну вредност обвезница обрачунава се од 1. јула 2000. године, по општој есконтној стопи Народне банке Југославије увећаној за 10%.

Обрачун камате врши се полугодишње на стање доспелог дуга обвезнице и исплаћује у осам каматних купона, који доспевају за наплату 1. јануара и 1. јула, почев од 1. јануара 2001. године.

Члан 6.

Обвезница се састоји из плашта обвезнице, талона са осам купона номиналне вредности обвезнице и талона са осам каматних купона.

Уместо штампања обвезница издавање се потврда о власништву на дугорочним обвезницама.

Члан 7.

Доспелим купонима који садрже номиналну вредност и камату правна лица и предузетници могу, у двоструком износу, измиривати следеће обавезе:

1) јавне приходе доспеле до 31. марта 1999. године;
2) доспеле обавезе по основу динарских потраживања Фонда за развој Републике Србије.

Обавезе из става 1. овог члана могу се измиривати у двоструком износу и доспелим купонима који гласе на номиналну вредност, уз предају каматних купона истих доспећа.

Доспелим и доспелим купонима који садрже номиналну вредност и доспелим каматним купонима могу се измиривати обавезе за испоручену робу или извршену услугу.

Правна лица и предузетници који врше промет роба и услуга, не посредно или преко трећих лица, а имају неизмирене обавезе из става 1. овог члана, дужни су да приме купоне који садрже номиналну вредност уз предају каматних купона истог доспећа на име цене за испоручену робу, односно извршену услугу, у вредности од најмање 20% од износа свог дуга из става 1. овог члана, и то до 31. децембра 2000. године.

Правна лица и предузетници који врше промет роба и услуга преко трећих лица, а имају неизмирене обавезе из става 1. овог члана, дужни су да у уговору са трећим лицем уреде да наплату својих роба или услуга врше у складу са ставом 4. овог члана.

Члан 8.

Доспелим купонима који садрже номиналну вредност и камату физичка лица могу измиривати следеће обавезе:

1) порез на имовину;
2) порез на доходак од пољопривреде;
3) порез на укупан приход грађана;
4) за откуп станова у својини Републике Србије;
5) трошкове смештаја деце у предшколске установе;
6) куповину уџбеника по програму за основно и средње образовање;
7) трошкови лечења детета у здравствено-рехабилитационим институцијама у земљи и његовог пратиоца.

Обавезе из става 1. овог члана могу се измиривати и доспелим купонима који гласе на номиналну вредност, уз предају каматних купона истих доспећа.

Имаоци купона који гласе на номиналну вредност и каматних купона из става 1. тач. 5), 6) и 7) овог члана наплаћиваће се од смитента о роковима њихових доспећа.

Члан 9.

Средства за исплату обвезница обезбеђују се у буџету Републике Србије из дела средстава намењених за финансирање додатка за децу и материнског додатка и из средстава од продаје пословних зграда и пословних просторија у својини Републике Србије.

Члан 10.

Уручивање обвезница и исплату доспелих обавеза по обвезницама врши Јавно предузеће ППТ саобраћаја Србија, у складу са уговором који ће закључити са министарством надлежним за послове бриге о породици.

Члан 11.

Све послове око издавања и утврђивања броја појединих апоена из члана 3. овог закона, штампање и друге административно-техничке послове, као и вођење депо рачуна у име и за рачун Републике Србије обављаће Београдска банка А.Д. Београд.

Овлашћује се министар надлежан за послове финансија да за обављање послова из става 1. овог члана закључи уговор са Београдском банком А.Д. Београд.

Члан 12.

Министар надлежан за послове финансија у име Републике Србије потписује текст потврде о власништву на дугорочним обвезницама.

Члан 13.

Министар надлежан за послове бриге о породици у споразуму са министром надлежним за послове финансија донеће упутство за извршење овог закона.

Члан 14.

Исплата купона по издатим обвезницама застарева у року од три године од дана доспелости за наплату.

Члан 15.

Правно лице које не поступи у складу са чланом 7. ст. 4. и 5. овог закона казниће се за прекршај од 150.000,00 до 200.000,00 нових динара.

Члан 16.

Предузетник који не поступи у складу са чланом 7. ст. 4. и 5. овог закона казниће се за прекршај од 80.000,00 до 100.000,00 нових динара.

Члан 17.

Одговорно лице у правном лицу које не поступи у складу са чланом 7. ст. 4. и 5. казниће се за прекршај од 8.000,00 до 10.000,00 нових динара.

Члан 18.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Влада Републике Србије, на седници одржаној 5. јула 2000. године, закључила је да, на основу члана 90. тачка 4. Устава Републике Србије и члана 132. Пословника Народне скупштине Републике Србије, поднесе Народној скупштини Предлог закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса, с предлогом да се узме у претрес на седници Првог ванредног заседања Народне скупштине Републике Србије у 2000. години.

За представника Владе у Народној скупштини одређен је Ратко Марчетић, министар саобраћаја и веза, а за повесника Његован Кљанић, секретар Републичког секретаријата за законодавство.

5. јул 2000. године
Београд

Потпредседник
др Војислав Шешел

ЗАКОН О ЈАВНИМ ПРЕДУЗЕЋИМА И ОБАВЉАЊУ ДЕЛАТНОСТИ ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

1. Појам јавног предузећа

Члан 1.

Јавно предузеће је предузеће које обавља делатност од општег интереса, а које оснива држава, односно јединица локалне самоуправе.

Јавно предузеће се оснива и послује у складу са савезним законом којим се уређује правни положај предузећа, овим законом и законом којим се уређује обављање делатности од општег интереса.

Државни капитал у јавном предузећу подељен је на акције или уделе одређене номиналне вредности и уписује се у регистар.

Државни капитал у јавном предузећу чине новчана средства уложена од стране државе и право коришћења над стварима и правима која су у државној својини.

2. Делатности од општег интереса

Члан 2.

Делатности од општег интереса, у смислу овог закона, јесу делатности које су као такве одређене законом у области: производње, преноса и дистрибуције електричне енергије, производње и прераде угља; истраживања, производње, прераде, транспорта и дистрибуције нафте и природног и техничког гаса; промета нафте и нафтних деривата; железничког, поштанског и ваздушног саобраћаја; телекомуникација; издавања службеног гласила Републике Србије; информисања; издавања уџбеника; коришћења, управљања, заштите и унапређивања добара од општег интереса (воде, путевима, минералне сировине, шуме, пловне реке, језера, обале, бање, дивљач), као и комуналне делатности.

Делатности у смислу става 1. овог члана јесу и делатности од стратешког значаја за Републику, као и делатности неопходне за рад државних органа и органа јединице локалне самоуправе, утврђене законом.

3. Облици организовања за обављање делатности од општег интереса

Члан 3.

Делатност од општег интереса обављају јавна предузећа. Делатност од општег интереса могу обављати и други облици предузећа, део предузећа и предузетник, у складу са савезним законом којим се уређује правни положај предузећа, законом којим се уређује положај предузетника, овим законом и законом којим се уређује обављање делатности од општег интереса, кад им надлежни орган повери обављање те делатности.

Други облици предузећа, део предузећа и предузетник у обављању делатности од општег интереса имају исти положај као и јавно предузеће, уколико одредбама овог закона није другачије прописано.

II. ОСНИВАЊЕ И ПОСЛОВАЊЕ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА И ДРУГИХ ОБЛИКА ПРЕДУЗЕЋА КОЈИ ОБАВЉАЈУ ДЕЛАТНОСТ ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА

1. Оснивање јавног предузећа

Члан 4.

Јавно предузеће оснива Република Србија. Права оснивача из става 1. овог члана остварује Влада Републике Србије.

Јавно предузеће за обављање комуналне делатности или делатности од значаја за рад органа јединице локалне самоуправе може да

оснује јединица локалне самоуправе, актом који доноси скупштина јединице локалне самоуправе.

Јавно предузеће за обављање комуналне делатности или делатности од значаја за рад два или више органа јединице локалне самоуправе могу да оснују јединице локалне самоуправе актом које доноси скупштина јединица локалне самоуправе у истоветном тексту. У случају да скупштине јединица локалне самоуправе не могу да усагласе акт у истоветном тексту у року предвиђеном овим законом, тај акт доноси Влада Републике Србије.

Јавно предузеће може да оснује и скупштина аутономне покрајине.

Члан 5.

Акт о оснивању јавног предузећа (у даљем тексту: оснивачки акт), поред одредаба утврђених савезним законом којим се уређује правни положај предузећа, садржи и одредбе о:

- 1) оснивачком капиталу;
- 2) правима, обавезама и одговорностима предузећа и оснивача у обављању делатности од општег интереса;
- 3) имовини која се не може отуђити, односно имовини за чије је располагање (отуђење и прибављање) потребна сагласност оснивача;
- 4) другим питањима која су од значаја за несметано обављање делатности за коју се оснива јавно предузеће.

2. Циљ оснивања и пословања

Члан 6.

Јавно предузеће оснива се и послује ради:

- 1) обезбеђивања трајног обављања делатности од општег интереса и уредног задовољавања потреба корисника производа и услуга;
- 2) развоја и унапређивања обављања делатности од општег интереса;
- 3) обезбеђивања техничко-технолошког и економског јединства система и усклађености његовог развоја;
- 4) стицања добити;
- 5) остваривања другог законом утврђеног интереса.

3. Услови за обављање делатности од општег интереса

Члан 7.

Јавна предузећа, други облици предузећа и предузетник могу да отпочну обављање делатности од општег интереса кад надлежни државни орган утврди да су испуњени услови за обављање те делатности у погледу:

- 1) техничке опремљености;
- 2) кадровске оспособљености;
- 3) заштите на раду;
- 4) заштите и унапређења животне средине;
- 5) других услова прописаних овим законом и законом којим се уређује обављање делатности од општег интереса.

Други облици предузећа и предузетник могу да отпочну обављање делатности од општег интереса ако имају закључен уговор о правима и обавезама у обављању делатности од општег интереса (у даљем тексту: уговор).

Члан 8.

Права, обавезе и одговорности између јавних предузећа или предузећа са већинским учешћем државног капитала, која обављају делатности од општег интереса и државе, односно јединице локалне самоуправе или аутономне покрајине, уређују се актом о оснивању, а поједина права и обавезе могу се уредити и уговором у складу с овим законом и законом којим се уређује обављање делатности од општег интереса.

Права, обавезе и одговорности између других облика предузећа или предузетника, који обављају делатност од општег интереса и државе, односно јединице локалне самоуправе или аутономне покрајине, уређују се уговором у складу са овим законом и законом којим се уређује обављање делатности од општег интереса.

Уговор из ст. 1. и 2. овог члана садржи нарочито одредбе о:

- 1) раду и пословању предузећа, односно предузетника;
- 2) правима и обавезама у погледу коришћења средстава у државној својини за обављање делатности од општег интереса, у складу са законом;
- 3) обавезама предузећа, односно предузетника у погледу обезбеђивања услова за континуирано, уредно и квалитетно задовољавање потреба корисника производа и услуга;
- 4) међусобним правима и обавезама у случају када нису обезбеђени економски и други услови за обављање делатности од општег интереса;
- 5) правима и обавезама у случају поремећаја у пословању предузећа;
- 6) другим правима и обавезама која произилазе из одредаба закона којим се уређује обављање поједине делатности од општег интереса и овог закона;
- 7) другим питањима која су од значаја за остваривање и заштиту општег интереса.

Уговор из ст. 1. и 2. овог члана, закључују Влада Републике Србије, односно извршни орган јединице локалне самоуправе или аутономне покрајине уз сагласност Владе Републике Србије и предузеће, односно предузетник који обавља делатност од општег интереса, пре отпочињања обављања те делатности.

4. Имовина

Члан 9.

Имовину јавног предузећа и других облика предузећа која обављају делатност од општег интереса, чине право својине на покретним и непокретним стварима, новчана средства и хартије од вредности и друга имовинска права, укључујући и право коришћења добара у државној својини, односно добара од општег интереса.

Предузећа из става 1. овог члана, за обављање делатности од општег интереса, могу користити и средства у државној и другом облицима својине, у складу са законом којим се уређује обављање делатности од општег интереса, оснивачким актом и уговором.

Јавна предузећа и предузећа са већинским учешћем државног капитала, која обављају делатност од општег интереса, имају своју имовину којом управљају и располажу у складу са савезним законом којим се уређује правни положај предузећа, законом којим се уређује обављање делатности од општег интереса, оснивачким актом и уговором.

Предузећа са приватним капиталом, односно предузећа са већинским учешћем приватног капитала, која обављају делатност од општег интереса, имају своју имовину којом управљају и располажу у складу са савезним законом којим се уређује правни положај предузећа, оснивачким актом и уговором.

5. Одговорност за обавезе

Члан 10.

Јавно предузеће за своје обавезе одговара целокупном својом имовином.

Други облици предузећа која обављају делатност од општег интереса за своје обавезе одговарају у складу са савезним законом којим се уређује правни положај предузећа.

Предузетник који обавља делатност од општег интереса за своје обавезе одговара целокупном својом имовином.

6. Органи јавног предузећа

Члан 11.

Органи јавног предузећа јесу:

- 1) управни одбор, као орган управљања;
- 2) директор, као орган пословања;
- 3) надзорни одбор, као орган надзора.

Управни одбор и директор јавног предузећа чине управу јавног предузећа.

Оснивачким актом или статутом јавног предузећа може се утврдити да се у јавном предузећу бира и извршни одбор директора.

Члан 12.

Председника и чланове управног одбора јавног предузећа именује и разрешава оснивач.

Председника и чланове управног одбора јавног предузећа из члана 4. став 4. овог закона, именују и разрешавају сагласно оснивачи, а уколико се та сагласност не постигне у року предвиђеном овим законом, председника и чланове управног одбора именује и разрешава Влада Републике Србије.

Представници запослених предлажу се на начин утврђен статутом. Оснивачким актом јавног предузећа утврђује се број чланова управног одбора, као и њихов мандат.

Председник управног одбора има заменика кога одређује оснивач актом о именовању управног одбора.

Члан 13.

Актом о именовању председника и чланова управног одбора јавног предузећа може се одредити да председник управног одбора остварује у јавном предузећу права и обавезе из радног односа.

Чланови управног одбора имају право на одговарајућу накнаду за рад у управном одбору, чију висину утврђује управни одбор јавног

предузећа, на основу критеријума садржаних у годишњем програму пословања јавног предузећа.

Члан 14.

Директора јавног предузећа именује и разрешава оснивач. Директора јавног предузећа из члана 4. став 4. овог закона, именују и разрешавају сагласно оснивачи у року предвиђеном овим законом, а уколико се та сагласност не постигне, директора именује и разрешава Влада Републике Србије.

Оснивачким актом јавног предузећа утврђује се мандат директора.

Оснивач може до именовања директора јавног предузећа да именује вршиоца дужности директора.

На начин из става 2. овог члана, именује се и вршилац дужности директора јавног предузећа.

Вршилац дужности директора може обављати ту функцију најдуже једну годину.

Члан 15.

Председника и чланове надзорног одбора јавног предузећа именује и разрешава оснивач.

Представници запослених предлажу се на начин утврђен статутом. Председника и чланове надзорног одбора јавног предузећа из члана 4. став 4. овог закона, осим представника запослених, именују и разрешавају сагласно оснивачи у року предвиђеном овим законом, а уколико се та сагласност не постигне, председника и чланове надзорног одбора именује Влада Републике Србије.

Оснивачким актом јавног предузећа утврђује се број чланова надзорног одбора, као и њихов мандат.

Председник и чланови надзорног одбора имају право на одговарајућу накнаду. Висина накнаде утврђује се одлуком управног јавног предузећа, на основу критеријума садржаних у годишњем програму пословања јавног предузећа.

Члан 16.

Управни одбор јавног предузећа има делокруг управног одбора и скупштине, утврђен савезним законом којим се уређује правни положај предузећа и статутом.

Директор јавног предузећа има делокруг утврђен савезним законом којим се уређује правни положај предузећа и статутом.

Надзорни одбор јавног предузећа има делокруг утврђен савезним законом којим се уређује правни положај предузећа и статутом.

7. Општи акти

Члан 17.

Општи акти јавног предузећа су статут и други општи акти утврђени законом.

Други облици предузећа који обављају делатност од општег интереса имају опште акте у складу са савезним законом којим се уређује правни положај предузећа.

8. Упис у регистар

Члан 18.

Јавна предузећа и други облици предузећа који обављају делатност од општег интереса уписују се у судски регистар у складу са савезним законом којим се уређује правни положај предузећа, овим законом и законом којим се уређује обављање делатности од општег интереса.

Предузетник који обавља делатност од општег интереса уписује се у регистар у складу са савезним законом којим се уређује правни положај предузећа, законом којим се уређује положај предузетника, овим законом и законом којим се уређује обављање делатности од општег интереса.

9. Оснивачка права

Члан 19.

Јавна предузећа и предузећа са већинским учешћем државног капитала, која обављају делатност од општег интереса, могу основати зависно друштво капитала за обављање делатности из предмета свог пословања утврђеног оснивачким актом.

На акт из става 1. овог члана сагласност даје Влада Републике Србије, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе или аутономне покрајине и Влада Републике Србије, кад Република није оснивач.

10. Улагање капитала

Члан 20.

Јавна предузећа, као и предузећа са већинским учешћем државног капитала, која обављају делатност од општег интереса и други облици предузећа која обављају делатност од општег интереса могу улагати капитал у друга друштва капитала за обављање делатности од општег интереса или делатности која није делатност од општег интереса, на основу претходне сагласности Владе Републике Србије.

Предлог за давање сагласности из става 1. овог члана, Влади Републике Србије подноси министарство надлежно за одговарајућу област (у даљем тексту: надлежно министарство).

11. Расподела добити

Члан 21.

Одлуку о расподели добити доноси управни одбор јавног предузећа уз сагласност Владе Републике Србије.

Председнички колегијум Српске радикалне странке,
на основу статутарних овлашћења, доноси:

ОДЛУКУ

да се апсолутно бојкотују следећа јавна гласила:

"Блиц"	ТВ Бајина Башта
"Бета"	СТВ Неготин
Радио Б2-92	ТВ Грк (Прокупље)
"Данас"	ТВ Пожега
Фонет	ТВ Пирот
"Глас јавности"	ТВ Панчево
ТВ мрежа	ТВ Трстеник
НИН	ТВ Девић (С. Паланка)
ТВ продукција ВИН	ТВ Соко (Сокобања)
"Време"	ТВ Лав (Вршац)
"Република"	Независна светлост
Радио-Алексинач	"Сомборске новине"
Радио-Бајина Башта	"Млавска зора"
Радио-БУМ 93 (Пожаревац)	"Борске новине"
"Српска реч"	"Врањске новине"
ЈП "Чачански глас" (радио, ТВ и локални лист)	Магазин Хас
Радио-Девић (С. Паланка)	Печат
Радио-Глобус (Краљево)	Жиг
Радио-Јасеница (С. Паланка)	Тибискус
Радио-Контакт (Приштина)	Колубара
Радио-Крагујевац	Породични круг
Радио-Краљево	"Бајинобаштанске новине"
Радио-М плус (Младеновац)	Мој Ковин
Радио-Панчево	Седмица
Радио-Патак (Ваљево)	Вести
Радио-Пирот	"Новосадски недељник"
Радио-Пожега	"Грађанин"
Радио-Сомбор	"Независни"
Радио-Трстеник	"Бечејски мозаик"
Радио-Суботица	"Кикиндске новине"
Радио-Ужице	ТВ ББ канал 4 Бајна Башта
Градска ТВ Ниш	"Тимочке новине"
ТВ Крагујевац	"Ибарске новости"
ТВ Краљево	"Панчевац"
ТВ Глас Обилићева (Н. Кнежевац)	"Булевар"
"Побједа" Подгорица	"Војводина"
"Парламент"	"Слобода"

Ове медије бојкотујемо због њиховог отвореног непријатељског деловања против српског народа, психолошко-пропагандног рата који воде против српске државе и сталних покушаја да помогну долазак на власт у Србији и Савезној Републици Југославији издајничких политичких странака које представљају продужену руку америчког тоталитаризма, као и подршке америчком, британском и француском државном тероризму упереном против виталних интереса наше

земље и нашег народа. Сви чланови Српске радикалне странке, на сваком месту и у сваком тренутку, дужни су да се супротставе и учине све што је у њиховој моћи, на основу Устава и закона, како би онемогућили антисрпско и антидржавно деловање помнутих јавних гласила.

Обавеза Српске радикалне странке, као изразито патриотске и националне политичке организације, њеног руководства, свих активиста и чланова, јесте

да упознају све грађане са чињеницама које јасно доказују вазално и антисрпско деловање ових медија, њихову потчињеност онима који су на злочиначки начин бомбардовали Савезну Републику Југославију, убијали нашу нејач и рушили градове, села, путеве и мостове, школе и болнице широм отаџбине. Цела Србија мора да зна да су они, због несебичне и свеобухватне медијске помоћи коју пружају америчком окупатору на Косову и Метохији и отвореног пријезикања стране чизме и позивања НАТО трупа у остале делове Србије, богато награђени десетинама, стотинама хиљада, па чак и милионима америчких долара. Толика је цена издаје земље и издаје народа у коју су огрезли самопрокламовани независни медији у Савезној Републици Југославији. Независни су искључиво од свог народа и од своје, српске државе, а директно зависни од српских непријатеља и злотвора.

Представницима тих јавних гласила биће онемогућен приступ свим манифестацијама које организује Српска радикална странка, политичким митинзима, јавним трибинама, конференцијама за новинаре и свим осталим јавним скуповима.

Нико из руководства Српске радикалне странке, нико од активиста и чланова, ниједан српски радикал ни на који начин неће сарађивати са представницима било ког од поменутих антисрпских јавних гласила. Неће им давати ни изјаве, ни интервјуе, ни било какве друге информације.

Такође, ниједан српски радикал неће сарађивати са члановима или било којим представником Независног удружења новинара Србије.

У свим државним органима, органима локалне самоуправе, јавним предузећима и установама на чијем се челу налазе српски радикали, представницима ових издајничких гласила стриктно ће бити онемогућен сваки приступ. Уколико се на било ком политичком скупу, на манифестацији неког државног

органа, органа локалне самоуправе или јавног предузећа и установе појави било ко од представника наведених антисрпских медија, чланови Српске радикалне странке имају обавезу да демонстративно напусте скуп или манифестацију.

Свуда у јавности потребно је указивати на директно и прикривено непријатељско деловање поменутих јавних гласила и позивати грађане да не гледају програме проамеричких телевизија, не слушају програме радијских експозитура српских непријатеља и не читају новинске пропагандне билтене америчког и западноевропског агресора.

Дакле, игнорисање свих садржаја који долазе са фреквенција или из новинских редова наведених медија јесте обавеза српских радикала.

Чланови Српске радикалне странке ће на све могуће начине, у складу са правним прописима земље, спречавати рад и функционисање антисрпских јавних гласила. То подразумева и одбијање пружања било какве помоћи тим гласилима и организацијама, одбијање сваке врсте рада за те информативне куће, од прављена програма и писања текстова, па све до најпростијих молерских и фарбарских радова. На сваком месту према представницима домаћих медија у служби западног агресора треба се односити као према окупатору и у сваком тренутку им показати да се са њиховом медијском окупацијом не миримо. Српска радикална странка најпросто жели да ови издајнички медији нестану са српске политичке сцене и да се тако отвори простор за слободну и патриотску, српску реч, израз и мисао.

Београд,
22. фебруар 2000. године

Председнички колегијум
Српске радикалне странке

„БЕЛА ЛИСТА“ ПРОПАСТ ЈОШ ЈЕДНЕ ЗЛОЧИНАЧКЕ ИДЕЈЕ ЕУ

Од свих прогута и издајника, најгори међу најгорима су они који своју отаџбину покушавају да продају за новац. Најновији пример оваквих прљавих работа је такозвана бела листа, списак предузећа чији су власници цвилели и шенили, молећи Европску унију да им дозволи пословање са западним земљама које још увек проводе бескрупулозне санкције према Србима и Србији. То је врхунац њихове људске беде и понижења.

Европска унија је једва дочекала тако нешто, али су били веома разочарани малим бројем ових издајника у Србији. Само сто деведесет од очекиваних две хиљаде се пријавило за ову срамну листу а већ је осам предузећа тражило изузеће са те листе и то: "Техногас", "Сага", "Милшпед",

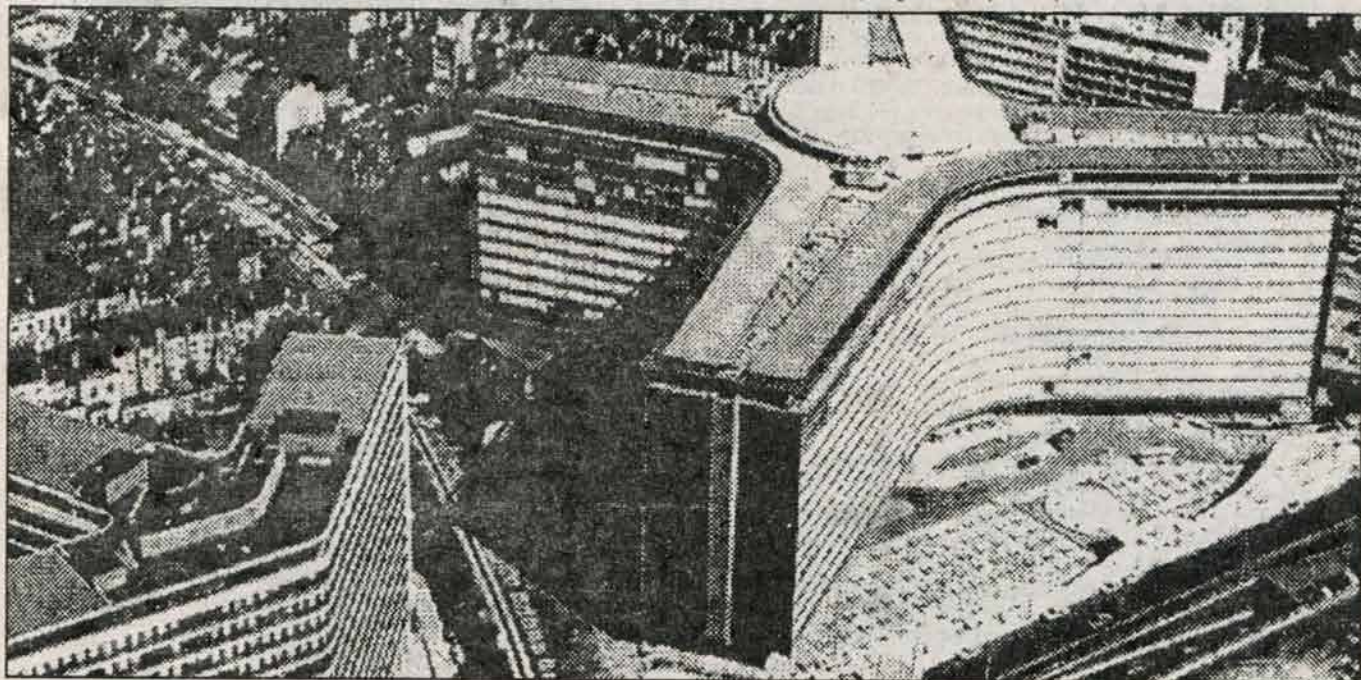
"ВФ-ТЕЛ Сименс", "Корпус", "Петро-фарм", "Питура" и "Ауто-Нена".

Овде у целости објављујемо списак фирми које су молиле земље Запада да им дозволе да се ставе у њихову службу, како би сваки прави Србин знао да бојкотије на сваком месту и у сваком тренутку ова предузећа која желе да зарађују на муши и беде свог народа, и да Србију ставе у подређени и вазалски положај према онима који су немилосрдно бомбардовали српске земље, породице и домове. Сарадњом са таквим фирмама директно се финансирају будуће, различите врсте агресије на нашу земљу. Зато сви треба да знају да било каквим видом пословања са тим фирмама праве ново оружје за даље убијање српске деце.

"Бела листа":

1. РС Маркет, Рузвелтова 35, Београд;
2. Агротиса, Ивањина;
3. Агротех, Филипа Кљајића 66, Сомбор;
4. Alfatrade Enterprise д.о.о., Будимска 10а, Београд;
5. Algo Tech д.о.о., Изворска 39, Београд;
6. Алимента д.о.о., Футошки пут 15, Нови Сад;
7. АЛ-КО Екомп, Сплитска алеја 7, Палић;
8. Алтиос д.о.о., Корнелија Станковића 19, Београд;
9. Alumil-YU д.о.б., Булевар ослобођења 17, Чачак;
10. АМП д.о.о., Цвијићева 72/3, Београд;
11. Аретол д.о.о., Суботичка 79, Нови Сад;
12. Агех Ригатос д.о.о., Змај Јовина 3, Београд;
13. Ариље 33, Светолика Лазаревића 11, Ариље;
14. АВЕХ, Булевар Михаила Пупина 3/1, Нови Сад;
15. АWTЕСТ д.о.о., Светог Саве 17, Београд;
16. АWT International д.о.о., Кнез Михајлова 10/5, Београд;
17. БАСФ - представништво у Југославији, Буре Ђаковића 78, Београд;
18. БАСФ Југославија д.о.о., Буре Ђаковића 78, Београд;
19. Београдски центар за људска права, Млатишумина 26/1, Београд;
20. Беоиола д.о.о., Ристе Стефановића 51/Партизански пут 16, Београд;
21. Беоинжињеринг д.о.о., Чучук Станина 2, Београд;
22. Беотох д.о.о., Благоја Паровића 25а, Београд;

23. В-еxport, Симе Шолаје 1, Чачак;
24. Биолаб д.о.о., Краља Петра 120, Чачак;
25. BMS Chemie д.о.о., Коперникова 12, Београд;
26. Борна експорт-импорт, Чарли Чаплина 39, Београд;
27. Boni&Po export-import д.о.о., Илије Гарашанина 47, Београд;
28. Bulveco export-import д.о.о., Кондина 3/1, Београд;
29. Cartacell д.о.о., Стари шор 100, Сремска Митровица;
30. Cherniplast д.о.о., Максима Горког 20/1, Суботица;
31. Соим д.о.о., Паје Маргановића 10, Панчево;
32. Continental commerce д.о.о., Насеље Моше Пијаде 30/22, Краљево;
33. Сорех export-import, Козарачка 30 ЛМ6, Ниш;
34. CORES д.о.о., Булевар ЈНА 170/174, Београд;
35. Danex export-import, Булевар ЈНА 121а, Београд-Јајинци;
36. Данфос, Призренска 6/3, Београд;
37. DAR export-import, Бирчанинова 2, Чачак;
38. Dia-Ler-sped, Карађорђева 77, Ћуприја;
39. Дипар д.о.о., Захумска 37, Београд;
40. Дизајн д.о.о., Славка Родића 41, Сремска Каменица;
41. Бука Пол, Војводе Степе 310/27, Београд;
42. Драгер техника, Цвијићева 29, Београд;
43. Dulinox, Октобра 76, Београд (Велика Моштаница);
44. Дуалифт, Булевар Лењина 143, Нови Београд;
45. Есопомис д.о.о., Фердак Лашика 25, Стара Пазова;
46. Екон д.о.о., Барбатово, Ниш;

Зграда ЕУ у Бриселу где је донета одлука о тзв "Белој листи" за предузећа из Србије

47. Екопроект, Скадарска 1, Чачак;
48. Електра систем д.о.о., Палмира Тољатија 5/2, Београд;
49. Elex export-import, Далматинска 9/3, Београд;
50. ERC commerce computers, Николе Бурковића 44, Београд;
51. Ericsson-IM Ericsson international AB, представништво Владимира Поповића 6, Београд;
52. Ericsson д.о.о., Владимира Поповића 6, Београд;
53. Еврофриго, Хероја Радвановића 10, Пожега;
54. Euro Medico Trade, Јована Поповића 13, Београд;
55. Еуроник, Булевар Михајла Пупина 10д, Нови Београд;
56. Еурошпакат Југославија д.о.о., Страхинића Бана 41, Београд;
57. Еурошпед-Јањић, Братства јединства 4, Лозница;
58. Ехро д.о.о., Тоше Јованића 9, Београд;
59. Food product д.о.о., Вилине Воде бб, Београд;
60. Frigofood YU, Маршала Бирјузова 49, Београд;
61. Фриго-комерц, Булевар Лењина 10г, Нови Београд;
62. Фриго-Паун, Хероја Радвановића 10, Пожега;
63. Fruveco, Воловодска 21, Београд;
64. ГАЈ д.о.о., Груза, Равни Гај;
65. Гајо Промет д.о.о., Бизнис центар, Пожега;
66. St. George д.о.о., Сењачка 24, Београд;
67. Гл-Нл д.о.о., Београдска 39/6, Београд;
68. Goretrade д.о.о., Узун Миркова 3, Београд;
69. Графо НИЦ, Буре Салаја 9, Београд;
70. Greencity, Љубичића 9, Сремска Каменица;
71. Herakles export-import, Стражиловска 9, Нови Сад;
72. Holywell Neopren commerce, Крупањска 23, Београд;
73. Нотак Tradecompany, Булевар Лењина 191/34, Београд;
74. Nasky Corporation д.о.о., Светозара Марковића 37а, Чачак;
75. Nusqvarna trade д.о.о., Булевар Михајла Пупина 10, Нови Београд;
76. IBIS Instruments д.о.о., Гоце Делчева 46, Нови Београд;
77. ICL д.о.о., Мажуранићева 3, Београд;
78. IGDA - импекс д.о.о., Рузвелтова 3, Београд;
79. ИНЕЛ д.о.о., Булевар АВНОЈА 94, Београд;
80. Интерагро д.д., Балканска 30, Београд;
81. MP Interfood д.о.о., Милутина Мандића 19, Чачак;
82. Interfood 60 д.о.о., Милутина Мандића 19, Чачак;
83. Interfood M д.о.о., Милутина Мандића 19, Чачак;
84. Интермаркет д.д., Вилине Воде бб/Нехруова 75, Београд;
85. Interpromtrade д.о.о., Париск Комуне 24, Београд;
86. Јакил д.о.о., Интернационалних бригада 58, Београд;
87. JNS Co, Жичка 11, Београд;
88. Кнауф д.о.о., Далматинска б5а, Београд;
89. Колубара Инжењеринг а.д., Милоша Милићевића 30, Мионица;
90. Комерц Дизајн д.о.о., Палмира Тољатија 7/3, Београд;
91. Коренас д.о.о., Веселина Маслеше 49, Бачка Паланка;
92. Летера Пројект, Виноградски Венац 25, Београд;
93. Libertas Chem д.о.о., Бирчанинова 19, Београд;
94. Либеро д.о.о., Трг Слободе 1/3, Гуча;
95. Либра д.о.о., Милентија Поповића 32а, Нови Београд;
96. Ликасистрне д.о.о., Зрењанински пут 114, Борча;
97. Линде Вилшкар д.о.о., Треш булевар 25Б, Нови Београд;
98. Лорал д.о.о., Косовска 51/1, Београд;
99. Мабар д.о.о., Булевар Лењина 165, Београд;
100. Маклер д.о.о., Београдска 39/7, Београд;
101. Manex International, Кнеза Милоша 23, Београд;
102. Марек Експорт-Импорт д.о.о., Јурија Гагарина 261/41, Нови Београд;
103. Медиа д.о.о., Генерал Михајла Недельковића 62, Београд;
104. Медиа Земун д.о.о., Кеј Ослобођења 29, Земун;
105. Medicom д.о.о., Булевар М. Пупина 121, Нови Београд;
106. Medison д.о.о., Војвођанска 97, 22441 Деч;
107. Mercedes-Benz Yugoslavia a.d., Андре Николића 3-5, Београд;
108. Металијауто К.Д., Борђа Томашевића 74, Чачак;
109. Металка Мајур д.о.о., Шантићева 6, Мајур код Јагодине;
110. Метро Експорт-Импорт д.о.о., Копитарска градина 3/1, Београд;
111. Микро рачунари д.о.о., 29. новембра 71/II, Београд;
112. Mobex Export-import d.d., Франше д'Епере 88, Београд;
113. Мобисотт д.о.о., Војводе Степе 140, Београд;
114. Multi Food Export-import д.о.о., Лазаревачки друм 4А, Београд;
115. Net West distribution Services Ltd, д.о.о., Булевар војводе Мишића 10, Београд;
116. Niba Co. Export-import д.о.о., Скерлићева 24, Београд;
117. Николић и синови д.о.о., Лукијана Мушицког 16, Београд;
118. Novofood д.о.о., Беле њиве 26А, Нови Сад;
119. Ободин д.о.о., Узун Миркова 5, Београд;
120. Olimex, Лоле Рибара 22, Београд;
121. Олимп, Карађорђева 32, Нови Сад;
122. Optimex д.о.о., Треш булевар 1, Нови Београд;
123. Rapon Impex, Железничка 40, Нови Сад;
124. Р-експорт, Потез Јездинско поље 34, Чачак;
125. Polimex д.о.о., Војина Бурашиновића 11, Београд;
126. Пољопривредник д.о.о., Скупљен, Владимирци;
127. Proeter and Gamble Marketing and Service, Француска 81, Београд;
128. Провет п.о., Николаја Гогоља 48, Београд;
129. Радовић Company Ltd, д.о.о., Палих борана бб, Ваљево;
130. Rarel д.о.о., Рабина Алкалаја 16, Земун;
131. Рашиа д.о.о., Хаши Проданова 4, Чачак;
132. RN Export-import д.о.о., Француска 56, Београд;
133. Rolling World, Косовска 37/IV, Београд;
134. Rope Company д.о.о., Хаши Николе Живковића 2, Београд;
135. САГОСА д.о.о., Господар Јованова 16, Београд;
136. Shoe Trade д.о.о., Краља Милутина 51, Београд;
137. Siemens д.о.о., Кнез Михајлова 30, Београд;
138. Sinteh, Булевар војводе Мишића 37Б, Београд;
139. Сирогојно Company д.о.о., Топличка 1, Ужице;
140. SKF Commerce д.о.о., Рајићева 18, Београд;
141. СМТ д.о.о., Вишеградска 26, Београд;
142. Sobex п.о., Крушедолска 13/III, Београд;
143. Societe Generale Yougoslave Bank AD, Владимира Поповића 6, Нови Београд;
144. Соко инжењеринг д.о.о., Стојана Протића 19, Београд;
145. Соленоид д.о.о., Маршала Бирјузова 34, Београд;
146. Сова Опрема п.о., Владимира Поповића 30, Нови Београд;
147. Стандард д.о.о., Француска 52, Београд;
148. Шума и Банга д.о.о., Михајла Пупина 10з, Нови Београд;
149. Svedala Yugoslavia д.о.о., Булевар Михајла Пупина 10д/1, Београд;
150. Swap д.о.о., Боривоја Ивановића 19, Пожега;
151. Тамичка д.о.о., Новоселански пут бб, Панчево;
152. Тас д.о.о., Косте Абрашевића 2, Шабац;
153. Technicom д.о.о., Булевар војводе Мишића 7, Београд;
154. TerraNova д.о.о., Косте Абрашевића 30, Београд;
155. Terra Trade д.о.о., Партизанских база 6, Нови Сад;
156. Тетрагон д.о.о., Народних хероја 38, Нови Београд;
157. Tetra Pak production д.о.о., Душана Поповића 7, Београд;
158. Tetra Pak System д.о.о., Душана Поповића 7, Београд;
159. Тимингас, Риге од Фере 4, Београд;
160. Top Frost д.о.о., Булевар краља Александра 69, Београд;
161. Транспорт СВ д.о.о., Милана Беловуковића 7, Шабац;
162. Тропић Trade д.о.о., Косте Драгићевића 34, Земун;
163. TRY д.о.о., Солунска 23, Београд;
164. Ulpin Manex д.о.о., Индустриска зона бб, Бојник;
165. Унихемком д.о.о., Војводе Степе бб, Нови Сад;
166. Унипродукт Штулац, Врњачка Бања;
167. Уни-промект д.о.о., III Булевар 120ц, Нови Београд;
168. Velux Југославија д.о.о., Теслора Драјзера 34, Београд;
169. Венус д.о.о., Лоле Рибара 33, Књажевац;
170. Висан д.о.о., Гошин бунар 7а, Београд;
171. Владићем д.о.о., Генерала Жданова 75/VI/64, Београд;
172. Волво д.о.о., Омладинских бригада 19, Београда;
173. Truck Corporation, Омладинских бригада 19, Београд;
174. VR International, Бошка Вребалова 4, Београд;
175. Вулић&Вулић, Козарачка 30/м-4, Ниш;
176. Wissol д.о.о., Булевар Ослобођења 19, Чачак;
177. Wizard International д.о.о., Француска 22, Београд;
178. X Ray д.о.о., Господара Вучића 223, Београд;
179. YU Auto д.о.о., Кнеза Вишеслава 63, Београд;
180. Yuberg Company д.о.о., Трг ЛНА 5, Земун;
181. Yugohol Garden, Овчар Бања;
182. Yugrimex д.о.о., Косачић Ивана 10, Нови Сад;

КОНФЕРЕНЦИЈЕ ЗА НОВИНАРЕ

СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

ПРЉАВ ОБРАЗ МИЛА БУКАНОВИЋА

29. ЈУН 2000. ГОДИНЕ

Др Војислав Шешељ: Даме и господа, Српска радикална странка јавно позива председника Републике Црне Горе, Мила Букановића, да одмах поднесе оставку на функцију председника Републике. То је још једини преостали, часни, морални чин који му стоји на располагању после ове невероватне издаје, после ових катастрофалних издајничких потеза које је повукао извињавајући се усташким злочинцима за српске жртве у најновијем рату и понижавајући јуначки српски народ Црне Горе тако што је свог, наводног, министра иностраних послова послао, у делегацији Словеније, да присуствује седници Савета безбедности Уједињених нација на којој опуномоћеном представнику Савезне Републике Југославије није дозвољено присуство и наступ. Ретки су примери овакве издаје у целокупној историји српског народа.

Ми, српски радикали, позивамо све ministre владе Црне Горе и све друге високе државне функционере, који још имају нешто српско у себи, који српски мисле и осећају, који су патриоте, да у знак протеста због Букановићеве издаје одмах поднесу оставке на своје функције и да оставе усамљеног Мила Букановића, потпуно огољеног са групом највећих издајника у његовом окружењу. Свако онај ко је частан и поштен нема шта више да тражи у структурама власти Црне Горе док не оде Букановић.

Српска радикална странка неће сутра гласати за Закон против тероризма, јер сматрамо да тај закон није довољно усуглашен и да треба да се врати на поновно разматрање Савезној влади. Зато ће наши посланици у Савезној скупштини тражити да тај закон не буде урнет у дневни ред и да се његово разматрање одложи за неку од наредних седница.

Новинар: Како коментаришете најновије догађаје око атентата на Вука Драшковића у Црној Гори. Било је речи да су атентатори ухваћени, сада се испоставља да нису, да ли имате неких нових сазнања?

Др Шешељ: Да, у првих мах када се десио тај догађај, али ми још не знамо о чему се ради, зато сам веома опрезан у квалификацији да ли је реч о атентату или нечем другом. Сви западни медији и режим у Црној Гори и Српски покрет обнове, отгужили су режим у Београду за атентат. Тврдили су да имају ухваћене атентаторе, да знају организаторе, да знају ко стоји у позадини. Све им је то онда издувало као избушен балон. Очигледно је да трагови тог догађаја, траго-

ви који указују на узроке воде у другим правцима.

Није одговорено на питање зашто је Вук Драшковић увек имао полицијско обезбеђење у Будви, а те вечери није. А колико смо видели из штампе, људи који су ухваћени били су у обезбеђењу Горана Свилановића, неки од оних који су осумњичени веома су блиски пријатељи са шефом обезбеђења Зорана Ђинђића и тако даље. Ми ништа не прејудуцирамо, јер ништа и не знамо. Много је сумњивих околности и ми само на те сумњиве околности скрећемо пажњу јавности.

То што Драшковић и нас, српске радикале, отгужује преко неких издајничких медија додатно нас мотивише да

Издајничке активности Мила Букановића: сусрет са Волембеком

изразимо сумњу у све оно што црногорске власти и Српски покрет обнове саопштавају јавности. Ако тако флагрантно лажу у нашем случају, онда вероватно лажу и када тврде да су неки други умешани. Када неко лаже једну ствар, онда лаже и по свим другим стварима. То је једна озбиљна претпоставка која се сама по себи намеће. Пожурили су Ђукановићеви медији да пренесу писање америчке штампе, у ствари извесног шпекуланта, провокатора, издајника Слободана Павловића, да српски радикали покушавају да убију Драшковића како би спречили обнову његове коалиције са социјалистима. Као да би нас то погодило. Камопусте среће да се то деси.

Новинар: Да ли је завршен поступак по тужби Вука Драшковића и каква је пресуда?

Др Шешељ: Тужбени захтев Вука Драшковића је одбијен. Вук Драшковић и Српски покрет обнове су осуђени да ми плате одштету од неких осамдесет или осамдесет пет хиљада динара, не могу сада прецизирати. Комплетан износ ја ћу упутити одговарајућем друштву за борбу против наркоманије. Овим је и судски, напоскон, доказано да је Вук Драшковић наркоман.

Новинар: Које су ваше примедбе на предлог закона о тероризму и због чега нећете да гласате? Недељни телеграф је рекао да сте ви тражили неке друге законе да иду заједно са њим, или је то био ваш ултиматум?

Др Шешељ: Из ког сте ви медија, извините?

Новинар: Ројтерс.

Др Шешељ: Ви нисте, очигледно, редовно на нашим конференцијама за штампу. Ја сам више пута говорио о законима на којима инсистира Српска радикална странка. Пре свега, реч је о Закону о јавним предузећима, Закону о продаји пословног простора за стару девизну штедњу и Закону о исплати заосталих лечијских додатака, вредносним хартијама којима се могу плаћати комуналне, обавезе држави и куповати роба произвођача који дугују одређене износе Фонду за развој Србије, па се кроз то могу пребијати узајамна потраживања. Ми очекујемо, ми имамо сагласност наших коалиционих партнера да се ти закони донесу и очекујемо да ћемо их ускоро дефинитивно усагласити и изаћи пред Народну скупштину Републике Србије.

Што се тиче Закона о тероризму, био сам довољно јасан. Сматрамо да текст закона није довољно усаглашаван, иако је било већ неколико верзија, и сматрамо да о томе још треба да расправља Савезна влада и да није зрело сутра тражити његово изгласавање. Ми не бисмо у јавности распредали одређене тачке евенгуалних спорења и тако даље. Сматрамо да то треба вратити на преиспитивање.

Новинар: Значи, ови други законски предлози нису везани за усвајање закона?

Др Шешељ: Закон о тероризму је предложен на усвајање Савезној скупштини, а ова три закона треба да иду на Репу-

бличку скупштину Србије. Дакле, немају никакве формалне везе. Постоји суштинска веза о којој ми, као коалициони партнери, расправљамо, усаглашавамо се и одлучујемо.

Новинар: Како коментаришете то што се патријарх јуче састао са Кушнером?

Др Шешељ: Што се нас тиче, сваки човек може да се састаје са ким год хоће. Патријарх Српске православне цркве није обичан човек и он би морао да води рачуна о својим поступцима и не би смео себи да дозволи да се састане са шефом окупационе управе на Косову и Метохији. Ми се никад нисмо састали са Кушнером, али ствар је највиших црквених органа да се по том питању изјасне. Ми, као политичка партија, не желимо тако директно да се мешамо у црквене послове, а као верници можемо да изразимо незадовољство што се патријарх Павле састао са шефом окупационе управе и великим злочинцем, србомрсцем Кушнером. Ми смо незадовољни као верници, а као политичари држимо се по страни од тога.

Новинар: Да ли због супне Србији, можда, прети глад? Да ли ће бити довољно хране?

Др Шешељ: Хране ће бити довољно. Биће, вероватно, извесних проблема. Пшенице има довољно, биће и вишка.

Мислимо да је ова пена коју је усвојила влада Србије подношљива, да може да задовољи основне интересе произвођача пшенице. Што се тиче осталих пољопривредних култура, оне су у опасности нема никакве сумње. Кукуруза је довољно посејано на много већим површинама него прошле године и ако потраје ово захлађење, ако потрају кишни дани, мислимо да ће се кукуруз добро опоравити и да ћемо имати добру жетву.

Проблема ће бити са шећерном репом и мораћемо да увозимо извесне количине шећера, јер шећерне репе је засејано много мање него прошле године, а и климатски услови јој, очигледно, не одговарају. Проблем ће вероватно бити са сункретом, али се надамо да ћемо тај проблем разрешити.

Српска радикална странка позива све пољопривредне произвођаче који су завршили жетву пшенице да искористе ово влажно, кишовито време да одмах засеју стрњике силажним кукурузом како би било довољно сточне хране. Управо је ова киша дошла у најпогоднијем моменту да омогући жетву силажног кукуруза. Због смањене производње шећерне репе биће смањена производња хране, јер велики проценат шећерне репе служи као сировина за производњу сточне хране.

Будванска радиономијада: саопштења СПО-а, црногорског режима и западних медија усмеравају истрагу у погрешном правцу

ДЕЦИ ДОДАЦИ ШТЕДИШАМА ПАРЕ

6. ЈУЛ 2000. ГОДИНЕ

Томислав Николић: Даме и господо, у току је седница Већа грађана Савезне скупштине Савезне Републике Југославије и због тога доктор Војислав Шешел не држи редовну конференцију за штампу.

Српска радикална странка је задовољна што је успела да постигне договоре са коалиционим партнерима у Влади Републике Србије и што су коначно у Влади Републике Србије усвојена три предлога закона на којима више месеци инсистира Српска радикална странка.

Као што смо вам обећавали на конференцијама за штампу уз помоћ ова три предлога закона биће ускоро регулисана исплата свих заосталих децјих долатака и то на више начина. Они који су стекли право на децје додатке моћи ће да измире више обавеза према држави. Моћи ће за своју децу да набављају школски прибор, робу која се сврстава у децју робу и моћи ће да набављају и да купују робу од свих предузећа која су добила кредит Фонда за развој Републике Србије.

Истовремено, Влада Републике Србије усвојила је предлог закона и послала га Народној скупштини Републике Србије по коме ће одређени пословни простор у државној својини моћи да буде откупљиван обвезницима старе девизне штедње и закон коме ће се детаљније регулисати обавезе јавних предузећа. Сви ови закони требало би да се у току идуће недеље нађу на дневном реду ванредног заседана Народне скупштине Републике Србије.

Новинар: Какав је коментар Српске радикалне странке на најновије догађаје у Црној Гори и понашање лидера Букановића и његов однос према Хрватској?

Томислав Николић: Српска радикална странка, већ неколико година уназад, упозоравала да понашање Мило Букановића, и коалиције која је на власти у Црној Гори, није у складу са Уставом Савезне Републике Југославије и да савезна држава, уколико мисли да функционише, треба да реагује. Ово је већ узело толико маха да Мило Букановић повлачи потезе због којих би требало да буде ухапшен и то је додатно чикање савезне власти.

Ради се о отвореној издаји и отвореном угрожавању суверенитета и интегритета Савезне Републике Југославије чији је Црна Гора члан. Мислим да је и Мило Букановић свестан тога да је претерао и да сада само ишчекује потезе надлежних органа. Надлежни органи би требало да покажу да ли постоји савезна држава или не. Ако се Мило Букановић извињава усташким зликовцима за зверства која су почињена над српс-

ким народом и за оружану сепесију којом се Хрватска, уз окупацију Републике Српске Крајине, отцепила од Југославије, ако Мило Букановић, када Холбрук не дозволи да легитиман представник Савезне Републике Југославије говори у Савету безбедности, свог такозваног министра за иностране послове укључи у делегацију Словеније и тиме игнорише савезну државу, ако Мило Букановић позива самозваног тужиоца Хапког трибунала у посету Црној Гори, ако Карла Дел Понте добро зна да треба да посети Савезну Републику Југославију, ако јој то икад буде дозвољено, онда је то знак да Савезна Република Југославија мора да реагује и Мило Букановић мора да буде ухапшен. Десетине хиљада људи би било ухапшено за много ситније подривање Савезне Републике Југославије.

Новинар: Ваш коментар Кушнерове изјаве да је на страни оних који су угрожени, тј. Срба.

Томислав Николић: Па ко још верује Кушнеру и његовим изјавама. За нас је Бернар Кушнер представник окупационих снага на Косову и Метохији и тако ће га теритирати српски народ све док је тамо, па и кад једног дана буде отишао са Косова и Метохије. Све су то обмане и лажи којима он покушава да мало подигне или створи неки углед својих Срба код осталих Срба и на Косову и Метохији и у Србији и Црној Гори. Кушнер је србомрзац. Кад га на то нико није терао и кад за то није примао плату показао се као србомрзац, а тек сада када има огромна примања за оно што чини, ваљда је јасно да се ниједној његовој речи не сме веровати. Србима не треба Кушнерова заштита, Србима треба заштита српске полиције и југословенске војске.

Новинар: Како коментаришете изјаву Предрага Булатовића, дату поводом последњег саопштења генералштаба да Војска Југославије неће имати подршку његове странке, уколико лође до њеног мешања у политичка питања?

Томислав Николић: Ако ту изјаву тумачимо баш онако како сте ви навели, Предраг Булатовић је потпуно у праву. Војсци није место да се меша у политичке сукобе. Знају се задаци војске. Мислим да, уколико једног дана војска буде интервенисала на територији Савезне Републике Југославије, то ће бити само у случајевима строго одређеним Уставом Савезне Републике Југославије, а то је одбрана суверенитета и интегритета, одбрана граница од спољњег непријатеља. Никада не могу да замислим да се у Савезној Републици Југославији војска меша у политички сукоб. То није посао Војске Југославије.

Новинар: Када очекујете изборе и да ли сте спремни за њих?

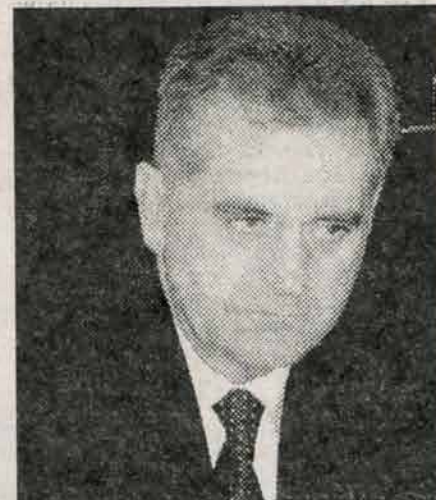
Томислав Николић: Савезне и локалне изборе очекујемо у року. Мислим да ћемо прецизније на то питање моћи да одговоримо после још једне седнице Савезне скупштине на којој ће бити усвојени уставни закони за спровођење устава, односно спровођење амандмана које данас треба да усвоји Савезна скупштина.

За изборе смо потпуно спремни. Ми никада не престајемо са припремама, чак ни ако је четири године пред нама.

Новинар: Мислите да ће избори моћи да се проведу на целој територији?

Томислав Николић: Избори ће бити проведени на територији целе Савезне Републике Југославије. Свим грађанима биће омогућено да гласају.

Новинар: Да ли можете да појасните око пословног простора и старе девиз-

Томислав Николић: Мило вуче потезе због којих би требало да буде ухапшен

не штедње? Има ли ту неких конкретних података, да ли ће бити на располагању онај пословни простор који је већ понудила држава, за оне који су у најму, и да ли ће моћи неко ко је у најму да купи стару девизну штедњу од некога ко има стару девизну штедњу...

Томислав Николић: Моћи ће да располаже обвезницима онај ко их има. То значи да ће имаоци старе девизне штедње моћи да продају своје обвезнице за девизе онима који желе да откупе пословни простор. То је оно на чему смо непрекидно инсистирали. Да измиримо девизну штедњу, да грађани буду потпуно обештећени, а да држава не мора да издваја посебна средства, или у најгорем случају, да штампа новац да би измиривала своје обавезе. Обавезе су дугогодишње, нагомилане су и на други начин не би могле да буду решене.

Новинар: А цене пословног простора...

Томислав Николић: Цене пословног простора одређене су предлогом закона.

УСТАВНЕ ПРОМЕНЕ У КОРИСТ НАРОДА

13. ЈУЛ 2000. ГОДИНЕ

Др Војислав Шешељ: Даме и господа, усвајање нових уставних амандмана пружа велику шансу за стабилизацију политичких прилика у Савезној Републици Југославији. Уставни амандмани уводе принцип непосредности у избору Горњег дома Савезне скупштине, што је најважнија промена Устава и што је у духу демократских стремљења нашег друштва, а сагласно је и са парламентарном праксом демократских држава света. За нас, српске радикале, посебно је значајно што су федералне јединице изгубиле последњу полу институционалног блокирања функционисања савезне државе. Показало се да та полу постоји управо у Већу република. Тамо где једна власт у федералној јединици, а негативног искуства је било и у другој федералној јединици, последње је у Црној Гори али је раније било проблема и у Србији, узурпира у потпуности право те федералне јединице да буде представљена у Већу република, тако што ће бити представљена власт федералне јединице, а не федерална јединица у целини, доводи до ситуације у којој је могуће обновити демократски политички процес.

Они који негирају демократски значај уставних промена губе из вида једну чињеницу. У демократским системима опозиција је институционализована. Опозиција је део система. Опозиција је институција у систему а не опозиција ван система. Тамо где се све полуге политичког утицаја резервишу искључиво за власт, тамо се опозиција вештачки гура ван система и не може бити речи о демократском поретку. Да би једна федерална јединица била у правој мери заступљена у Горњем дому Савезне скупштине, мора бити заступљена и њена власт и њена опозиција, и владајуће и опозиционе партије, јер и једне и друге репрезентују вољу грађана те федералне јединице, било да је реч о Србији или Црној Гори.

Што се тиче директног избора председника Републике, он има, у садашњој ситуацији, такође велики значај, јер по први пут Србија и Црна Гора су једна изборна јединица у којој се бира формални шеф државе. И канцеларски систем нигде на свету не постоји више у чистој форми, он је напуштен у оним земљама у којима се појавио, зашто би опстао у нашем Уставу? По канцеларском систему сва управна и извршна власт је концентрисана у рукама шефа те власти, председника владе, премијера, односно канцелара како се он изворно зове. У парламентарном систему председник владе је само први међу једнакима. Влада је колективни орган, колективно тело.

Што је најважније, сви који су говорили да предстојећи избори за Веће грађана немају никаквог значаја, јер и кад би победили на тим изборима остаје проблем Већа република, које може блокирати одлучивање у Савезној скупштини, губе тај свој основни аргумент. Избори ће бити истог дана и за Веће грађана и за Веће република, по истом изборном принципу. Онај ко победи има могућност да управља савезном државом, једна странка, више странака, страначке коалиције. Онај ко изгуби мора да прихвати вољу народа. Унапред се, ваљда, не зна ко ће победити. Онда би избори били бесмислени. Унапред постоји само нада политичких странака. Српска радикална странка се нада да ће победити. Откуда онда одједном претње бојкотом. Сада, када постоји шанса да ти избори буду најсмисленији у односу на досадашњу политичку праксу савезне државе, неко прети бојкотом.

Бојкотом може да прети само онај ко се боји народне воље. Чему бојкот савезних избора најваљивији од оних странака које режирају истраживање јавног мњења, плаћају резултате па тврде да сигурно добијају. Ево им сада шансе. Ако им је то сигурно онда је логично да изађу на изборе, а не да изборе бојкотирају. Они који већ месецима, чак годинама трубе у неким српским медијима да је Мило Ђукановић најпопуларнији, не само у Црној Гори него и у Србији, нека га сада кандидују за председника Савезне Републике Југославије па да видимо колико је популаран. Дакле, реч је о једној суштинској демократској измени текста Савезног устава коју би требало да прихвати и подржи свако онај коме је искрено стало до демократије. Против тих уставних промена су само они који су хтели да им се власт преда без избора. Они који се уздају да ће им НАТО на својим бајонетима донети власт. Нико више.

Новинар: Какав је ваш коментар на састанак Мило Ђукановића, у Дубровнику, са Миланом Кучаном, Месићем и Хавелом и, такође, ваш коментар на сутрашњи састанак опозиције на Светом Стефану?

Др Шешељ: Мило Ђукановић је усташа. Издајник српског народа. Мило Ђукановић ће морати да иде у затвор. Са тај се са најгорим српским непријатељима, Стипом Месићем, Хавелом и Миланом Кучаном. Има ли данас већих српских непријатеља од њих тројице? Сва тројица желе да се поново бомбардује Србија. Сва тројица желе да се уништи српски народ у целости. Он њима служи. Они су му саветници, спонзори, помагачи. Српски радикали су незадовољни што савезна држава већ није применила адекватне мере према Милу Ђукановићу. Њега је требало ухапсити одмах

по повратку у Подгорицу. Шта је било друго питање?

Новинар: Друго питање је био, коментар на састанак опозиције на Светом Стефану.

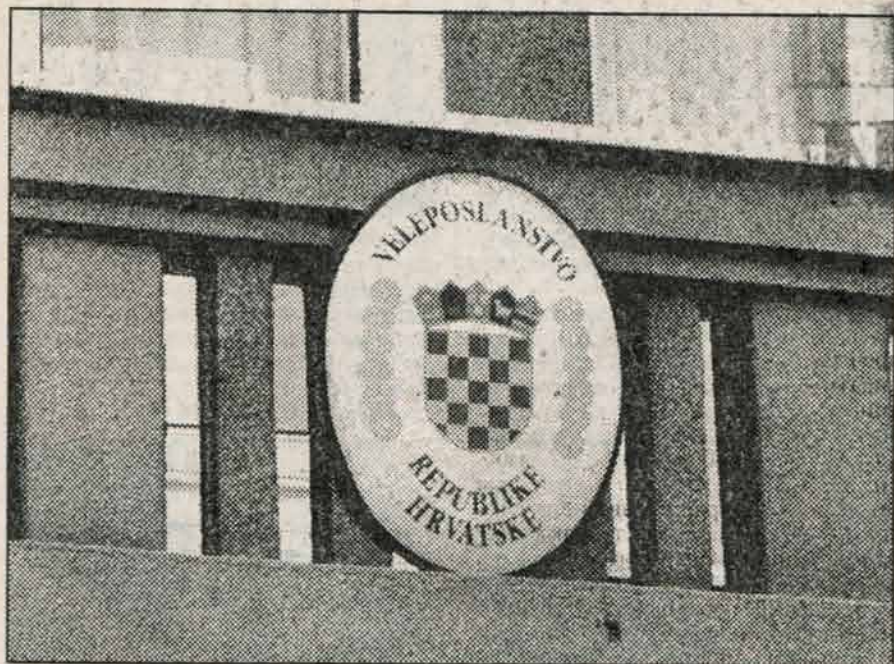
Др Шешељ: Србијанска прозападна, проамеричка опозиција, с времена на време, тражи раме за плакање, они се свијају као сирочићи око Мило Ђукановића рачунајући да им он може помоћи да опстану на српској политичкој сцени. Јадна је то узданица, лош је то ослонац и ови избори ће показати да је њихово време прошло. А Мило Ђукановић ће сигурно поделити њихову политичку судбину. Срамота коју је он последњим издајничким потезима нанео Црној Гори не може се лако заборавити. Извињавао се усташама зато што су Срби гинули борећи се за родну груд. Тешко је било замислити и у Брозово време такав случај - да неко иде Хрватима да се извињава за злочине над српским народом. И да, заправо, жртве представи као злочинце.

Новинар: Када ће бити расписани избори и када ће српски радикали кренути у предизборну кампању?

Др Шешељ: Избори морају да буду до краја октобра. Иначе, последњи уставни рок за одржавање савезних и локалних избора је 3. новембар. Ми очекујемо, на томе се већ ради, да ће Савезна скупштина донети нове изборне законе. Разговарамо о томе да ли да буде један изборни закон који ће регулисати јединствено изборе и за Веће грађана и за Веће република, или да буду одвојени изборни закони. Затим, мораће да се претресу Закон о изборним јединицама. Српска радикална странка сматра да би било добро да се састану представни-

Све дубље у издају: Мило Ђукановић крчи част и славу Црне Горе

Прекинути дипломатске односе и повући признање: **БЕЛГРАД** **ДЕУТИ О. ПЕНЕЛО**
Хрватска амбасада у Београду

ци свих парламентарних странака на савезном нивоу и да се договоримо шта треба да се унесе у садржај закона, како би тај закон заиста био најквалитетнији и како му се ниједна принципијелна примедба не би могла изнети.

Што се нас радикала тиче, ми смо спремни на разговор и о томе да Србија буде једна изборна јединица, а Црна Гора друга. То нам је у овом тренутку значајно и због проблема Косова и Метохије. То је најелегантнији начин да се тај проблем, бар што се тиче ових избора, адекватно реши, ако не буде могуће на окупираној територији Косова и Метохије одржати изборе. Кад је Србија је-

дна изборна јединица бира се 108 посланика за Веће грађана и 20 посланика за Веће република. Ако није могуће у 20-25 општина одржати изборе, онда се каже тамо није било могуће, али се по целовитим листама изабере комплетан број савезних посланика. Ако остану досадашње изборне јединице онда се суочемо са опасношћу да један број посланичких мањдота остане упражњени, што нам не би одговарало.

Новинар: Према писању западне штампе у Европској унији већ има доста људи који разумеју политику Југославије. Шта ви радите на том плану?

Др Шешел: Ми ту много не очекујемо, јер смо видели како до сада изгледа разум тих западних државника у пракси. Наравно, неки схватају грешку, али док однесу превагу ти који схватају проћи ће још доста времена.

Што се тиче српске радикалне странке, ми позивамо све грађане Србије и Црне Горе, све грађане Савезне Републике Југославије, све државне институције и све привредне субјекте, да бојкотирају свих 190 фирми које се налазе на такозваном белом списку, белој листи Европске уније. Ко добија привилегије од Европске уније треба економским средствима да буде уништен на српском тржишту.

Те фирме немају никаквог разлога за постојање. Треба их бојкотовати. Треба им одмах послати и финансијску инспекцију јер сигурно њихова делатност није могла остати без мешања у разне криминалне радње. Ако су изабраници Европске уније онда сигурно нису пославали часно и поштено. Сигурно су улазили у разне малверзације и махинације, а на државним органима је да то истраже и да предузму одговарајуће мере. Колико ми знамо, већ је таква мера предузета према овој првој швајцарској, или како се већ зове, банци. Нико није спреман да ми помогне? Можда ћу погрешити у називу те банке, али претпостављам да знате о којој је банци речи.

Новинар: После дужег времена Југославија је опет била позвана као посматрач на Самит афричких организација. ваш коментар.

Др Шешел: Ми желимо што бољу сарадњу са свим афричким државама, са свим државама Азије, Латинске Америке. Сматрамо да постоје велике могућности за успешну политичку, културну и економску сарадњу, да је то у обостраном интересу, а међу тим земљама традиционално имамо изузетно вредне и добре пријатеље.

Далеко им лепа кућа: српски радикали никада неће путовати у земље ЕУ и НАТО алијансе

Новинар: Имате ли неки коментар на најаве да ће се појавити неке нове тајне оптужнице Хашког трибунала у вези НАТО агресије на Југославију и дељење наше војске и милиције на Косову. Друго питање је везано за изборе у Републици Српској. Да ли је радикалима и даље забрањен излазак на изборе и како ће се тај проблем у Републици Српској уопште решити?

Др Шешељ: Нико жив не зна ко је све на тајним оптужницама Хашког трибунала и ништа нас са те стране не може изненадити. Акција коју спроводе против српског народа и Савезне Републике Југославије очигледно се не зауставља него се захуктава. Што се тиче Ре-

зум, на основу изборних резултата, ако формирање владе буде зависило од Српске радикалне странке, а да се не испуни претходно овај наш услов - да се прекину дипломатски односи са Хрватском и повуче признање хрватске државе.

Новинар: Да ли ви уопште видите будућност федерације у садашњим условима и односима између Србије и Црне Горе, с обзиром на садашњу ситуацију, царине, начин живота, увођење валуте и тако даље?

Др Шешељ: Уставне промене су биле веома значајан корак у правцу јачања југословенске федерације. Тај корак није дефинитиван и није довољан, али, после предстојећих избора, Савезна вла-

да су успели да путују упркос забрани. Али, то је понижавање елементарног људског достојанства. Не да нас не интересује да путујемо у те земље зато што та забрана њихова важи, него и сутра да укину ту забрану не би нам пало на памет да путујемо док се не би јавно извињали због таквог поступка.

Новинар: Да ли сте спремни да именујете неког од тих људи који се хвале да су успели?

Др Шешељ: Зашто бих ја именовано? Ви пратите штампу, видите. Зашто бих у то улазио? Када би се то десило неком из Српске радикалне странке, аутоматски би био искључен из партије.

Новинар: Све чешће се чује да Запад

"Демократска" опозиција: шака јада на политичкој сцени Србије

публике Српске, Српској радикалној странци је онемогућено учествовање на изборима. Ми смо, ипак, поднели пријаву. Желимо до краја да истерамо на чистину намере западних окупатора. И желимо да их доведемо у ситуацију да морају што више правних прописа и демократских принципа да прекрше да би своју вољу провели до краја у живот. То је смисао нашег пријављивања.

Новинар: Имате ли коментар на све чешће мешање Хрватске у унутрашње послове Југославије?

Др Шешељ: Што се тиче Савезне Републике Југославије, ми смо били против успостављања дипломатских односа и признања Хрватске и ми и даље insistирамо код наших коалиционих партнера да се прекину дипломатски односи са Хрватском и да се опозове признање хрватске државе, док траје окупација Републике Српске Крајине. У овом мандатном периоду нисмо успели у тим настојањима, али тешко да ће бити могуће у следећем мандатном периоду направити нови коалициони спора-

да ће морати у пуној мери да преузме своје уставне ингеренције на целокупној територији Савезне Републике Југославије и на томе ће insistирати Српска радикална странка. Сви који буду спречавали савезну државу да обавља своје уставне надлежности морају се наћи на удару кривичног закона.

Новинар: Познато је да функционери владајућих странака у Србији не могу да путују по земљама Европске уније. Да ли је ипак било покушаја ваших коалиционих партнера да уђу у неку од земаља Европске уније. Да ли су тржили да оду у неку земљу?

Др Шешељ: Нас то не интересује. Што се тиче Српске радикалне странке, ми у те земље немамо намеру да путујемо све док су ове њихове говнарске владе на власти. Уопште смо незаинтересовани. Што се тиче наших коалиционих партнера, били бисмо радосни када би и они имали такву политику, а сваки пут, чисто људски, нас заболи када видимо да се неки од њих просто такмиче ко ће путовати, па се још хвале да

није задовољан српском опозицијом и хоће да је мења. По вашем мишљењу, каква може да буде та промена и ко би могао да буде нова могућност?

Др Шешељ: Не знам да ли ће Запад да мења српску опозицију или не. Очигледно је да је репертоар оних који служе западним силама већ поприлично исцрпљен. Шта сад то значи да их мењају? А које друге да доведу на њихово место?

Новинар: То је моје питање.

Др Шешељ: С коња на магарца. То што је Запад могао да врбује, већ је врбовао. Ретки су случајеви неких нових који се могу прикључити, а да нешто значе. То је то. Запад је све своје адуте експонирао. Американци, пре свега, све своје шпијуне који би могли нешто представљати у јавном животу. И они су се свели на шаку јада која на политичкој сцени, једноставно, нема шанси.

ВРЕМЕ РАСПЛЕТА

20. ЈУЛ 2000. ГОДИНЕ

Др Војислав Шешељ: Даме и господо, процес усаглашавања текстова целог пакета изборних закона успешно је приведен крају. Српска радикална странка желела је да све, буквално све парламентарне политичке партије учествују у том процесу усаглашавања. Од јануара месеца ове године ми смо покретали иницијативе у том правцу, позивали опозиционе политичке партије. Нажалост, оглушили су се о све те иницијативе. У процесу усаглашавања учествовале су све владајуће партије на савезном нивоу и резултат тог нашег усаглашавања је предлог изборних закона које је Савезна влада упутила Савезној скупштини. У понедељак очекујемо да ће Савезна скупштина изгласати тај савезни закон. Они су, такође значајно побољшање у односу на законе које смо имали.

Што се тиче избора за Веће Републике, усвојен је принцип да Србија буде једна изборна јединица, а Црна Гора друга изборна јединица. Дакле, све странке које буду учествовале на тим изборима подносиће листу од двадесет кандидата за Србију, односно двадесет кандидата за Црну Гору.

Усаглашен је Закон о избору председника Републике и делимично измењен већ постојећи изборни Закон за изборе за Веће грађана. Побољшане су одређене формулације и појачана могућност контроле избора. Све политичке партије, које буду учествовале на изборима, имаће могућност контроле, као и до сада, а по четири највеће политичке партије из Србије и Црне Горе ће бити заступљене у Савезној изборној комисији, дакле оне четири партије које буду имале највише кандидата, односно највише прикупљених потписа.

Што се тиче Закона о изборним јединицама за изборе за Веће грађана ту смо исто усвојили извесне измене и предложили Савезној скупштини да се Врањанској изборној јединици, којој је у територијалном погледу припадао цели округ Гњилане, припоји и округ Призрен и округ Приштина, а Прокупачкој, односно Топличкој изборној јединици округ Косовска Митровица и Пећ. Ми ћемо наравно insistирати, позивати да се свуда на целој територији Савезне Републике Југославије изађе на изборе, али имамо искустава, досадашњег искуства, са одбијањем припадника албанске националне мањине да изађу на изборе, а разуме се, и специфична ситуација настала окупацијом Косова и Метохије додатно компликује ствар па је и ово добар начин да се евентуална минирања избора од стране окупатора спрече у својим негативним последицама, у изазивању негативних последица. Седишта тих изборних јединица, дакле, нису на дохват руке окупатору и то је оно што је

за нас најважније, а бирачка места ће бити отворана и на целом Косову и Метохији где то буде могуће.

У сваком случају, ми смо убеђени да ће то бити могуће и у Митровици, Звечану, Зубином Потоку, Лепосавићу, Штрбцу, многим местима у Гњиланском округу, Грачаници у општини Приштина, Косову Пољу, у општини Пећ, у Гораждевцу, у Великој Фочи, у општини Ораховац и тако даље. Дакле избори ће бити одржани свуда тамо где је могуће, а у целини ће се изабрати укупан број посланика.

Ми сматрамо да ће Савезна скупштина у понедељак усвојити добре изборне законе, да ће ти изборни закони бити бољи од оних које смо имали и да нема никаквих препрека да све политичке партије учествују на изборима. Српска радикална странка је овог пута имала, наравно, много већег уплива у изради тих закона него ранијих година. Пошто смо дуго деловали као опозициона партија наша искуства су била драгоцене у смислу побољшања одређених одредаба. Појачање могућности контроле избора је напустило, а надамо се да је то циљ свих других политичких партија да би предстојећи савезни избори били беспрекорно чисти, коректни, поштени и да њихови резултати изразе вољу грађана Савезне Републике Југославије.

Новинар: Имате ли коментар на најновије написе у новинама где се Кошгуница помиње као будући кандидат за председника Југославије, заједнички кандидат удружене опозиције, а то је наводно делимично договорено на овом састанку удружене опозиције који је одржан на Светом Стефану.

Др Шешељ: Српску радикалну странку апсолутно не интересује ко ће бити кандидат проамеричких опозиционих политичких странака на предстојећим изборима. Ми желимо да све регистроване странке учествују. Која ће учествовати, а која неће, то је њихова ствар, ми се у то не мешамо. Што се тиче евентуалног кандидата Српске радикалне странке о томе ће се правовремено изјаснити Централна отаџбинска управа наше странке.

Новинар: Да ли мислите да ће Савезни избори моћи, у овој садашњој политичкој ситуацији, да буду спроведени у Црној Гори, с обзиром да режим у Црној Гори најављује референдум о отцепљењу једне федералне јединице и да још није признао уставне промене?

Др Шешељ: Актуелни режим Црне Горе нема шта ни да признаје ни да не признаје. Избори се спроводу на целој територији Савезне Републике Југославије и изборне не спроводу власти федералних јединица него Савезна држава преко Савезне изборне комисије која ће ускоро бити именована. Избори се морају провести на целој територији Савезне Републике Југославије и све државне институције морају допринети регуларном одржавању тих избора. По на-

шем Уставу, по нашим законима, покушај спречавања одржавања регуларних избора је кривично дело.

Новинар: Да ли то значи да ће моћи војска да се употреби у случају да дође до неких...

Др Шешељ: Сад ви можете да тумачите како хоћете. Ја вам кажем све државне институције су у функцији заштите и одржавања уставног поретка.

Новинар: Како коментаришете долазак хрватског министра иностраних послова у Црну Гору, данас и најаву скорог доласка Месића на Косово и Метохију?

Др Шешељ: То је прво нови издајнички акт актуелног црногорског режима. А друго, ако је заиста Стипе Месић планирао да дође на Косово и Метохију, ми српски радикали му поручујемо да је боље да двапут размисли и да од тога оду-

Усташки поглавник Стипе Месић: боље да размисли и одустане од посете Косову и Метохији

стане, јер могло би му се десити да се не проведе добро на Косову и Метохији.

Новинар: Шта се догађа са законом о тероризму? Дат је одређен предлог који није прошао. Да ли ће ићи на доразу тај закон и кад очекујете његово усвајање?

Др Шешељ: Тај закон је Савезна влада повукла, јер није био усаглашен међу коалиционим партнерима. Да ли ће бити усаглашен или не, ја унапред не знам.

Новинар: Два питања. Прво, прекјуче је портпарол Војске Југославије, на неки начин одговарајући на ваш интервју у Недељном телеграфу, рекао да је Војска Југославије та која прописује ко ће коме да положи венце и у које време. Па, да ли размишљате можда о предлогу, неком законском решењу о промени државних празника и уопште државних симбола у смислу...

Др Шешел: Је ли портпарол Војске Југославије поменуо моје име?

Новинар: Није.

Др Шешел: Није. Откуд онда знате на кога је мислио? Ја не верујем да је мени одговарао.

Новинар: Ја сам га питао шта мисли о вашем интервјуу...

Др Шешел: А што се тиче државних празника, Српска радикална странка је против постојећег и републичког и савезног закона. Ми нисмо имали довољно снаге, политичке снаге у коалиционим владама и народним скупштинама да издејствујемо промену тих закона. Али, уколико, после ових избора буду вођени с нама неки преговори о евентуалној коалиционој сарадњи, сигурно ће један од наших услова бити промена закона о државним празницима. Нама су неподношљиви ти титоистички празници који су, нажалост, задржани и у Србији и у Црној Гори и на савезном нивоу власти. Кад је реч о савезном закону, пре свега мислим на 29. новембар, а кад је реч о републичком закону Србије на 7. јул.

Што се тиче 13. јула у Црној Гори, то је заиста празник општенородног устанка, у коме су комунисти имали веома слабу или никакву улогу. Ту се дигао цео народ на устанак против окупатора. А српском народу је направљена, Србијанима је направљена једна огромна подвала на тај начин што је за празник проглашен датум у коме се десио један тежак терористички чин. Убица, један криминалац убио је два жандарма, с леђа. То је тероризам, то није устанак. Па смо овде мало и у колизији да донесемо закон против тероризма, а да славно терористички чин. То не иде, је ли тако? Нема логике. Седмог јула у Србији се никакав устанак није подигао, него је неки белосветски криминалац извршио терористички напад на српске жандарме.

Новинар: Како оцењујете најаву Волфганга Петрича о формирању заједничке војске Босне и Херцеговине?

Др Шешел: Српска радикална странка већ годинама упозорава српску јавност на опасност која прети од западних сила, пре свега Американаца и њихових слугу, чији је циљ да се укине Република Српска и створи унитарна Босна и Херцеговина. Сви потези Петрича и његовог претходника Вестендорпа срачунасти су у том правцу.

Новинар: У данашњим новинама, опозиционим, појавио се један чланак о јучерашњем суђењу у Палати правде, иако је договорено међу, такозваним, независним медијима да не објављују ништа из Српске радикалне странке. Како тумачите то?

Др Шешел: Ја не знам о којим је то медијима реч. Постоји списак наводних медија које бојкотије Српска радикална странка и наш је програмски циљ да ти издајнички медији, заправо агентуре страних обавештајних служби нестану са српске политичке сцене и ми ћемо учинити све што је у нашој моћи да они заиста нестану. Није, дакле реч о меди-

јима, није реч о новинарима и тамо где сми радикали они не могу бити. Ни у Скупштини Србије, ни у Савезној скупштини, ни у Влади Србије, ни у Савезној влади, ни на конференцијама за штампу Српске радикалне странке. Тај списак ћемо још једном објавити у Великој Србији у сто хиљада примерака, да га случајно не бисте заборавили. Они су мало можда изненађени што не могу да дођу у Скупштину Србије, неће моћи у понедељак ни у Савезну скупштину, јер кажу имају право по закону. Али закон на који се они позивају односи се на новинаре, а не на стране шпијуне. Ми ни страним новинарима не забрањујемо иако су нам некад непријатељи, али забрањујемо домаћим издајницима који примају паре од странаца да раде против своје земље. То су све стране агентуре и Глас јавности, и Блиц, и Данас, и Бета, и Фонт, и ко све има ту, дуг је списак.

Новинар: Како коментаришете тајни састанак Ђејмија Шеја са портпаролом...

Др Шешел: А ко вам је то Ђејми Шеј? Смешно је да ја коментаришем састанке Ђејмија Шеја. Знате, можда је био и на овим манифестацијама хомосексуала-

Терориста: **Џејко Јовановић Шпанец** је са леђа убио два српска жандарма

ца у Риму, у Лондону, где је то све још било. Не могу...

Новинар: Питао зато што је примио мито од Тачија десет хиљада марака. Друго питање...

Др Шешел: Сви западњаци који делују на Балкану примају мито. Ту изузетка нема. То што је он, евентуално, примио то је ситан износ у односу на оно што прима Петрич, што је примао Вестендорп и сви остали. Клајн највише. Амерички пензионисани генерал Жак Клајн највише мита узима. Тако да је то ситница за Шеја што говорите. Чак можете да питате функционере актуелног црногорског режима. Кад они добијају наводну помоћ са Запада која се мери милионима долара, колико тог новца

морају као рекет да дају посредницима који новац донесу, који им одобре исплату новца. Некада је то трећина, некада половина, некада и две трећине. Овде се жалио један наводни опозициони лидер да је морао да потпише признаницу на милион долара, а добио је само триста хиљада од тога. Значи, онај ко је донео новац и признаницу узео је за себе седамсто хиљада и за своје компанионе, евентуално. Тако послује Запад Кадсу бугарске паре у питању они су навикли да то отимају, а понашају се на Балкану као својевремено у разним банама републикама где су Американци искристалисали своје марionетске гарнитуре.

Новинар: Друго питање. Пошто кажете да се српски радикали стално спремају за изборе, интересује ме шта ћете понудити својим бирачима. Шта је то с чим ће изаћи Српска радикална странка?

Др Шешел: Програм Српске радикалне странке. Пре свега, српски радикали, као владајућа партија, у протеклих неколико година доказали су се као озбиљна политичка снага, као поштени и способни људи, марљиви и вредни и стекли су углед на свим нивоима власти на којима су деловали. За српске радикале никада није везана ниједна криминална афера, а показали смо мудрост, промишљеност, огроман патриотизам и идеолошку толеранцију. Ми сматрамо да треба имати много храбрости, мудрости и стрпљивости да би се решили сви наши проблеми и економски, и социјални, и политички, и национални, и културни, пажљиво без неких великих унутрашњих потреса. Читав низ веома значајних промена у структури нашег политичког система и у сфери вођења економске политике везан је директно за Српску радикалну странку. Ви као новинари знате најбоље о чему се ту све ради.

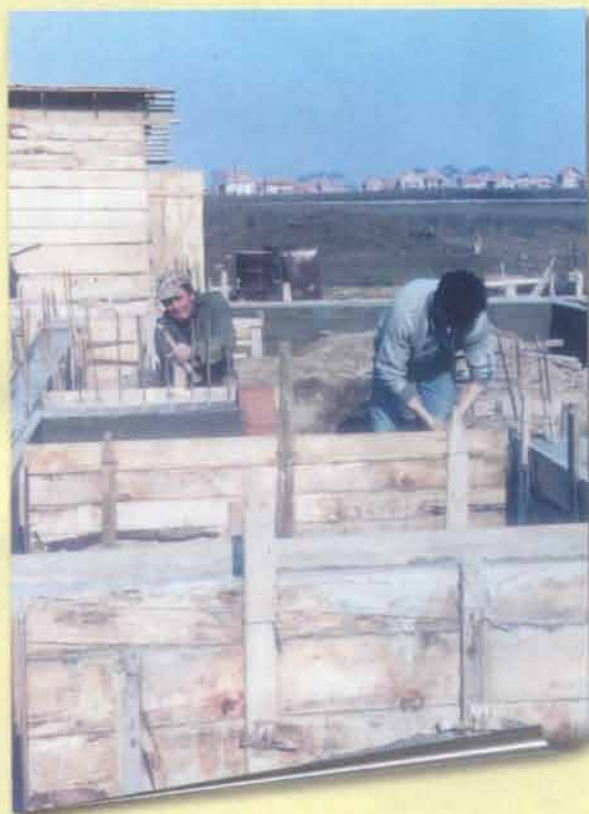
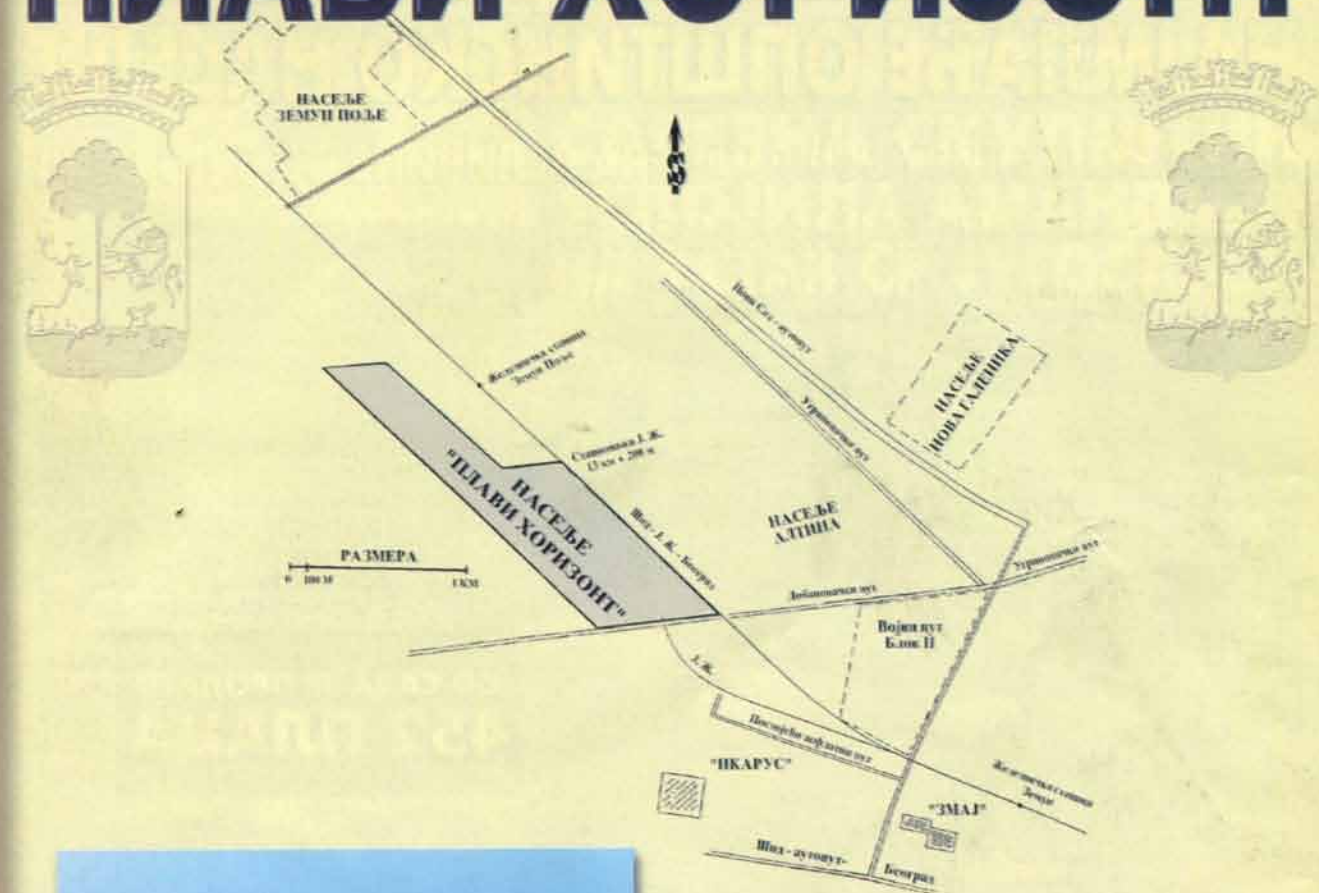
Новинар: Американци организују неки састанак близу Вашингтона, у неком летњиковцу, где би требало наводно да се одлучује о судбини Косова. Наравно, то је рачун без крчмара. Учествује једна делегација са Косова коју предводи Владика Артемије. Имате ли коментар на то?

Др Шешел: Артемије Радосављевић је велики издајник српског народа и његове потезе једноставно не треба ни коментарисати. Његову издају треба непрестано жигосати, како би тај чин издаје служио као опомена свим другим који би се у будућности нашли у искушењу да крену сличним путем.

Што се тиче Косова и Метохије немогуће је тражити било какво трајно решење док се у потпуности не реализује Резолуција 1244 Савета безбедности Уједињених нација. То, пре свега, значи док се не врате наше војне и полицијске трупе на подручје Косова и Метохије. А свако трајно решење се може тражити само у оквиру уставног поретка Србије и Савезне Републике Југославије и никакво на неки други начин.

ПЛАВИ ХОРИЗОНТ

ИЗВРШНИ ОДБОР
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ ЗЕМУН
РАСПИСУЈЕ
КОНКУРС
ЗА ДОДЕЛУ ПАРЦЕЛА У НАСЕЉУ
ПЛАВИ ХОРИЗОНТ

- Парцеле се налазе у продужетку насеља Алтина, са леве стране пруге Београд-Батајница, од Добановачког пута до насеља Земун Поље.
- Право учешћа на конкурсима имају сва правна и физичка лица.
- Парцеле се додељују уз надокнаду од 300 динара/м².
- Сваки учесник конкурса дужан је да на име трошкова уплати износ од 300 динара на жиро рачун бр. 40805-601-1-178255 "Земунске повине".
- Пријаве се подnose у Одељењу за имовинско-правне и стамбене послове, соба 65, а информације на телефон: 198-323 локал 36.

ПЛАВИ ХОРИЗОНТ

**У НАЈСУНЧАНИЈЕМ ДЕЛУ ЗЕМУНА
НАЈМЛАЂЕ ОПШТИНСКО НАСЕЉЕ**

НАСЕЉЕ ОД БЛИЗУ 900 ПЛАЦЕВА ВЕЛИЧИНЕ ОД 5 ДО 8 АРИ
ИДЕАЛНА САОБРАЋАЈНА ВЕЗА
ИНФРАСТРУКТУРА ВЕЋ НА ОБОДУ НАСЕЉА

ДО САДА ЈЕ ПРОДАТО
452 ПЛАЦА

ЦЕНА ПЛАЦЕВА:
300 ДИН/М²

ЦЕНА ВАЖИ ДО
31. АВГУСТА 2000. ГОДИНЕ

